

P O L S K A   A K A D E M I A   N A U K

ODDZIAŁ W LUBLINIE

BIULETYN INFORMACYJNY

24

Lublin 2019

KOMITET REDAKCYJNY

Tomasz Trojanowski
Jan Gliński
Marek Rozmus
Iwona Czopska-Gródek
Piotr Gliński

Adres Redakcji: Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie,
Plac Litewski 2, 20-080 Lublin,
tel. (81) 475 - 62 - 00
fax (81) 475 - 62 - 80
e-mail: lublin@pan.pl
<http://www.pan-ol.lublin.pl>

© Copyright Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, Lublin 2019

ISSN 1505-7445

Wyd. I. Nakład 170 egz.
Skład komputerowy: Iwona Czopska-Gródek
Druk: Wydawnictwo Polihymnia Sp. z o.o.
ul. Deszczowa 19, 20-832 Lublin

SPIS TREŚCI

Część I

Działalność Oddziału PAN w Lublinie w 2018 roku

Wstęp	<i>Redakcja</i>	6

PREZENTACJE

Władze Polskiej Akademii Nauk i Oddziału PAN w Lublinie w kadencji 2015-2018	<i>Redakcja</i>	7
Stacje zagraniczne PAN	<i>Marek Rozmus</i>	9
Prof. Eugeniusz Niebelski	<i>Wiesław Caban</i>	11

SPRAWOZDANIE

Sprawozdanie z działalności Oddziału PAN w Lublinie w roku 2018:	<i>Tomasz Trojanowski, Jan Gliński, Marek Rozmus</i>	14
- Informacje ogólne		14
- Zebrania Oddziału		17
- Konferencje naukowe		19
- Działalność wydawnicza Oddziału		24
- Aktywność Komisji Oddziału		25
- Działalność naukowa Członków Oddziału PAN w Lublinie		36
- Liczbowe zestawienie rocznej działalności Oddziału		44

DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU NA RZECZ REGIONU

Afrykański pomór świń - sytuacja epizootyczna oraz konsekwencje ekonomiczne dla Lubelszczyzny

*Zygmunt Pejsak,
Paweł Piotrowski*

45

KONTAKTY ODDZIAŁU Z ZAGRANICĄ

Międzynarodowe Konferencje Latinoamerykanistyczne - historia, cele, rezultaty

Katarzyna Krzywicka

52

REFERATY

Próby leczenia wścieklizny

*J. F. Żmudziński, M.
Smreczek, A. Orłowska, P.
Trębas, A. Marzec-Grządziel*

55

WYDARZENIA

Uroczystości jubileuszowe lubelskich placówek PAN:

15-lecie Fundacji PAN

Ireneusz Samodulski

62

20-lecie działalności Oddziału PAN w Lublinie

Redakcja

66

50-lecie Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie im. B. Dobrzańskiego (PAN 1968-2018)

Cezary Sławiński

73

Jubileusz 100-lecia KUL

Agnieszka Romanko

77

KSIĄŻKI I CZASOPISMA

Piotr Gliński

79

Część II**Działalność Oddziału PAN w Lublinie w kadencji 2015-2018**

Działalność Oddziału w minio-
nej kadencji 2015-2018

Redakcja

100

**DIRECTORY PAS
BRANCH IN LUBLIN**

105

Wstęp

Biuletyn Informacyjny Oddziału PAN w Lublinie nr 24/2019 został podzielony na dwie części.

Część pierwsza jest poświęcona działalności Oddziału w 2018 roku. Zawiera następujące działy: PREZENTACJE (placówek naukowych, jak i sylwetek naukowców); SPRAWOZDANIE (za 2018 rok); DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁU NA RZECZ REGIONU, KONTAKTY Z ZAGRANICĄ; (wspólnie organizowane imprezy naukowe, konferencje, wystawy, wydawnictwa); WYDARZENIA (ważne w skali regionu lub kraju związane z Oddziałem lub Polską Akademią Nauk); KOMUNIKATY (wybrane zagadnienia głoszone podczas posiedzeń Komisji Oddziału, konferencji oraz Wszechnicy); CZASOPISMA I KSIĄŻKI (prezentacja publikacji wydanych w roku sprawozdawczym przez Oddział, a także pozycji wydawniczych otrzymywanych bezpłatnie w ramach wymiany, które zasilają księgozbiór biblioteki Oddziału); KRONIKA ODDZIAŁU (chronologiczny, szczegółowy opis wydarzeń związanych z działalnością Oddziału w danym roku).

Część druga przedstawia działalność Oddziału minionej kadencji (2015-2018).

Redakcja

Część I

Działalność Oddziału w 2018 r.

PREZENTACJE

Władze Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2015–2018

Prezes:

- prof. **Jerzy Duszyński**, czł. koresp. PAN

Wiceprezesi:

- prof. **Stanisław J. Czuczwar**, czł. koresp. PAN
- prof. **Elżbieta Frąckowiak**, czł. koresp. PAN
- prof. **Stefan Malepszy**, czł. koresp. PAN
- prof. **Edward Nęcka**, czł. rzecz. PAN
- prof. **Paweł Rowiński**, czł. koresp. PAN

Dziekani Wydziałów:

- prof. **Stanisław R. Filipowicz**, czł. koresp. PAN
Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN
- prof. **Leszek Kaczmarek**, czł. rzecz. PAN
Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN
- prof. **Roman Micnas**
Wydział III Nauk Ścisłych i Nauk o Ziemi PAN
- prof. **Antoni Rogalski**, czł. rzecz. PAN,
Wydział IV Nauk Technicznych PAN
- prof. **Witold Rużyłło**, czł. koresp. PAN
Wydział V Nauk Medycznych PAN

Prezesi Oddziałów:

- prof. **Janusz Limon**, czł. rzecz. PAN - w Gdańsku
- prof. **Józef Dubiński**, czł. koresp. PAN - w Katowicach
- prof. **Andrzej Jajszczyk**, czł. koresp. PAN - w Krakowie
- prof. **Tomasz Trojanowski**, czł. rzecz. PAN - w Lublinie,
- prof. **Aleksander Welfe**, czł. koresp. PAN - w Łodzi
- prof. **Mariusz Piskula**, , czł. koresp. PAN - w Olsztynie i Białymstoku
- prof. **Roman Słowiński**, czł. koresp. PAN - w Poznaniu
- prof. **Andrzej Żelaźniewicz**, czł. koresp. PAN - we Wrocławiu

Władze Oddziału PAN w Lublinie

Prezesa - prof. **Tomasz Trojanowski**, czł. rzecz. PAN

Wiceprezes - prof. **Jan Gliński**, czł. rzecz. PAN

Wiceprezes - prof. **Marian Truszczyński**, czł. rzecz. PAN

Naczelnik Działu Obsługi Oddziału PAN w Lublinie - mgr inż. **Marek Rozmus**

SKŁAD OSOBOWY**ODDZIAŁU POLSKIEJ AKADEMII NAUK W LUBLINIE**

- prof. **Stanisław J. Czuczwar**, czł. koresp. PAN (Wydział V)
- prof. **Jan Gliński**, czł. rzecz. PAN (Wydział II)
- prof. **Janusz Haman**, czł. rzecz. PAN (Wydział II)
- prof. **Jan Kiszyński**, czł. koresp. PAN (Wydział III)
- prof. **Stanisław Nawrocki**, czł. rzecz. PAN (Wydział II)
- prof. **Wiesław Oleszek**, czł. koresp. PAN (Wydział II)
- prof. **Lucjan Pawłowski**, czł. koresp. PAN (Wydział IV)
- prof. **Zygmunt Pejsak**, czł. rzecz. PAN (Wydział II)
- prof. **Franciszek Tomczak**, czł. rzecz. PAN (Wydział II)
- prof. **Tomasz Trojanowski**, czł. rzecz. PAN (Wydział V)
- prof. **Marian Truszczyński**, czł. rzecz. PAN (Wydział II)
- prof. **Jan Żmudziński**, czł. koresp. PAN (Wydział II)

Stacje zagraniczne PAN

Polska Akademia Nauk ma 5 stacji zagranicznych w: Berlinie, Brukseli, Paryżu, Rzymie i Wiedniu oraz jedno obecnie przedstawicielstwo w Kijowie. Celem działalności stacji jest:

- promocja nauki polskiej za granicą oraz udział w organizowaniu polsko-zagranicznej współpracy;
- wspomaganie polskich naukowców podczas ich wyjazdów do zagranicznych ośrodków naukowych, a także ułatwianie naukowcom zagranicznym kontaktów z polskim światem nauki;
- organizowanie międzynarodowych naukowych i kulturalnych imprez, konferencji, warsztatów, sesji dla obywateli danego kraju.

Adresy stacji:

Centrum Badań Historycznych w Berlinie

Center for Historical Studies in Berlin

Majakowskiring 47, 13156 Berlin

tel. (0-049) 30 486 285 40, fax: (0-049) 30 486 285 56

e-mail: info@panberlin.de

www.panberlin.de

Biuro Promocji Nauki PolSCA

Polish Science Contact Agency PolSCA

Rue du Trône 98, B-1050 Bruxelles

tel 003222134160, 0032485587899

Fax 003222134169

e-mail: polsca@polsca.pan.pl

polsca.pan.pl

Przedstawicielstwo Polskiej Akademii Nauk w Kijowie

Polish Academy of Sciences Representative Office in Kiev

ul. B. Chmielnickiego 49/4; 01044 Kijów, Ukraina

tel. +38 0968532681,

e-mail: Henryk.Sobczuk@pan.pl

Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa PAN w Paryżu
Polish Academy of Sciences Scientific Centre in Paris
Ośrodek Lauriston

74 rue Lauriston, 75116 Paris

Sekretariat Stacji

tel. (0-0331) 56 90 18 34, fax: (0-0331) 47 55 46 97

e-mail: sekretariat.parispan@free.fr

www.academie-polonaise.org

Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Rzymie
Polish Academy of Sciences Scientific Centre in Rome
Vicolo Doria 2, Palazzo Doria (piazza Venezia) 00187 Roma

Biblioteka i biura

tel. (0-039) 06 6792 170, fax (0-039) 0667 94087

e-mail: accademia@accademiapolacca.it

www.rzym.pan.pl

Polska Akademia Nauk Stacja Naukowa w Wiedniu
Polish Academy of Sciences Scientific Centre of the in Vienna

Boerhaavegasse 25, 1030 Wien

tel:(0-0431) 713 5929, (0-0431) 71398 37, fax:(0-0431) 713 0383 550

e-mail: office.viennapan@ycn.com

www.viennapan.org

Marek Rozmus

Prof. dr hab. Eugeniusz Niebelski – sylwetka naukowa

Prof. dr hab. Zbigniew Eugeniusz Niebelski (używający drugiego imienia i publikujący jako Eugeniusz Niebelski) urodził się 2 stycznia 1950 roku w Przedborzu nad Pilicą. Tam uczęszczał do szkoły podstawowej i następnie do liceum ogólnokształcące, zakończonego maturą w 1968. Jest absolwentem historii Wydziału Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, z którym związał się pracą na stałe od 1977 roku. Rozpoczął wówczas pracę w Sekcji Historii, jako asystent w I Katedrze Historii Nowożytnej, kierowanej przez prof. Ryszarda Bendera; od 1986 był redaktorem w wydawnictwie uniwersyteckim, równocześnie prowadził zajęcia zlecone w Sekcji Historii i także (krótko) w Sekcji Ekonomii z dziejów gospodarczych Polski. W roku 1989 obronił doktorat pod kierunkiem prof. Bendera na temat: „Zmierzch powstania styczniowego w Lubelskiem i na Podlasiu 1864-1872” (wydany drukiem w LTN w 1993), a w 1994 powrócił do pracy w I Katedrze Historii Nowożytnej KUL. W 2002 roku obronił habilitację na podstawie dorobku i książki „Duchowieństwo lubelskie i podlaskie w powstaniu 1863 r. i na zesłaniu w Rosji”. W 2003 objął kierownictwo I Katedry Historii Nowożytnej oraz został mianowany profesorem KUL. W lutym 2010 roku uzyskał tytuł profesora zwyczajnego, od 2014 kieruje Katedrą Historii XIX wieku.

Jest, m.in. członkiem Towarzystwa Naukowego KUL, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Komisji Badań nad Historią Syberii Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN, Komitetu Historycznego PAN, członkiem i przewodniczącym Komisji Historycznej Oddziału PAN w Lublinie, członkiem rady naukowej i komitetu redakcyjnego Polskiego Słownika Biograficznego.

Jego zainteresowania naukowe obejmowały historię Polski wieków XIX i XX; zajęcia dydaktyczne na uniwersytecie – także historię powszechną tych wieków, by po latach skoncentrować się zasadniczo na wieku dziewiętnastym, w szczególności: na powstaniu styczniowym, dziejach Kościoła katolickiego w Rosji, zaangażowaniu duchowieństwa w spiski i powstania narodowe, na losach zesłańców w Imperium Rosyjskim i na biografiach zapoznanych postaci Polaków tamtego wieku. Swoje prace w ostatnich dekadach tworzył, m.in. w oparciu o kwerendy prowadzone w archiwach rosyjskich oraz zbiorach muzealnych

i bibliotecznych: Orenburga, Petersburga, Moskwy, Czyty, głównie zaś Irkucka. Jak dowcipnie stwierdza: „z powstania styczniowego ruszył na Syberię” i stał się znawcą zarówno zasobów archiwalnych Państwowego Archiwum Irkuckiego Obwodu (Gosudarstwiennyj Archiw Irkutojskoj Oblasti) dotyczących polskich wygnańców po 1863 roku, jak też ich losów na Syberii Wschodniej. Z zamiłowania i pasji, jako turysta wędrował także ścieżkami tamtych zesłańców, poznając ich drogi etapowe na obszary Zabajkala, tereny bitewne polskiego powstania nad Bajkałem latem 1866 roku, miejsca katorgi i osiedlenia jak: Irkuck, Czyta, Nerczyńsk, Ułan-Ude, Tunka, Kułtuk, Usole, Aleksandrowsk i inne. Własnymi fotografiami z tych wędrówek, łączonymi adekwatnie z materiałami i ikonografią z epoki, ozdobił następnie wiele swych naukowych tekstów i książek.

Jest autorem, inicjatorem i redaktorem naukowym oraz wydawcą wielu dzieł oryginalnych i nowatorskich publikacji, w tym 28 książek (13 autorskich monografii), głównie z tematyki powstania styczniowego, losów polskich emigrantów i zesłańców w Imperium Rosyjskim w XIX w. Specyfikę zainteresowań i tematyki oddają w wyborze następujące pozycje zwarte: książki autorskie: „Na Bóg żywy, Bracia, nie zasypiajmy sprawy!”, „Rzecz o ks. Stanisławie Brzósce” (Lublin 1993); „Nieprzejednani wrogowie Rosji. Duchowieństwo lubelskie i podlaskie w powstaniu 1863 roku i na zesłaniu” (Lublin 2008); „Tunka. Syberyjskie losy księży zesłańców 1863 roku” (Wrocław 2011); „Ignacy Walicki zesłaniec 1863 roku i sadownik w Rosji” (Lublin 2013); „Lepsza nam kula niżli takie życie!”, „Polskie powstanie nad Bajkałem w 1866 roku” (Lublin 2016); „Ksiądz Krzysztof Szweremicki i 10 tysięcy wiorst po Syberii w 1859 i 1860 roku” (Lublin 2018); „Józef Piłsudski na Syberii 1887-1892” (Lublin 2018); oraz prace zbiorowe pod redakcją Eugeniusza Niebelskiego: „Zesłańcy postyczniowi w Imperium Rosyjskim. Studia dedykowane Prof. Wiktorii Śliwowskiej” (Lublin-Warszawa 2008); „Na drodze do świętości. Rafał Kalinowski powstaniec 1863 i karmelita bosy”, Wyd. KUL, (Lublin 2008); „Emigracja postyczniowa 1863 roku” (Lublin 2010); „Rok 1863 w kilku odsłonach” (Lublin 2016); „Od Paryża do Irkucka... i dalej. Niecodzienne przypadki Polaków okresu niewoli narodowej” (Lublin 2017). E. Niebelski jest też wydawcą źródeł: pamiętników, wspomnień, listów, i dokumentów, m.in. wyjątkowo cennych pożegnalnych listów przywódców powstania nad Bajkałem (kierowanych do rodzin, a zatrzymanych przez carską cenzurę i do dziś przechowywanych w archiwum w Moskwie), rozstrzelanych w Irkucku w listopadzie 1866 r.

Trudno, by w tym miejscu omawiać wartość poznawczą przygotowanych przez Eugeniusza Niebelskiego oddzielnych opracowań dotyczących powstania styczniowego, syberyjskiej zsyłki, wydawnictw źródłowych (pamiętników i listów) oraz wydawnictw pod Jego redakcją i zawierających obszerne Jego teksty. Znaney powstania styczniowego i syberyjskiej zsyłki, zarówno krajowi, jak i rosyjscy, podkreślają, że Jego publikacje charakteryzują się rzetelną analizą, przez co Autor wydobywa wiele nieznanych nam szczegółów, które pozwalają

lepiej zrozumieć losy każdego powstańca i zesłańca wywodzącego się z różnych warstw społecznych.

Aktywność naukową i popularyzatorską, zdolności organizatorskie i umiejętność współpracy eksponował prof. Niebelski zarówno na uczelni, w środowisku naukowym Lublina, w innych ośrodkach uniwersyteckich w Polsce, jak również poza krajem. Uczestniczył w wielu konferencjach krajowych i międzynarodowych (m.in. Lublin, Warszawa, Wrocław, Opole, Kraków, Kielce oraz na Wschodzie Wilno, Irkuck, Ułan-Ude, Petersburg, Moskwa); zainspirował i zorganizował samodzielnie w Lublinie kilkanaście takich spotkań naukowych (w tym we współpracy z Oddziałem lubelskim PAN, Urzędem miasta Lublin, Biblioteką im. Łopacińskiego). Głośne i udane konferencje inspirowane przez Profesora w ostatniej dekadzie to: o powstaniu styczniowym w 100. rocznicę wybuchu (Zamek Lubelski – KUL, 2013), o dziejach Lublina na Jubileusz 700-lecia miasta (Trybunał Lubelski, X 2016) i w 100. rocznicę Polski Odrodzonej (KUL, XI 2018) „Polacy w Irkucku w wiekach XIX i XX”. Miewał E. Niebelski wykłady okolicznościowe w związku z ważnymi rocznicami i wydarzeniami historycznymi, w tym dla szkół i młodzieży. Pod jego naukowym kierownictwem powstało sto kilkadziesiąt prac magisterskich i licencjackich, dwa doktoraty, oceniał kilka habilitacji, sporządził jedną recenzję na tytuł profesora oraz dwie do doktora honoris causa.

W maju 2016 r. E. Niebelski wyróżniony został nagrodą im. Jerzego Skowronka za książkę „Wobec roku 1863. Księża w powstaniu styczniowym i ich losy” (TN KUL, Lublin 2015); wcześniej kilkakrotnie nagrodzony nagrodą Rektora KUL, w 2019 odznaczony „Laurem Uniwersyteckim” KUL. Obecnie dwie jego prace przygotowywane są do druku w innych językach. Po rosyjsku w ramach serii „Biblioteka Polsko-Syberyjska” opublikowana zostanie „Tunka”, a w języku angielskim w ramach ministerialnego programu DUN książka „Polskie powstanie nad Bajkałem w 1866 roku”.

Przygotowując ten tekst, ciągle zadawałem sobie pytanie, jak to jest możliwe, że jedna osoba i do tego mająca ogromnie utrudniony dostęp do archiwów, zwłaszcza syberyjskich, była w stanie osiągnąć takie sukcesy.

Prof. dr hab. Wiesław Caban

Prof. Wiesław Caban jest pracownikiem naukowym Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Sprawozdanie z działalności Oddziału PAN w Lublinie w roku 2018

I. INFORMACJE OGÓLNE

Oddział zrzeszał 12 członków PAN (7 rzeczywistych i 5 korespondentów) oraz 1 członka Akademii Młodych Uczonych.

W okresie sprawozdawczym odbyły się dwie sesje zwyczajne (42. i 43.) Zgromadzenia Ogólnego Członków Oddziału PAN w Lublinie i sześć posiedzeń Prezydium.

Oddział pełnił funkcję integracyjną w stosunku do życia naukowego regionu lubelskiego, szczególnie poprzez aktywną działalność 19 komisji, skupiających 818 członków (w tym 172 zagranicznych). Organizował i współorganizował liczne sesje naukowe, warsztaty, dyskusje panelowe, a także 5 krajowych oraz 6 międzynarodowych konferencji, dofinansowanych w ramach DUN. Poprzez Komisje utrzymywał kontakty z krajowymi i zagranicznymi placówkami naukowymi, szczególnie na Ukrainie, w tym z Przedstawicielstwem PAN w Kijowie.

Oddział organizował WSZECHNICĘ - cykl wykładów popularyzujący tematykę z zakresu nauk medycznych wśród uczniów szkół średnich na Lubelszczyźnie.

W 2018 roku Oddział wydał TEKĘ Komisji Prawniczej, a także rocznik: „Biuletyn Informacyjny 23/2018 Oddziału PAN w Lublinie”. Wymienione pozycje były dofinansowane w ramach DUN PAN. Pod patronatem Oddziału ukazały się kolejne numery kwartalnika „Eksploracja i Niezawodność”.

Rok 2018 obfitował w ważne jubileuszowe rocznice lubelskich placówek PAN: 15-lecie Fundacji PAN, 20-lecie Oddziału PAN i 50-lecie Instytutu Agrofizyki PAN. W promocję tych wydarzeń Oddział był silnie zaangażowany.

Oddział ściśle współpracował z Fundacją Polskiej Akademii Nauk oraz z Instytutem Agrofizyki im. B. Dobrzańskiego PAN w Lublinie.

Rozbudowano i na bieżąco aktualizowano stronę internetową Oddziału - <http://www.pan-ol.lublin.pl>.

I.1. Komisje naukowe Oddziału PAN w Lublinie

Nazwa i przewodniczący komisji:	Liczba członków
Komisja Chemii Plazmy Niskotemperaturowej, prof. H.D. Stryczewska (data powołania: 14.09.1998)	50, w tym 20 zagranicznych
Komisja Podstaw i Zastosowań Fizyki i Chemii w Technice, Rolnictwie i Medycynie, prof. A. Niewczas (10.03.2000)	44
Komisja Biotechnologii, prof. J. Fiedurek (10.03.2000)	26
Komisja Filozoficzno-Przyrodnicza, prof. Z. Muszyński (06.10.2000)	16
Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa, prof. E. Krasowski (14.11.2000)	85, w tym 42 zagranicznych
Komisja Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych, prof. M. Ołdakowska-Kufel (30.03.2001)	28, w tym 10 zagranicznych
Komisja Rolnictwa i Weterynarii, prof. Z. Litwińczuk (26.10.2001)	33
Komisja Ochrony i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego, prof. J. Łętowski (26.10.2001)	26
Komisja Ekonomii i Zarządzania, prof. A. Sitko- Lutek (26.04.2002)	28
Komisja Historyczna, prof. E. Niebelski (18.10.2002)	44, w tym 2 zagranicznych

Komisja Budowy i Eksploatacji Maszyn, Elektrotechniki, Budownictwa, prof. P. Tarkowski (30.01.2003)	37
Komisja Nauk Medycznych PAN, prof. J. Kocki (30.01.2003)	120, w tym 48 zagranicznych
Komisja Prawnicza, ks. prof. J. Krukowski (30.01.2003)	60, w tym 8 zagranicznych
Komisja Nauk Nieliniowych, prof. M. Szymański (06.01.2004)	34, w tym 4 zagranicznych
Komisja Politologii i Stosunków Międzynarodowych, prof. M. Pietraś (06.01.2004)	16
Komisja Architektury, Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych, prof. E. Przesmycka (16.03.2005)	23, w tym 4 zagranicznych
Komisja Teologii, ks. prof. K. Kaucha (01.12.2006)	49
Komisja Agrometeorologii i Klimatologii Stosowanej, prof. J. Kołodziej (01.12.2010)	40, w tym 10 zagranicznych
Komisja Rozwoju i Promocji Osią- gnięć Młodych Naukowców, prof. T. Klepka (07.11.2016)	25

I.2. Jednostki badawcze PAN usytuowane na terenie działania Oddziału:

Instytut Agrofizyki im. B. Dobrzańskiego PAN w Lublinie.
Dyrektor Instytutu- prof. Cezary Sławiński, przewodniczący Rady Naukowej
Instytutu- prof. Wiesław Oleszek, członek AMU PAN- dr hab. Justyna Cybulska.

II. ZEBRANIA ODDZIAŁU

1. Sesje Zgromadzenia Ogólnego Członków Oddziału

W roku sprawozdawczym odbyły się dwie sesje zwyczajne Zgromadzenia Ogólnego Członków Oddziału:

5 czerwca 2018

42. Jubileuszowa sesja Z.O. z okazji 20-lecia Oddziału PAN w Lublinie z programem:

- Sprawozdanie z działalności Oddziału w 2017 roku.
- Informacja dotycząca 20-lecia działalności Oddziału.
- Informacja o bieżącej działalności Oddziału w 2018 roku.
- Prezentacja lubelskich jednostek Polskiej Akademii Nauk.
- Referat okolicznościowy z okazji 100-lecia Niepodległości Polski nt. „Józef Piłsudski na Syberii”, - prof. dr hab. Eugeniusz Niebelski - przewodniczący Komisji Historycznej PAN w Lublinie.

22 października 2018

43. sesja Z.O. w siedzibie Oddziału PAN. Program sesji:

- Sprawozdanie Prezesa z działalności Oddziału w kadencji 2015-2018 oraz plany na rok 2019.
- W części zamkniętej członkowie Oddziału zostali poinformowani przez Przewodniczącego Komisji Wyborczej prof. J. Żmudzińskiego o wynikach działania Komisji w sprawie wyboru prezesa Oddziału na kadencję 2019-2022. Ze względów formalnych (wiek członków) wyboru nie dokonano.

2. Posiedzenia Prezydium Oddziału

W roku sprawozdawczym odbyły się cztery posiedzenia Prezydium Oddziału.

- *4 stycznia 2018*

W siedzibie Oddziału PAN w Lublinie. Porządek obrad:

- Sprawozdanie z wykonania zadań (konferencje, wydawnictwa) w 2017 r.
- Sprawa wyboru nowych władz Oddziału na kadencję 2019-2022 (w tym prezesa) wymóg powołania Komisji Wyborczej i konsultacji z uwagi na brak kandydata z Oddziału spełniającego warunki formalne.
- Zakończenie wydawania czasopism przez Oddział. Odnosząc się do zarządzenia PAN dotyczącego likwidacji 10 roczników Oddziału (8 roczników TEKA, ECONTECHMOD, MOTROL), podjęcie starań przez redaktorów czasopism o przejęciu tytułów przez uczelnie wyższe (KUL, UMCS, PL, UP, UM, WSEI w Rzeszowie).

- Przedstawienie ekspertyzy opracowanej przez Instytut Agrofizyki PAN analizującej parametry jakości powietrza w pomieszczeniach Oddziału PAN wobec uciążliwego zapachu. Ekspertyza badań składu powietrza wykazała występowanie szkodliwych substancji chemicznych związanych z konserwacją podłoża pod parkietem w pomieszczeniach zajmowanych przez Oddział.
- Przyjęcie nowej koncepcji prof. J. Kockiego organizowania WSZECHNICY z udziałem uczniów z liceów lubelskich
- Zatwierdzenie wniosku przewodniczących Komisji dot. powołania nowych członków.

30 stycznia 2018

Posiedzenie w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa- Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, gdzie omawiano:

- Szczegółowy plan działalności na 2018 r.
- Powołano Komisję Wyborczą w składzie: prof., prof. Jan Żmudziński, Zygmunt Pejsak, Jan Kisiński, której zatwierdzenie nastąpi na najbliższej Sesji plenarnej Oddziału. Rozważono kandydaturę prof. S. Czuczvara na prezesa Oddziału w wyborach na kolejną kadencję oraz możliwość przedłużenia kadencji obecnych władz Oddziału.
- Omówiono sprawę zmiany siedziby Oddziału wobec uciążliwego zapachu w obecnych pomieszczeniach, biorąc pod uwagę lokal na terenie Lublina. Padła też propozycja lokalizacji w Puławach w Pałacu Czartoryskich - siedzibie IUNG.
- Z okazji Jubileuszu 20-lecia Oddziału opracowano i wydano okolicznościowy kalendarz ścienny oraz przedstawiono spis treści specjalnego - jubileuszowego numer Biuletynu Informacyjnego Oddziału.

27 lutego 2018

W siedzibie Oddziału z udziałem Przewodniczących Komisji . Porządek obrad:

- Informacja o zadaniach dofinansowanych w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN) w 2018 roku.
- Sprawa siedziby Oddziału. Rozpatrzenie pisma PAN dotyczącego wyniku złeonej ekspertyzy składu powietrza w lokalu Oddziału, w tym możliwej konieczności zmiany lokalizacji, ewentualnie pozyskania instytucji, która byłaby w stanie usunąć przyczynę przykrego (i szkodliwego dla zdrowia) zapachu.
- Informacja o idei powołania Uniwersytetu Polskiej Akademii Nauk.
- Przedstawienie aktualnego stanu przejmowania przez inne jednostki naukowe cyklicznych Wydawnictw Oddziału. Redaktorzy czasopism 6. TEK oraz MOTROLU i ECONTECHMODU, wystąpili do PAN z wnioskiem o przekazanie praw właścicielskich do poszczególnych tytułów

wnioskującym o ich przejęcie placówkom, w celu zachowania ich kilkunastoletniej ciągłości wydawniczej. Decyzją władz PAN w 2018 roku do KRS-u jako wspólny wydawca z PAN będą zgłoszone instytucje przejmujące dane wydawnictwo (ale bez dofinansowania przez PAN). Natomiast w roku 2019 PAN będzie wykreślona z KRS-u.

17 kwietnia 2018

W siedzibie Oddziału, gdzie omawiano:

- Termin wiosennej sesji plenarnej Oddziału na dzień 5 czerwca 2018 roku. Miejsce: Instytut Agrofizyki PAN (na Felinie).
- Spis treści przygotowywanego do druku Biuletynu Informacyjnego 23/2018, zawierającego w części I sprawozdanie Oddziału za 2017 rok, a w części II – dorobek 20-letniej działalności Oddziału.
- Bieżące zadania w zakresie przyznanych środków finansowych w ramach DUN PAN na organizację w 2018 roku jedenastu konferencji naukowych. Spośród dziesięciu wydawanych przez Oddział czasopism tylko TEKA Komisji Prawniczej otrzymała dotację z Akademii w 2018 roku. Pozostałe czasopisma są przejmowane przez inne podmioty, głównie lubelskie uczelnie wyższe.
BWZ przyznało na ten rok kwoty: 3 tys. zł na wyjazdy zagraniczne i 2 tys. zł na przyjęcie gości zagranicznych.
- Zatwierdzono wnioski o przyjęcie nowych członków do Komisji lubelskiego Oddziału.

III. KONFERENCJE NAUKOWE

1. Liczba konferencji ogółem:

11, w tym liczba zaprezentowanych:

- referatów : 315;
- posterów : 211;
- prezentacji ustnych: 479.
- keynote speakerzy: 12

2. Cele konferencji:

- prezentacja aktualnej wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych, medycznych, technicznych, humanistycznych;
- integracja regionalnego i krajowego środowiska naukowego;
- współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, w szczególności z Ukrainą;
- prezentacja rozwoju wiedzy w ramach cyklicznych spotkań naukowych;
- inspiracja w tworzeniu nowej tematyki badawczej poprzez panele i fora dyskusyjne;
- wskazówki dla praktycznych zastosowań wiedzy teoretycznej.

KONFERENCJE NAUKOWE

LP	TEMAT	ZASIĘG	TERMIN I MIEJSCE	ORGANIZATOR	LICZBA WYSTĄPIEŃ
1.	XIV Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna nt. gospodarki energetycznej w przemyśle „ENERGIA 2018”	Międzynarodowa	19-25.05.2018 r., Kijów, Ukraina	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie - Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa , Narodowy Uniwersytet Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Ukrainy w Kijowie, Przedstawicielstwo PAN w Kijowie	351 prezentacji, w tym 10 referatów plenarnych
2.	17th International Workshop For Young Scientists BIOPHYS SPRING 2018	Międzynarodowa	15-18.05.2018r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie ; Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie; Czech University of Life Sciences, Prague, Czech Republic; Szent Istvan University, Gödöllő, Hungary; Slovak University of Agriculture, Nitra, Slovak Republic	44 referaty
3.	Bezpieczeństwo zdrowotne w zglobalizowanym środowisku międzynarodowym. (Health security in a globalized world).	Krajowa	15-16.05. 2018r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie; Komisja Politologii i Stosunków Międzynarodowych PAN Oddział w Lublinie , Wydział Politologii UMCS w Lublinie, Fundacja Badań Międzynarodowych	38 referatów

4.	Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców VI	Krajowa	25-26.05.2018 r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, Komisja Prawnicza PAN Oddział w Lublinie; Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL; Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL; Stowarzyszenie Kanonistów Polskich; Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL	47 referatów, 6 wystąpień ustnych
5.	Prawa i wolności człowieka a bezpieczeństwo państwa. I Polska – Słowacja – Ukraina – Gruzja.	Międzynarodowa	06-07. 06. 2018 r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, Komisja Prawnicza PAN Oddział w Lublinie, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL; Wydział Prawa Uniwersytetu Trnawskiego (Słowacja); Wydział Prawa Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych we Lwowie (Ukraina), Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego;	22 referaty
6.	Motoryzacja i Energetyka Rolnictwa MO-TROL 2018	Międzynarodowa	04-05.07.2018 r. Lublin,	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie -Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa; Wyższa Szkoła Inżynierijno-Ekonomiczna w Rzeszowie	25 referatów

7.	XII Międzynarodowa Konferencja Agrofizyczna: Gleba, Roślina, Klimat (12th International Conference on Agrophysics (ICA): Soil, Plant & Climate)	Międzynarodowa	17-19.09.2018 r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie , Instytut Agrofizyki PAN, Fundacja Polskiej Akademii Nauk	12 keynote speakerów, 55 referatów, 105 posterów, 160 abstraktów
8.	X Międzynarodowa Konferencja: Klimat pola uprawnego – Innowacje na rzecz adaptacji wobec zmian klimatu. Poświęcona pamięci prof. dr. hab. Tadeusza Górskiego	Międzynarodowa	19-22.09.2018 r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie – Komisja Agrometeorologii i Klimatologii Stosowanej PAN Oddział w Lublinie , Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowicza w Zamościu, Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczy w Dublanach, Państwowy Uniwersytet Techniczno-Rolniczy w Kamieńcu Południowym	15 referatów, 65 posterów
9.	Ameryka Łacińska jako region w stosunkach międzynarodowych w XXI wieku	Międzynarodowa	21-22.11.2018 r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, Komisja Politologii i Stosunków Międzynarodowych PAN Oddział w Lublinie , Wydział Politologii UMCS	31 referatów
10.	Polacy w Iraku w XIX i XX wieku	Krajowa	29-30.11.2018 r., Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie – Komisja Historyczna na PAN Oddział w Lublinie , Biblioteka Uniwersytecka KUL	21 referatów

11.	IV Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Medycyna personalizowana – Genom-Niepełnosprawność-Edukacja-Pacjent-Technologie”	Krajowa	27-28.11.2018 r. Lublin	Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie – Komisja Nauk Medycznych PAN w Lublinie, Lubelskie Towarzystwo Wspierania Nauk Farmaceutycznych	131 prezentacji ustnych, 41 posterów, 6 warsztatów praktycznych

Problematyka wymienionych konferencji była udostępniana na bieżąco mediom (radio, telewizja, prasa), a także zamieszczona na stronie internetowej Oddziału.

IV. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA ODDZIAŁU

Działalność wydawnicza Oddziału w ramach dotacji DUN PAN ograniczyła się jedynie do wydania TEKI Komisji Prawniczej tom XI/2018. Pozostałe TEKI zostały przejęte przez inne jednostki naukowe, głównie przez uczelnie wyższe Lublina i Rzeszowa, zgłoszone do KRS jako współwydawcy z zamiarem zachowania wieloletniej ciągłości wydawniczej czasopism. Udało się jednak w 2018 roku wydać bez udziału finansowego dwa numery TEKI Historycznej poświęcone rocznicom 100-lecia uzyskania Niepodległości Polski i 700-lecia miasta Lublin oraz przejściowo inne TEKI w ramach poszczególnych Komisji. Ukazał się kolejny rocznik Biuletynu Informacyjnego Oddziału nr 23/2018 poświęcony, m.in. rocznicy 20-lecia działalności Oddziału (1998-2017).

Pod redakcją lub autorstwa prof. Eugeniusza Niebelskiego ukazało się 6 książek:

- *Józef Piłsudski na Syberii 1887-1892.*
- *Ksiądz Krzysztof Szwerwicki i 10 tysięcy wiorst po Syberii w latach 1859 i 1860 roku.*
- *Wilhelm Buszkat uciekinier z Syberii 1868 roku.*
- *Józef Kalinowski św. Rafał w kręgu ludzi i kultu.*
- *Wiosna i jesień trwa tu krótko „Księża zesłańcy 1863 roku w syberyjskiej Tunce.*
- *Polacy w Irkucku w wiekach XIX i XX.*

V. AKTYWNOŚĆ KOMISJI ODDZIAŁU

Oddział poprzez działalność Komisji integrował środowisko naukowe regionu oraz utrzymywał kontakty z placówkami zagranicznymi z: Białorusi, Japonii, Niemiec, Rosji, Ukrainy, Włoch i Szwajcarii. Ze względu na specyfikę usytuowania na pograniczu wschodnim, Oddział współpracował aktywnie z placówkami naukowymi na Ukrainie, organizował wspólne cykliczne konferencje i wydawnictwa, utrzymywał ponadto bliski kontakt z Przedstawicielstwem PAN w Kijowie.

Komisja Chemii Plazmy Niskotemperaturowej (KChPN)

Aktywności członków KChPN obejmują badania naukowe podstawowe w obszarach fizyki, chemii i inżynierii plazmy niskotemperaturowej oraz badania stosowane, których wyniki wykorzystywane są w inżynierii ochrony środowiska, biomedycznej, materiałowej oraz upowszechniane w publikacjach, patentach i na konferencjach naukowych.

W 2018 r. członkowie Komisji uczestniczyli i współorganizowali konferencje, wyjeżdżali do innych ośrodków naukowo-badawczych w celu prowadzenia badań, wygłaszania wykładów i upowszechniania osiągnięć ośrodków, które reprezentują. Członkowie komisji współpracują i są członkami organizacji, towarzystw naukowych i komisji Komitetów PAN, takich jak: Sekcja Teorii Elektrotechniki i Sekcja Materiałów i Technologii Elektrotechnicznych Komitetu Elektrotechniki PAN; Lubelskie Towarzystwo Naukowe (LTN), Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS), Towarzystwo Zastosowań Elektromagnetyzmu (PTZE). Współpraca z ośrodkami uniwersyteckimi z Polski (IMP PAN w Gdańsku, ZUT w Szczecinie, Politechnika Łódzka, Instytut Chemii i Fizyki Jądrowej Warszawie, uczelnie lubelskie KUL, UP, UM w Lublinie) oraz z ośrodkami zagranicznymi w Australii, Czechach, Francji, Irlandii, Japonii, Korei, Niemczech, Nowej Zelandii, Słowacji, Stanach Zjednoczonych, Szwajcarii, Turcji, Ukrainy i Wielkiej Brytanii. Komisja ma w swym składzie 21 członków zagranicznych, wśród których są przedstawiciele ośrodków naukowych z wszystkich wymienionych krajów.

W ramach działalności Komisji odnotowano:

- W czerwcu 2018 r. w ramach realizacji umowy o współpracy naukowej w zakresie otrzymywania bioaktywnych kompozytów przy użyciu plazmy niskotemperaturowej przebywał w Lublinie dr. A.F. Herbert - członek zagraniczny KChPN. Wspólnie z dr hab. J. Jaroszyńską-Wolińską, prof. PL przeprowadzono diagnostykę aparatury plazmowej do nakładania powłok funkcjonalnych.
- W czerwcu 2018 r. dr hab. J. Jaroszyńska-Wolińska, prof. PL wspólnie z dr. A.F. Herbertem i powołanym nowym członkiem Komisji dr. Szymonem

Malinowskim uzyskała ochronę patentową pt. Sposób otrzymywania powłok funkcjonalnych.

- Dr hab. Justyna Jaroszyńska-Wolińska, prof. PL wiceprzewodnicząca KChPN, wykonała na zlecenie Wydziału Budownictwa i Architektury PL opinię o innowacyjności.
- Członkowie KChPN prof. H. D. Stryczewska, dr hab. J. Pawłat, dr inż. Jarosław Diateczyk wykonali ekspertyzy z zakresu wdrożeń technologii nietermicznej plazmy w procesach sterylizacji i dezynfekcji, usuwania zanieczyszczeń mikrobiologicznych z powierzchni nieodpornych na wysokie temperatury, wykorzystania procesów plazmowych w inżynierii biomedycznej i ochronie środowiska.
- 03- 07 września 2018 prof. Henryka D. Stryczewska, przewodnicząca KChPN, dr hab. Justyna Jaroszyńska-Wolińska, prof.PL oraz członkowie KChPN dr hab. Joanna Pawłat i dr P. Mazurek uczestniczyli w międzynarodowym Sympozjum HAKONE XVI (Chiny, Pekin).
- Dr hab. inż. Grzegorz Komarzyniec, członek Komisji ChPN został laureatem Lubelskiej Dorocznej Nagrody Naukowej im. Profesora Edmunda Prosta za pracę pt. „Prąd włączania transformatorów nadprzewodnikowych”.
- Członkowie KChPN gościli naukowców i studentów z uczelni japońskich. W okresie od 1 do 10 grudnia 2018 r., po raz kolejny przebywała w Politechnice Lubelskiej reprezentacja pracowników i studentów z uniwersytetu Sojo i Kumamoto w Kumamoto z prof. Shin-ichi Aouki i dr Fumiaki Mitsugi – obaj członkowie międzynarodowi KChPN. Studenci japońscy odbyli spotkania ze studentami inżynierii biomedycznej, informatyki i elektrotechniki. Prof. Mitsugi, wygłosił referat dotyczący badań nad zastosowaniem nietermicznej plazmy w rolnictwie.

Komisja Podstaw i Zastosowań Fizyki i Chemii w Technice, Rolnictwie i Medycynie

W ramach działalności Komisji zorganizowano:

- Konferencję „Transport 2018”, która odbyła się w dniach 19-21 września 2018 r. w Kazimierzu Dolnym. Współorganizatorami konferencji były: Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie oraz Polskie Naukowo-Techniczne Towarzystwo Eksploatacyjne. W konferencji uczestniczyło 50 osób reprezentujących: Akademię Obrony w Brnie, Instytut Transportu Samochodowego w Warszawie, Akademię Marynarki Wojennej w Gdyni, Akademię Morską w Szczecinie, Politechnikę Warszawską, Politechnikę Świętokrzyską, Politechnikę Opolską, Lotniczą Akademię Wojskową w Dęblinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Politechnikę Lubelską.

Tematem przewodnim Konferencji były nowe rozwiązania techniczne i organizacyjne w transporcie, przy szczególnym uwzględnieniu problemów transportu w regionie Polski wschodniej. Podczas trzech sesji wygłoszono

21 referatów, zaprezentowano także 11 prac w formie plakatów. Pełne teksty referatów zostały opublikowane w czasopismach: „Eksploracja i Niezawodność – Maintenance and Reliability”, „Archiwum Motoryzacji”, „Przegląd Komunikacyjny” oraz „Autobusy”.

- 15 czerwca 2018 r. w Politechnice Lubelskiej odbyło się seminarium naukowe połączone z zebraniem organizacyjnym Komisji.

W ramach seminarium wygłoszono dwa referaty:

- Europejskie Towarzystwo Bezpieczeństwa i Niezawodności – działalność i perspektywy współpracy – prof. dr hab. inż. David Valis z Czeskiej Akademii Wojskowej w Brnie.

- Instrumentalne metody identyfikacji bursztynu – dr Ewaryst Mendyk z Wydziału Chemii UMCS.

- Członkowie Komisji: dr hab. D. Mazurkiewicz jest Redaktorem Naczelnym, dr hab. T. Klepka – Zastępcą Redaktora Naczelnego, prof. A. Niewczas przewodniczącym Rady Naukowej, a prof. M. Orkisz i prof. D. Valis członkami Rady Naukowej kwartalnika „Eksploracja i Niezawodność (Maintenance and Reliability), wydawanego pod patronatem naukowym Oddziału PAN w Lublinie. Kwartalnik jest indeksowany w Journal Citation Report (IF=1.145) i znajduje się na liście punktowanych czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (25 punktów).

Komisja Biotechnologii

W ramach działalności Komisji odbyło się 17 posiedzeń naukowych, na których zaproszeni wykładowcy prezentowali referaty dotyczące problemów biotechnologii i jej zastosowań w naukach medycznych i biologicznych. Członkowie komisji realizowali również szereg projektów dydaktycznych, badawczych, naukowych i ekspertyzy.

Wygłoszono wykłady:

- O smaku i węchu, prof. Stanisław Głazewski z Keele University;
- Czy sen to tylko próżna strata czasu? - prof. Stanisław Głazewski z Keele University;
- Czy świadomość jest nam do czegośkolwiek potrzebna? - prof. Stanisław Głazewski z Keele University;
- Lipid tracers for the early evolution of the biosphere, dr inż. Mirosław Słowakiewicz z Uniwersytetu Warszawskiego;
- Lekooporność drobnoustrojów jako zagrożenie zdrowia publicznego - nowe wektory i źródła wielolekoopornych bakterii - dr Agnieszka Kaczmarczyk z Katedry Genetyki i Biosystematyki, Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego;
- Diagnostyka boreliozy i monitorowanie jej leczenia testami Lyme Trace ELISA - mgr Paweł Krzemień z firmy Senior Product Manager EUROIMMUN Polska;

- Mobilom bakterii z rodzaju *Paracoccus* (Alfaproteobacteria) - prof. dr hab. Dariusz Bartosik z Zakładu Genetyki Bakterii Uniwersytetu Warszawskiego;
- Microbial cell envelope — structures and function, dr Katarzyna Duda z Research Center Borstel w Niemczech;
- Microbial Toxins I - prof. Otto Holst z Research Center Borstel w Niemczech;
- Allergy: the epidemic of the XX century - dr Katarzyna Duda z Research Center Borstel w Niemczech;
- Microbial Toxins II - prof. Otto Holst z Research Center Borstel;
- Afrykański pomór świń - problemy i zagrożenia - dr hab. Grzegorz Woźniakowski, prof. nadzw. z Zakładu Chorób Świni PIWet w Puławach;
- Niekonwencjonalne drożdże *Yarrowia lipolytica* cenne źródło składników odżywczych - dr Monika Jach z Katedry Biologii Molekularnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego;
- A practical guide to genome editing - dr hab. n. med. Adolfo Rivero-Müller z Katedry i Zakładu Biochemii i Biologii Molekularnej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie;
- Czy możemy projektować nowoczesne, wydajne i zrównoważone technologie bez procesów katalizowanych enzymami - prof. dr hab. inż. Ryszard Ostaszewski z Instytutu Chemii Organicznej PAN w Warszawie.
- Ekstrakcja nadkrytyczna — stan i trendy rozwojowe - dr hab. inż. Edward Rój, prof. nadzw. z Instytutu Nowych Syntezy Chemicznych w Puławach;
- Transkryptomika i proteomika w badaniach nad enzymami - możliwości i wyzwania - dr hab. Grzegorz Janusz z Zakładu Biochemii UMCS w Lublinie.

Udział w projektach naukowych, dydaktycznych, grantach:

- Projekt badawczy - Aktywność biologiczna i mechanizmy działania związków porfirynoidowych przeciwko wewnątrzkomórkowym patogenom pszczelim z rodzaju *Nosema*; projekt badawczy NCN (Opus) nr 2015/17/B/NZ9/03607; wykonawca; projekt w trakcie realizacji 2015-2018.;
- udział w grantach:
  - Projekt komercyjny będącym przedmiotem umowy między spółką BioMaxima S.A. a Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej pt. „Testy do oznaczania lekooporności MIC”, zawartej w dniu 16.01.2017 na okres 18 miesięcy. Kierownik projektu prof. dr hab. Adam Choma, wykonawcy: prof. dr hab. Teresa Urbanik-Sypniewska, dr hab. Marta Palusińska-Szys;
  - Bakteryjne determinanty zwiększonej wirulencji szczepów *Legionella pneumophila* serotyp 1, grant NCN 2017/27/B/NZ6/01544, czas realizacji 2018-2021, kierownik projektu dr hab. Marta Palusińska-Szys;
  - W ramach konkursu MINIATURA 2017/2018 Część mikrobiologiczna projektu finansowanie działania naukowego ID 379156 NZ8, pt. „Właściwości wybranych mikroorganizmów psychrotroficznych i ich potencjał w modyfi-

kowaniu odpowiedzi *Phaseolus coccineus* na podwyższony poziom miedzi”

- koordynator i wykonawca dr hab. Jolanta Jaroszuk-Ściśeł;

Udział w organizacji konferencji:

- prof. dr hab. Jerzy Rogalski - Organizacja - The International Conference „65-years of Biochemistry at UMCS Lublin”, 26.10.2018 r;
- dr hab., Jolanta Jaroszuk-Ściśeł., Współudział w organizacji III Ogólnopolskiego Sympozjum Mikrobiologicznego „Metagenomy różnych środowisk”, Lublin, 2018 r.

Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa

W ramach działalności członkowie Komisji

- byli współorganizatorami międzynarodowych konferencji naukowo-technicznych :

- „MOTROL 2018 - Motoryzacja i Energetyka Rolnictwa”- Lublin,

- „ENERGIA 2018” - Kijów

- „ENERGOBIOTECHNOLOGIA” - Dublany.

Wymienione konferencje były organizowane we współpracy z :

-Narodowym Uniwersytetem Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Ukrainy w Kijowie;

- Narodowym Uniwersytetem Biologicznych Źródeł Energii i Wykorzystania Przyrody w Kijowie;

- Przedstawicielstwem PAN w Kijowie;

- Lwowskim Narodowym Uniwersytetem Rolniczym w Dublanach;

- Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie;

- Wyższą Szkołą Inżynieryjno-Ekonomiczną w Rzeszowie.

Podczas konferencji omawiano zagadnienia dotyczące innowacji w naukach rolniczych, technicznych serwisów maszyn, nowych technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej, systemów bioenergetycznych i biotechnologii, mobilnej energetyki, techniki systemowej, transportu i logistyki, ochrony pracy i ochrony środowiska. Dokonano analizy i oceny stanu wiedzy dotyczącej podstawowych problemów motoryzacji rolnictwa, postępu nauki w tej dziedzinie, racjonalnego wykorzystania energii w różnych gałęziach działalności polskich, ukraińskich i innych zagranicznych ośrodków naukowych zajmujących się problemami energetyki w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym.

- uczestniczyli w działalności wydawniczej:

- TEKA Komisji Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa t. 18 (nr 1-4),

- ECONTECHMOD t.7 (nr 1-4).

Działalność wydawnicza była oparta o współpracę naukową z Białorusią, Litwą, Słowacją, a głównie z Ukrainą, w tym z:

- Państwowym Uniwersytetem Rolniczym w Kamieńcu Podolskim;

- Narodowym Uniwersytetem Nauk Przyrodniczych i Środowiskowych Ukrainy w Kijowie;

- Kijowskim Narodowym Uniwersytetem Budownictwa i Architektury w Kijowie;
- Lwowskim Narodowym Uniwersytetem Rolniczym w Dublanach;
- Charkowskim Narodowym Uniwersytetem Budownictwa i Architektury w Charkowie;
- Charkowskim Narodowym Uniwersytetem Techniki Rolniczej im. Petro Vasilenki w Charkowie;
- Narodowym Uniwersytetem Rolniczym w Mykołajewie;
- Ukraińskim Narodowo-Doświadczalnym Instytutem Prognozowania i Badania Techniki i Technologii w Rolnictwie im. Pohoryłogo w Wasilkiwsku;
- Państwowym Uniwersytetem Rolniczym w Melitopolu;
- Narodowym Uniwersytetem w Winnicy;
- Wschodnioukraińskim Narodowym Uniwersytetem im. Wołodymyra Dala w Siewierodoniecku (przeniesiony z Ługańska).

Komisja Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych

W ramach prac Komisji wyróżniono wydarzenia:

- posiedzenie otwarte Komisji połączone z sesją naukową dedykowaną pamięci zmarłej w bieżącym roku członkini Komisji, prof. Stefanii Andrusiw, znakomitej slawistce i ukrainistce. W trakcie posiedzenia referaty wygłosili: prof. dr hab. Anna Woźniak (KUL), która przedstawiła naukową sylwetkę zmarłej; doc. dr Natalia Kolesniczenko-Bratuń, przewodnicząca Komisji do Spraw Kultury i Duchowości Rady Najwyższej Ukrainy dokonała charakterystyki wkładu Stefanii Andrusiw do rozwoju historii literatury ukraińskiej, na podstawie jej prac opublikowanych na Ukrainie; doc. dr Oksana Iwasiuk (Uniwersytet im. Borysa Hrynczenki w Kijowie) ukazała, w jaki sposób i w jakim zakresie) Pani Profesor wpłynęła na podniesienie standardów metodologicznych w badaniach filologicznych na Ukrainie; doc. dr Sołomiya Onufriw (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki) ukazała osiągnięcia dydaktyczne prof. S. Andrusiw, jej wkład do translatoryki oraz upowszechnienia badań i literatury polskiej na Ukrainie; dr Mirosława Kawecka (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie) omówiła działalność naukową Stefanii Andrusiw w okresie jej pracy w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

Po wystąpieniach, w których poddano oglądowi wybitne osiągnięcia zmarłej w zakresie literatury ukraińskiej, polskiej, metodologii badań literackich, dydaktyki, translatoryki, dr Ewa Rybałt (UMCS) wygłosiła dedykowany śp. Stefanii Andrusiw wykład na temat: Portret Andrzeja Szeptyckiego pędzla Jacka Malczewskiego ukazując wpływ metropolity Szeptyckiego na artystę malarza, objaśniając ikonograficzną symbolikę analizowanego portretu oraz wskazując, na jakim etapie artystycznym Malczewski namalował portret Szeptyckiego.

• wydano XIII tom TEKI Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Oddziału PAN w Lublinie pod red. M. Ołdakowskiej-Kuflowej, M. Borciuch oraz M. Jastrzębskiego. W roku 2018 doszło do zmiany wydawcy czasopisma Komisji, którym na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 sierpnia 2018 r. został Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. W XIII tomie TEKI Komisji artykuły, które się w nim znajdują, zostały umieszczone w dwóch rozdziałach: 1. Językoznawstwo i 2. Literaturoznawstwo i kulturoznawstwo. W pierwszym z nich znajdują się prace dotyczące przede wszystkim dialektologii i etnolingwistyki, zaś w drugim - polsko-ukraińskich kontaktów literackich i kulturalnych czy literatury ukraińskiej w czasach radzieckich.

Komisja Rolnictwa i Weterynarii

W ramach działalności członkowie Komisji:

- współorganizowali 4 konferencje:
  - Międzynarodowa konferencja „Dermatologia konia” (9-10 marca 2018 r.);
  - Ogólnopolska konferencja „Zagrożenia w polskim sadownictwie i sposoby ich łagodzenia” (22 marca 2018 r.);
  - Ogólnopolska konferencja „Bezpieczeństwo pracy w rolnictwie” (15 maja 2018 r.);
  - Ogólnopolska konferencja „Jakość zdrowotna regionalnych i tradycyjnych produktów mlecznych” (8 czerwca 2018 r.);
- współpracowali z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz władzami samorządowymi Lubelszczyzny. Współpraca polegała między innymi na opracowaniu opinii i ekspertyz, które dotyczyły istotnych problemów rozwoju rolnictwa w kraju i w województwie lubelskim.
- brali udział w:
  - opracowaniu ekspertyzy na temat „Stan i perspektywy dla produkcji mleka w regionie lubelskim” w związku z przeprowadzonymi pracami nad utworzeniem na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie studiów dualnych „Mleczarstwo”;
  - opracowaniu ekspertyzy dotyczącej epidemiologicznej dynamiki szerzenia się ASF w Polsce, dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
  - przygotowaniu opinii w sprawie koncepcji budowy laboratorium klasy bezpieczeństwa BSL-3, dla Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu.

Komisja Ochrony i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego

W roku 2018 była w trakcie reorganizacji.

Komisja Ekonomii i Zarządzania

- zorganizowała dwa posiedzenia merytoryczne. W ramach spotkań dyskutowano nad zagadnieniami związanymi z proponowanymi zmianami w ustawie o Szkolnictwie Wyższym. W ramach prac Komisji analizowano za-

gadnienia związane z rozwojem nowych dyscyplin nauk ekonomicznych – ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości. W trakcie spotkań Komisji rozważano również problemy oceny czasopism i wydawnictw oraz parametryzacji jednostek. Jednocześnie Komisja patronowała dwóm konferencjom naukowym. Członkowie Komisji organizowali spotkania świata biznesu z nauką oraz gośćmi z zagranicznych uniwersytetów, między innymi z USA i Izraela. Powołano także zespół do opracowania kryteriów nagród za najlepszą publikację. Trwają prace nad regulaminem określającym kategorie monografii oraz wymogi stawiane wobec nich. Na zakończenie kadencji odbyło się również spotkanie podsumowujące działalność Komisji.

Komisja Historyczna

W ramach prac członkowie Komisji:

- pod przewodnictwem prof. E. Niebelskiego zorganizowali konferencje pt. „Polacy w Irkucku w wiekach XIX-XX”. Tematyka obrad dotyczyła szeroko rozumianej obecności Polaków w Irkucku i na Syberii, zarówno przymusowej (zesłańcy czasów carskich – poczynając od XVIII w., łagiernicy czasów sowieckich – po czasy po II wojnie światowej), jak i dobrowolnej (osiedleńcy), oraz losów potomków „sybiraków” przyczyniających się później w dużym stopniu do rozwoju kulturalnego i ekonomicznego Irkucka i Syberii. Dodatkowo zorganizowana została przez Bibliotekę Uniwersytecką KUL wystawa fotografii (irkuckich) ze zbiorów Biblioteki KUL, która cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem;
- wzięli udział w posiedzeniu naukowym, tematem którego były sprawy związane z działalnością Komisji, połączone z wykładem historyka KUL prof. Leszka Wojciechowskiego nt. Dzieło Radziwiłła „Sierotki” w kręgu piśmiennictwa pątniczego XVI/XVII w.
- wydano kolejny tom czasopisma „TEKA Komisji Historycznej” 15/2018.

Komisja Budowy i Eksploatacji Maszyn, Elektrotechniki, Budownictwa
W roku 2018 była w trakcie reorganizacji.

Komisja Nauk Medycznych

Komisja Nauk Medycznych składa się z czterech Sekcji: Medycyny, Medycyny Wsi, Nauk Farmaceutycznych oraz Psychologii Klinicznej i Edukacji Zdrowotnej. Członkowie poszczególnych sekcji brali udział w:

- organizacji konferencji naukowo-szkoleniowej „Medycyna personalizowana – Genom-Niepełnosprawność-Edukacja-Pacjent-Technologie”.

Podczas konferencji organizowano 16 sesji ustnych (łącznie przedstawiono 131 doniesień ustnych), 2 sesje posterowe (łącznie przedstawiono 41 posterów) i 6 warsztatów praktycznych. Jedna z sesji była ściśle związana z niepełnosprawnością. W czasie szkolenia prowadzono rozmowy z naukowca-

mi i rodzicami dzieci z wadami genetycznymi w celu optymalizacji opieki szpitalnej i ambulatoryjnej. Szczególnie w czasie sesji pt. „Osoba z Zespołem Downa w rodzinie i środowisku społecznym”, prowadzonej przez Stowarzyszenie Rodzin Osób z Zespołem Downa „Ukryty Skarb” w Lublinie. Istotnym problemem jest wczesna informacja w oddziale noworodkowym o możliwościach szybkiej diagnostyki genetycznej. Przedstawiono sugestie korzystania z zaświadczenia „Za życiem”, dającym możliwość konsultacji w terminie realizacji do 7 dni.

Interdyscyplinarność konferencji stanowiła doskonałą platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej opieki nad osobami niepełnosprawnymi pomiędzy lekarzami, architektami, nauczycielami i terapeutami. Specjalne sesje dedykowane były problemom diagnostyki i terapii pacjentów ze spektrum autyzmu i z Zespołem Downa.

- zorganizowaniu i wygłoszeniu wykładów otwartych w ramach WSZECHNICY. Przedstawiono referaty:

- Metoda CRISP-R - możliwości ingerencji w genom człowieka - aspekty techniczne, prawne i etyczne.

- Molekularne mechanizmy regulacji zegara dobowego człowieka.

- Współczesna diagnostyka chorób pasożytniczych.

- Wykonano następujące ekspertyzy przez przewodniczącego prof. J. Kockiego dla :

- 28 ekspertyz sądowo-lekarskich dla Sądu Rejonowego w Lublinie,

- 1 ekspertyzę sądowo-lekarską dla Sądu Okręgowego w Siedlcach,

- 1 ekspertyzę sądowo-lekarską dla Sądu Okręgowego w Białymstoku,

- 1 ekspertyzę sądowo-lekarską dla Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie.

- Przygotowano do druku szósty numer czasopisma naukowego: TEKA Komisji Nauk Medycznych PAN Oddziału w Lublinie.

Komisja Prawnicza

W ramach działalności Komisja:

- spotykała się na 3. posiedzeniach naukowych, podczas których wygłaszane były referaty, odbywały się nad nimi dyskusje, a także zajmowano się aktualnymi zagadnieniami: w prawie Unii Europejskiej, polskim i kanonicznym. Zaprezentowane zostały referaty:

- Mediacja jako forma rozwiązywania konfliktu karnego, dr hab. Ewa Kruk z UMCS w Lublinie;

- Konkordat polski (1993-1988) przesłanki, przedmiot i stosowanie, ks. prof. dr hab. Józef Krukowski z KUL;

- Postępowania w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich po reformie 2018 r, prof. dr hab. Wiesław Bar z KUL;

- Instytucja przedawnienia po zmianach z 2018 roku, dr hab. Piotr Zakrzewski, prof. KUL ;

- wydała XI tom rocznika (2 zeszyty) TEKA Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie.
- była współorganizatorem konferencji:
  - Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców - VII” (25-26.05.2018).
  - Prawa i wolności człowieka a bezpieczeństwo państwa. Polska – Słowacja – Ukraina – Gruzja (6-7.06.2018).

Komisja Nauk Nieliniowych

W ramach działalności zorganizowano zebranie, na którym omówiono bieżące sprawy i wybrano nowego przewodniczącego Komisji na kadencję 2019-2020.

Komisja Politologii i Stosunków Międzynarodowych

Aktywność Komisji skoncentrowana była na:

- działalności wydawniczej. Wydano XIII tom TEKI Komisji Politologii i Stosunków Międzynarodowych - 3 zeszyty tomu 13/2018
- zorganizowaniu 2 konferencji:
  - Bezpieczeństwo Zdrowotne w Zglobalizowanym Środowisku Międzynarodowym, 15-16.05.2018 r.
  - Ameryka Łacińska jako region w stosunkach międzynarodowych w XXI wieku, 21-22.11.2018 r.

Artykuły przygotowane na podstawie wygłoszonych referatów podczas konferencji zostaną opublikowane w 2019, roku po przejściu procedury recenzyjnej w periodykach wydawanych przez Wydział Politologii UMCS, w języku hiszpańskim i angielskim w „Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales” oraz w języku polskim i angielskim w czasopiśmie „Teka Politologii i Stosunków Międzynarodowych”.

Komisja Architektury, Urbanistyki i Stosunków Krajobrazowych

W ramach prac Komisji odnotowano:

- współpracę z Wydziałem Ochrony Środowiska z Urzędu Miasta Lublin, Politechniką Lubelską, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie oraz Ośrodkiem Brama Grodzka, Teatr NN w Lublinie. W ramach prowadzonych badań naukowych kontynuowano dokumentację zasobów dziedzictwa architektoniczno-urbanistycznego oraz krajobrazowego Lublina. Prowadzono badania stanu zachowania obiektów architektury krajobrazu, w tym przestrzeni publicznych osiedli mieszkaniowych oraz dokumentację architektury modernizmu i postmodernizmu w tym COP-Centralnego Okręgu Przemysłowego, w skład którego wchodziły tereny Polski centralnej, w tym Lubelszczyzna.
- opublikowano XIII tom TEKI Komisji Architektury, Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych.

Komisja Teologii

- Pod patronatem Komisji zorganizowane były 2 konferencje ogólnopolskie:
  - 100 lat Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Teologia fundamentalna wobec wyzwań współczesnych nauk o człowieku” jako XIV Zjazd Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych w Polsce (KUL, 19-21 września 2018). Organizatorzy: Instytut Teologii Fundamentalnej KUL i Stowarzyszenie Teologów Fundamentalnych w Polsce. Patronat: Komitet Nauk Teologicznych PAN, Komisja Teologii PAN Oddział w Lublinie, Wydział VI Nauk Teologicznych LTN;
  - 14. Międzynarodowe Jesienne Dni Biblijne: Zmartwychwstanie w Biblii i kulturze starożytnej basenu Morza Śródziemnego” (KUL, 23-24 X 2018). Organizator: Instytut Nauk Biblijnych KUL.
- Członkowie Komisji wykonali:
  - Ks. prof. dr hab. Stefan Szymik przygotował recenzję wniosku w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki „Uniwersalia 2.2” (Nr rej.: 22H 17 0344 85; ID wniosku: 379504)
  - Ks. prof. dr hab. Jarosław Popławski przygotował opinię w sprawie dzieł p. Anny Godeckiej (Autobiografii i tekstów poetyckich), co do której toczy się w Kościele katolickim proces beatyfikacyjny w Kongregacji ds. Kanonizacyjnych.
  - Ks. prof. dr hab. Wiesław Przygoda przygotował ekspertyzę pt.: „Duch Święty darem i zobowiązaniem dla chrześcijanina na podstawie przesłania św. Jana Pawła II do Polaków z 1979 roku.” dla Komisji Duszpasterskiej Konferencji Episkopatu Polski

Komisja Agrometeorologii i Klimatologii Stosowanej

W ramach działalności Komisji:

- We wrześniu 2018 r. przeprowadzono X Międzynarodową Konferencję na temat: Klimat pola uprawnego – Innowacje na rzecz adaptacji wobec zmian klimatu, poświęconą pamięci prof. dr. hab. Tadeusza Górskiego. Konferencję przeprowadzono w trzech ośrodkach naukowych: w Lublinie, we Lwowie (Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczy w Dublanach) i – po raz pierwszy – w Kamieńcu Podolskim (Państwowy Uniwersytet Techniczno-Rolniczy w Kamieńcu Podolskim). Część obrad przeprowadzono w zamajskim ośrodku akademickim (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu).
- Przed i po konferencji zorganizowano dwa zebrania uczestniczących w obradach członków Komisji. Podczas spotkania pierwszego, prowadzonego przez prof. dr. Jana Glińskiego (w siedzibie Oddziału PAN w Lublinie), przewodniczący złożył obszerne sprawozdanie z działalności Komisji w latach 2010 – 2017. Natomiast podczas spotkania drugiego, poszerzonego o pozostałych uczestników konferencji (przeprowadzonego w Zamościu), dokonano podsumowania całości obrad. Wszyscy uczestnicy podkreślili, iż kon-

ferencja umożliwiła im wymianę najnowszych doświadczeń badawczych uzyskanych w ostatnim czasie w obu krajach i przyczyniła się do integracji środowisk naukowych w Polsce oraz na Ukrainie.

- Przewodniczący Komisji – jako przedstawiciel Oddziału PAN w Lublinie – uczestniczył w Międzynarodowej Konferencji: Scientific potential of the Western region of Ukraine in the context international cooperation: current state and development prospect, zorganizowanej przez Narodową Akademię Nauk Ukrainy we Lwowie.

Komisja Rozwoju i Promiocy Osiągnięć Młodych Naukowców

W ramach prac Komisji:

- Zorganizowano dwa zebrania dotyczące konferencji i warsztatów.
- Członkowie Komisji byli głównymi organizatorami Panelowych Spotkań Dyskusyjnych PSD-2018. W ramach tego wydarzenia zorganizowano: „VI Ogólnopolską Konferencję INNOWACJE w PRAKTYCE”, warsztaty tematyczne, a także „VIII Wystawę Urządzeń Badawczo-Pomiarowych i Nowych Technologii”. W wydarzeniu uczestniczyli pracownicy naukowcy lubelskich uczelni, studenci - doktoranci oraz przedstawiciele przedsiębiorstw przemysłowych.

VI. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA CZŁONKÓW ODDZIAŁU PAN W LUBLINIE

Prof. Stanisław J. Czuczwar

- Temat badawczy:

Poszukiwanie wspólnych czynników patologicznych w niedokrwionym mózgu i w chorobie Alzheimera – DS. 475/18; (Uniwersytet Medyczny w Lublinie).

- Publikacje:

- Ryszard Pluta, Marzena Ułamek-Kozioł, **Stanisław J. Czuczwar**, Neuroprotective and neurological/cognitive enhancement effects of curcumin after brain ischemia injury with Alzheimer's disease phenotype. *Int. J. Mol. Sci.* [online] 2018 vol. 19 nr 12 [art. nr] 4002, s. 1-16.

- Monika Banach, Barbara Miziak, Kinga K. Borowicz-Reutt, **Stanisław J. Czuczwar**, Advances with extended and controlled release formulations of antiepileptics in the elderly. *Expert. Opin. Pharmacother.* [online] 2018 s. 1-10.

- Krzysztof Łukawski, Grzegorz Raszewski, **Stanisław J. Czuczwar**, *Eur. J. Pharmacol.*, Interactions of aliskiren, a direct renin inhibitor, with antiepileptic drugs in the test of maximal electroshock in mice. *Eur. J. Pharmacol.* 2018 vol. 819 s. 108-113.

- Ryszard Pluta, Anna Bogucka-Kocka, Marzena Ułamek-Kozioł, Jacek Bogucki, Sławomir Januszewski, Janusz Kocki, **Stanisław J. Czuczwar**, Ischemic tau protein gene induction as an additional key factor driving development of Alzheimer's phenotype changes in CA1 area of hippocampus in an ischemic model of Alzheimer's disease. *Pharmacol. Rep.* 2018 vol. 70 nr 5 s. 881-884.
- Krzysztof Łukawski, Marta Andres-Mach, Mirosław Czuczwar, Jarogniew J. Łuszczki, Krzysztof Kruszyński, **Stanisław J. Czuczwar**, Mechanisms Of Epileptogenesis And Preclinical Approach To Antiepileptogenic Therapies. *Pharmacol. Rep.* 2018 vol. 70 nr 2 s. 284-293.
- Barbara Błaszczyk, Barbara Miziak, Piotr Czuczwar, Ewa Wierchowaska-Cioch, Ryszard Pluta, **Stanisław J. Czuczwar**, A Viewpoint On Rational And Irrational Fixed-Drug Combinations. *Expert Rev. Clin. Pharmacol.* 2018 vol. 11 nr 8 s. 761-771.
- Ryszard Pluta, Marzena Ułamek-Kozioł, Sławomir Januszewski, **Stanisław J. Czuczwar**, Exosomes as possible spread factor and potential biomarkers in Alzheimer's disease: current concepts *Biomark. Med.* 2018 vol. 12 nr 9 s. 1025-1033.
- Jarogniew J. Łuszczki, Mirosław Zagaja, Barbara Miziak, Maria W. Kondrat-Wróbel, Katarzyna Załuska, Paula Wróblewska-Łuczka, Piotr Adamczuk, **Stanisław J. Czuczwar**, Magdalena Florek-Łuszczki. Beneficial combination of lacosamide with retigabine in experimental animals: an isobolographic analysis. *Pharmacology* 2018 vol. 101 nr 1-2 s. 22-28.
- Ryszard Pluta, Marzena Ułamek-Kozioł, Sławomir Januszewski, **Stanisław J. Czuczwar**, Platelets, lymphocytes and erythrocytes from Alzheimer's disease patients: the quest for blood cell-based biomarkers. *Folia Neuropathol.* 2018 vol. 56 nr 1 s. 14-20.
- Ryszard Pluta, Marzena Ułamek-Kozioł, Sławomir Januszewski, **Stanisław J. Czuczwar**, From brain ischemia to Alzheimer-like neurodegeneration. *Neuropsychiatry* 2018 vol. 8 nr 5 s. 1708-1714.
- Odznaczenia, nagrody:
  - Nagroda naukowa I-go stopnia JM Rektora Uniwersytetu Med. w Lublinie.
  - Współczynnik Hirscha = 47
  - Całkowita liczba cytowań = 9324 (wg. bazy Web of Science w dniu 12.01.2019)
  - Recenzje publikacji nadesłanych do czasopism naukowych z IF: 6. Ponadto recenzje prac doktorskich (1), dorobku na stopień doktora habilitowanego (1), dorobku na tytuł profesora (2).

Prof. Jan Gliński

- Publikacje:

Wznowienie książek wydawanych w latach 1985 i 1989 w USA:

- **Jan Gliński**, Jerzy Lipiec, Soil Physical Conditions and Plants Roots, CRC Press, 2017.
- **Jan Gliński**, Witold Stępniewski, Soil Aeration and Its Role For Plants, CRC Press, 2018.

Prof. Jan Kiszyński

- Publikacje:
  - Topologies in the set of rapidly decreasing distributions - topologia mojego pomysłu, oparta na elementarnym splocie dystrybucji z funkcją próbną, pozwala na ścisłe udowodnienie podstawowego dla analizy fourierowskiej twierdzenia Laurenta Schwartza, twórcy teorii dystrybucji. Oryginalny dowód pochodzący od Schwartza nie jest kompletny, jak sam autor podkreśla. Schwartz stosuje inną topologię, moim zdaniem zbyt mocną i dlatego nie pozwalającą na poprawny i kompletny dowód. Z powodu znaczenia teorii dystrybucji, a także sławy Laurenta Schwartza (medal Fields za skonstruowanie teorii dystrybucji), uważam kompletny i poprawny dowód wspomnianego twierdzenia za rzecz ważną.
  - Pracę opublikuję najpierw jako preprint IM PAN, bo z doświadczenia wiem, że wydanie specjalnego tomu zajmie Springerowi ok. dwa lata.
  - Characterization of rapidly decreasing distributions by their convolutions with sample functions.
- Odznaczenia, nagrody:
  - Medal Prezydenta Miasta Lublin.
- Konferencje:
  - Semigroups of Operators, Theory and Applications (SOTA 3), międzynarodowa jubileuszowa konferencja związana z 85-leciem moich urodzin.

Prof. Wiesław Oleszek

- Temat badawczy:
  - New Strategies on Bio-Economy in Poland (Nowe strategie dotyczące bio-gospodarki w Polsce), Akronim: BioEcon. Realizowany w ramach programu HORYZONT 2020, call ERA Chair, section „Spreading Excellence and Widening Participation (WIDESPREAD 2-2014: ERA Chair) - koordynator.
  - Wsparcie dla rolnictwa niskoemisyjnego – zdolnego do adaptacji do zmian klimatu obecnie oraz w perspektywie lat 2030 i 2050” Akronim: LCAGri, Realizowany w ramach konkursu NCBR BIOSTRATEG.
- Publikacje:
  - Szumacher-Strabel, M., Stochmal, A., Cieslak, A., Kozłowska, M., Kuznicki, D., Kowalczyk, M., **Oleszek, W.**: Structural and quantitative changes of saponins in fresh alfalfa compared to alfalfa silage. Journal of the Science of Food and Agriculture, 2018. doi:10.1002/jsfa.9419 .
  - Kozachok, S., Pecio, Ł., Kołodziejczyk-Czepas, J., Marchyshyn, S., Nowak, P., Mołdoch, J., **Oleszek, W.**: γ -Pyrone compounds: flavonoids and mal-

tol glucoside derivatives from *Herniaria glabra* L. collected in the Ternopil region of the Ukraine. *Phytochemistry*, 2018, 152: 213–222. doi:10.1016/J.PHYTOCHEM.2018.05.009.

- Orhan, I.E., Jędrejek, D., Senol, F.S., Salmas, R.E., Durdagi, S., Kowalska, I., Pecio, Ł., **Oleszek, W.**: Molecular modeling and in vitro approaches towards cholinesterase inhibitory effect of some natural xanthohumol, naringenin, and acyl phloroglucinol derivatives. *Phytomedicine*, 2018, 42: 25–33. doi:10.1016/J.PHYMED.2018.03.009 .

- Dziągwa-Becker, M., Weber, R., Zajączkowska, O., **Oleszek, W.**: Free amino acids in *Viola tricolor* in relation to different habitat conditions. 2018 *Open Chemistry* 16(1):833-841.

Prof. Lucjan Pawłowski

• Temat badawczy:

-sekwestracja dwutlenku węgla przez ekosystemy lądowe;

-kwantyfikacja zanieczyszczeń powietrza.

• Publikacje:

- Zanieczyszczenia powietrza w Polsce: stan, przyczyny, skutki; red. L. Pawłowski, wyd. Komitet Inżynierii Środowiska PAN

• Nagrody i wyróżnienia:

- nagroda „Zielony Laur” za wdrożenie innowacyjnej metody rekultywacji wyrobisk po eksploatacji surowców mineralnych.

Prof. Zygmunt Pejsak

• Temat badawczy:

Działalność statutowa:

S/242 Zastosowanie analizy poubojowej zmian w płucach w ocenie sytuacji zdrowotnej stad świń.

S/288 Rola dzików w epidemiologii choroby Aujeszkiego, chlamydiozy oraz gorączki Q.

- Program Badań Stosowanych:

(B/03/8.0 Ocena efektywności uzyskanych produktów pod kątem odpowiedzi immunologicznej humoralnej i komórkowej, poziomu wirerii na gatunku docelowym, w warunkach eksperymentalnych.

B/04 Preparat synbiotyczny do profilaktyki zdrowotnej zwierząt monogastycznych i zapobiegania wystąpienia chorób bakteryjnych i zatruc wywołanych toksynami oraz poprawiającego bezpieczeństwo żywienia i wydajności chowu zwierząt:

B/04/1.3 Wpływ opracowanych preparatów synbiotycznych oraz komercyjnych preparatów probiotycznych na zdrowotność loch oraz warunki produkcyjne prosiąt. Ocena parametrów immunologicznych i klinicznych świń oraz

morfologicznych i histologicznych cech jelit po zastosowaniu produktów synbiotycznych.

• Publikacje:

- **Pejsak Z.**: Jak Hiszpanię uwalniano do afrykańskiego pomoru świń „historia to nauczycielka życia”. *Lecznica dużych zwierząt* 1, 2018, 10-14.

- Woźniakowski G., Truszczyński M., **Pejsak Z.**: Rosnące znaczenie genomiki w rozpoznawaniu chorób zakaźnych zwierząt z uwzględnieniem potrzeb OIE. *Medycyna Weterynaryjna* 73 (1), 2017, 10-14.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M.: Efektywność szczepień przeciwko chorobom związanym z PCV2 w kontekście zmienności genotypowej czynnika etiologicznego. *Życie Weterynaryjne* 93, 1, 2018, 18-20.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M.: Najnowsze analizy epidemiologiczne dotyczące sytuacji i zasad zwalczania afrykańskiego pomoru świń w populacji dzików. *Życie Weterynaryjne* 93, 2, 2018, 90-92.

- **Pejsak Z.**, Pomorska-Mól M.: Program eradykacji wirusa afrykańskiego pomoru świń realizowany w Hiszpanii w latach 1985-1995. *Życie Weterynaryjne* 93, 2, 2018, 96-99.

- Woźniakowski G., Truszczyński M., **Pejsak Z.**: Rosnące znaczenie genomiki w rozpoznawaniu chorób zakaźnych zwierząt z uwzględnieniem potrzeb OIE. *Medycyna Weterynaryjna* 73 (1), 2017, 10-14.

- **Pejsak Z.**: Dziewiąte Europejskie Sympozjum Stowarzyszenia Zarządzania Zdrowiem Świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 3, 2018, 160-163.

- **Pejsak Z.**, Romanowski R., Niemczuk K., Truszczyński M.: Dzik jako rezerwuar i źródło transmisji wirusa afrykańskiego pomoru do świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 4, 2018, 224-227.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M.: Szczepionka przeciwko afrykańskiemu pomorowi świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 5, 2018, 319-322.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M.: Badania, które powinny być podjęte w celu bardziej efektywnego zwalczania afrykańskiego pomoru świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 6, 2018, 388-390.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M.: Wnioski związane z występowaniem ASF w państwach bałtyckich i w Polsce. *Życie Weterynaryjne* 93, 10, 2018, 683-685.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M.: Zarządzanie zdrowiem stada w oparciu o bioasekurację i eradykację czynników patogennych. *Życie Weterynaryjne* 93, 12, 2018, 832-835.

- **Pejsak Z.**, K. Niemczuk, M. Frant, N. Mazur, M. Pomorska-Mól, A. Ziętek-Barszcz, Ł. Bocian, M. Łyjak, D. Borowska, G. Woźniakowski. „Four years of African swine fever in Poland. New insights into the epidemiology and prognosis of future disease spread.” *Pol J Vet Sci* 2018.

- **Pejsak Z.**, Truszczyński M., Tarsiuk K.: Afrykański pomór świń u dzików. *Medycyna Weterynaryjna*, 74 (12), 743-746, 2018.

• Ekspertyzy, opinie:

- 8 opinii opracowanych na zlecenie Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, dotycząca wniosku o nadanie stopnia dr hab. lub tytułu profesora.
- Opinia na temat sytuacji epizootycznej fermy Włodowice w zakresie występowania grypy świń wydana na zlecenie Agro Gobarto Sp. z o.o.

Prof. Tomasz Trojanowski

- Temat badawczy:
  - Gliadel w leczeniu operacyjnym glejaków mózgu
- Wybrane publikacje:
  - Janusz W., **Trojanowski T.**: Urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego., 175-193, W: Urazy głowy i rdzenia.
  - **Trojanowski T.**: Chirurgiczne leczenie chorych z przerzutami raka jelita grubego do ośrodkowego układu nerwowego. 205-213, W: Rak Jelita Grubego, red. Deptała A., Wojtukiewicz M. Z., Termedia, Poznań, 2018.
  - **Trojanowski T.**, Szczepanek D: Urazy czaszkowo-mózgowe, 261-278; W: Ostre stany zagrożenia życia w obrażeniach życia, red. Sosada K., Żurawiński W., PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2018.
  - **Trojanowski T.**, Janusz W.: Urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego, 279-298, W: Ostre stany zagrożenia życia w obrażeniach życia, red. Sosada K., Żurawiński W., PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2018.
- Nagrody i wyróżnienia:
  - Honorowe członkostwo Euroazjatyckiej Akademii Neurochirurgicznej;
  - Medal 700 - lecia Lublina;
  - Nagroda „Bryła Bursztynu” *Hospicjum dla dzieci w Gdyni i Ambasady Francuskiej*;
- Ekspertyzy, opinie:
  - Model kompleksowej i koordynowanej opieki nad pacjentem z chorobą Parkinsona - szansa i konieczność. IZ WOZ Instytut Zarządzania w Ochronie Zdrowia, Warszawa 11.04.2018.
  - Udział Polskich Uczonych w Projektach Międzynarodowych, Medycyna Regeneracyjna chorób mózgu o nagłym początku — Senat Rzeczypospolitej Polskiej 4.06.2018.
  - 12 opinii dla Ministerstwa Zdrowia, Rzecznika Praw Pacjenta, Agencji Oceny Technologii Medycznych w zakresie nowych metod leczenia w neurochirurgii, zasadności leczenia zagranicznego, mapy potrzeb zdrowotnych w zakresie neurochirurgii, organizacji systemu leczenia niedokrwienne udarów mózgu, ustalenia kryteriów śmierci mózgu.
  - Przewodniczenie Sekcji Medycznej Centralnej Komisji d/s Stopni i Tytułów Naukowych.

Prof. Marian Truszczyński

• Publikacje:

- Woźniakowski G., **Truszczyński M.**, Pejsak Z.: Rosnące znaczenie genomiki w rozpoznawaniu chorób zakaźnych zwierząt z uwzględnieniem potrzeb OIE. *Medycyna Weterynaryjna* 73 (1), 2017, 10-14.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Efektywność szczepień przeciwko chorobom związanym z PCV2 w kontekście zmienności genotypowej czynnika etiologicznego. *Życie Weterynaryjne* 93, 1, 2018, 18-20.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Najnowsze analizy epidemiologiczne dotyczące sytuacji i zasad zwalczania afrykańskiego pomoru świń w populacji dzików. *Życie Weterynaryjne* 93, 2, 2018, 90-92.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Dziewiąte Europejskie Sympozjum Stowarzyszenia Zarządzania Zdrowiem Świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 3, 2018, 160-163.
- Pejsak Z., Romanowski R., Niemczuk K., **Truszczyński M.**: Dzikie jako rezerwuary i źródło transmisji wirusa afrykańskiego pomoru do świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 4, 2018, 224-227.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Szczepionka przeciwko afrykańskiemu pomorowi świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 5, 2018, 319-322.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Badania, które powinny być podjęte w celu bardziej efektywnego zwalczania afrykańskiego pomoru świń. *Życie Weterynaryjne* 93, 6, 2018, 388-390.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Wnioski związane z występowaniem ASF w państwach bałtyckich i w Polsce. *Życie Weterynaryjne* 93, 10, 2018, 683-685.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**: Zarządzanie zdrowiem stada w oparciu o bioasekurację i eradykację czynników patogennych. *Życie Weterynaryjne* 93, 12, 2018, 832-835.
- Pejsak Z., **Truszczyński M.**, Tarsiuk K.: Afrykański pomór świń u dzików. *Medycyna Weterynaryjna*, 74 (12), 743-746, 2018.

Prof. Jan F. Żmudziński

• Publikacje:

- Smreczak M., Orłowska A., Marzec A., Trębas P., Muller T., Freuling C.M., **Żmudziński J.F.**: Bokeloh bat lyssavirus isolation in Natterer's bat, Poland. *Zoonoses Public Health*. 2018,65:1015-1019. <https://doi.org/10.1111/zph.12519>
- Kwaśnik M., Góra I.M., **Żmudziński J.F.**, Rola J., Polak M.P., Rożek W.: Genetic analysis of the M gene of equine influenza virus strains isolated in Poland, in the context of the Asian-like group formation. *J. Vet. Res.* DOI:10.2478/jvetres-2018-0057
- Martina B. E. E., Smreczak M., Orłowska A., Marzec A., Trebas P., Roose J.M., **Żmudzinski J. F.**, Gerhauser I., Wohlsein P., Baumgartner W., Osterhaus A. D. M. E.: Combination drug treatment prolongs survival of experimental-

ly infected mice with silver-haired bat rabies virus. Vaccine. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2018.05.065>

- Smreczak M., Orłowska A., Marzec A., Trębas P., Kycko A., Reichert M., Koraka P., Osterhaus A. D. M. E., **Żmudziński J. F.**: The effect of combined drug therapy on the course of clinical rabies infection in murine model. Vaccine. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2018.04.003>

- Koraka P., Martina B. E. E., Smreczak M., Orłowska A., Marzec A., Trebas P., Roose J.M., Begeman L., Gerhauser I., Wohlsein P., Baumgartner W., **Żmudziński J. F.**, Osterhaus A. D. M. E: Inhibition of caspase-1 prolongs survival of mice infected with rabies virus. Vaccine. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2018.04.002>

- Piestrzyńska-Kajtoch A., Smołucha G., Oczkiewicz M., Kycko A., Polak M.P., Kozaczyński W., Kozubska-Sobocińska A., **Żmudziński J. F.**, Rejdach B.: Folia Biologica (Kraków), vol. 65 (2017), No.3. <https://DOI.ORG/10.3409/FB653.165> (publikacja nie ujęta w sprawozdaniu za 2017 ponieważ numer FB z tą pracą ukazał się w grudniu 2017)

- Orłowska A., **Żmudziński J.F.**, Smreczak M., Trębas P., Marzec A.: Diagnostic reliability of different RT-PCR protocols for the detection of bluetongue virus serotype 14 (BTV-14). J. Vet. Res. 61, 391-395, 2017 DOI:10.1515/jvetres-2017-0065 (publikacja nie ujęta w sprawozdaniu za 2017 ponieważ grudniowy numer jvetres z tą pracą ukazał się w styczniu 2018)

• Wykłady:

- Żmudziński J.F.: Zakaźne zapalenia nosa i tchawicy u bydła — wykład na forum lekarzy weterynarii i hodowców bydła Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka — Poznań, 16.05.2018.

- Żmudziński J.F.: Czy wścieklizna nadal zagraża zdrowiu i życiu człowieka — wykład na Forum Medycyny Personalizowanej — konferencja szkolno-naukowa, Lublin, 28.11.2018.

• Ekspertyzy, opinie:

- Opinia/ekspertyza dla Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu w sprawie koncepcji budowy laboratorium klasy bezpieczeństwa BSL3.

LICZBOWE ZESTAWIENIE

DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU W ROKU 2018

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	LICZBA
Zgromadzenia Ogólne Oddziału PAN w Lublinie	2
Posiedzenia Prezydium Oddziału	4
Integracyjne posiedzenia naukowe (Wszechnica)	7
Konferencje naukowe	
• krajowe	5
• międzynarodowe	6
(referaty i prezentacje)	793
Pozycje wydawnicze Oddziału lub pod patronatem Oddziału	13
Zadania realizowane przez Członków Oddziału PAN w Lublinie:	
• prace badawcze	11
• ekspertyzy, recenzje, opinie	33
Publikacje członków O.L. PAN	52

Tomasz Trojanowski
Jan Gliński
Marek Rozmus

Prof. dr hab. n. med. Tomasz Trojanowski jest prezesem Oddziału PAN w Lublinie.

Prof. dr hab. Jan Gliński jest wiceprezesem Oddziału PAN w Lublinie.

Mgr inż. Marek Rozmus jest naczelnikiem Oddziału PAN w Lublinie.

Afrykański pomór świń - sytuacja epizootyczna oraz konsekwencje ekonomiczne dla Lubelszczyzny

Afrykański pomór świń (ASF) jest zakaźną i zaraźliwą, przeważnie wolno szerzącą się, chorobą wirusową świń domowych i dzikich, w tym dzików. Czynnikiem etiologicznym choroby jest wirus ASF (ASFV). Kleszcze są pierwotnym gospodarzem wirusa ASF. Wrażliwe na zakażenie ASFV są świny domowe, dziki oraz dzikie świnie afrykańskie.

Drobnoustrój ten nie występuje u innych gatunków zwierząt udomowionych i dzikich. Nie jest patogenny dla człowieka.

ASF charakteryzuje się posocznicą, której towarzyszą: dużego stopnia wybroczynowość, zasinienia skóry, zmiany zwyrodnieniowe w narządach wewnętrznych, splenomegalia czyli znaczące powiększenie śledziony, ogniska martwicze skóry oraz wysokiego stopnia śmiertelność, dochodząca do 100% zakażonych zwierząt.

Wirus ASF jest bardzo oporny na działanie czynników fizycznych i chemicznych. W warunkach eksperymentalnych stwierdzono, że wirus pozostaje zakaźny przez 6 lat w temperaturze 5°C, 18 miesięcy w surowicy krwi pozostawionej w temperaturze pokojowej i ponad miesiąc w temperaturze 37°C. Przeżywalność ASFV we krwi świń wynosi 18 tygodni, natomiast zakaźność wirusa występującego w odchodach świń wynosi 60-100 dni w temperaturze pokojowej. ASFV utrzymuje swą zakaźność przez 150 dni w temperaturze 4°C w surowym mięsie lub 140 dni w suszonej szynce wieprzowej. W szpiku kostnym ASFV pozostaje zakaźny przez 6 miesięcy. W celu całkowitej inaktywacji wirusa mięso wieprzowe powinno być podgrzewane w temperaturze co najmniej 69°C przez 3 h lub 70-75°C przez 30 min. Wirus ASF jest również oporny na inne czynniki środowiskowe.

W związku z zakazem leczenia zwierząt chorych oraz brakiem szczepionek przeciwko ASF choroba zwalczana jest wyłącznie metodami administracyjnymi, poprzez wybijanie stad zakażonych i ewentualnie stad ze strefy zapowietrzonej. Z tego powodu wystąpienie przypadków ASF jest przyczyną niezwykle poważnych strat ekonomicznych, związanych zarówno z masowymi padnięciami zwierząt, kosztami eradykacji, jak i wypłatą odszkodowań, a przede wszystkim wstrzymaniem obrotu i eksportu świń oraz artykułów żywnościowych wyprodukowanych z mięsa wieprzowego. Wystąpienie ASF ma nie tylko poważne konsekwencje ekonomiczne ale także społeczne, a niekiedy nawet polityczne.

Występowanie, sytuacja epidemiologiczna

Po raz pierwszy ASF został stwierdzony i opisany przez Montgomeryego, w 1921 roku, w Kenii. Na kontynencie europejskim choroba pojawiła się po raz pierwszy w 1957 roku, po jej zawleczeniu z Angoli do Portugalii. Z Portugalii wirus ASF przedostał się do Hiszpanii, a następnie do innych krajów Europy. W roku 1964 choroba wystąpiła we Francji, w 1967 r. we Włoszech, w 1977 r. w byłym ZSRR, w 1978 r. na Maltzie, w roku 1985 w Belgii, a w 1986 r. w Holandii. Na półwyspie iberyjskim ASF utrzymywał się endemicznie - w Hiszpanii do 1995 r., a w Portugalii do 1999 r. W latach 70-tych i 80-tych ostra postać choroby wystąpiła także w Ameryce Środkowej (na Dominikanie, Haiti i Kubie) oraz Południowej (Brazylia).

Od czasu zwalczania ASF na półwyspie iberyjskim do czerwca 2007 r. występowanie ASF było ograniczone terytorialnie do krajów afrykańskich leżących na południe od Sahary oraz w Europie do Sardynii.

Początek „nowej ery” ASF datuje się na czerwiec 2007 r. Szóstego czerwca 2007 r. OIE opublikowało raport o wystąpieniu choroby na terytorium Gruzji. Do końca 2007 r. ogniska ASF stwierdzono na terenie Armenii i Federacji Rosyjskiej. W roku 2009 pomór afrykański rozprzestrzenił się dalej. Ogniska choroby stwierdzono na granicy Rosji z Ukrainą.

W lutym 2011 r. postawiono podejrzenie wystąpienia ASF w okolicach Kaliningradu, stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla Polski. Na początku marca 2011 r. było podejrzenie ASF na Białorusi. W roku 2013 Białoruś potwierdziła wystąpienie ASF w okolicach Grodna (170 km od granicy Polski) oraz w lipcu w ok. Witebska. W dniu 24 stycznia 2014 r. potwierdzono pierwsze ognisko ASF w UE - na Litwie, przy granicy z Białorusią.

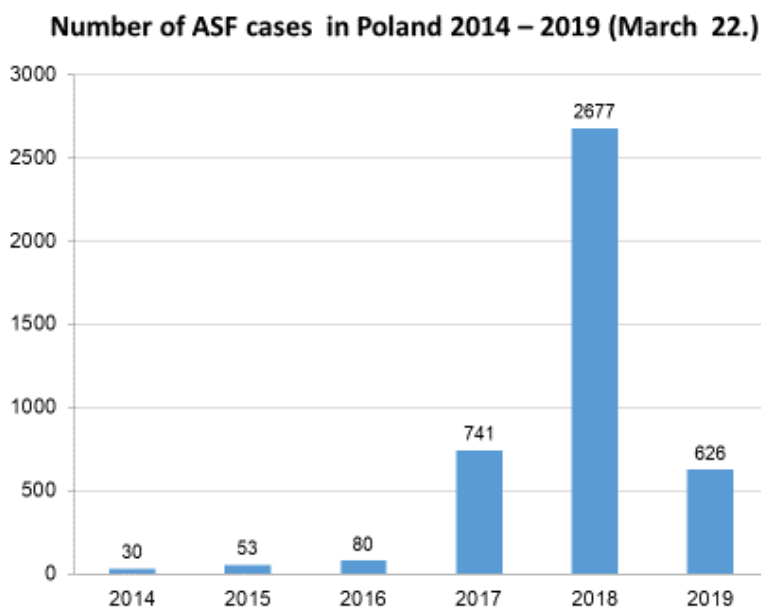
W dniu 14 lutego 2014 r. potwierdzono pierwszy przypadek ASF w Polsce i jednocześnie 2 przypadek ASF w UE.

Materiał genetyczny wirusa ASF (DNA) wykryto u padłego dzika znalezionego w gminie Szudziałowo, pow. Sokółski, woj. podlaskie, około 900 m od granicy z Białorusią. Trzy dni później, 17.02.2014 r. wykryto drugi przypadek ASF w Polsce, także u padłego dzika znalezionego w kompleksie leśnym na terenie powiatu sokólskiego w odległości około 2 km od granicy z Białorusią i ok. 15 km od pierwszego przypadku ASF.

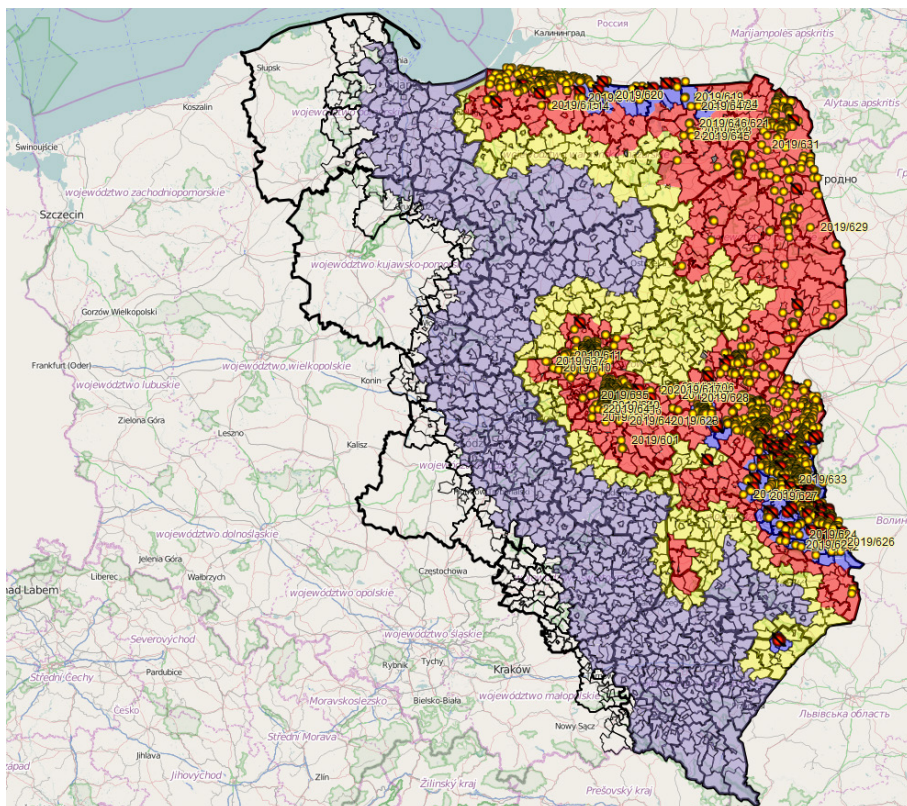
Od tego momentu ASF szerzy się w Polsce konsekwentnie z coraz większą dynamiką zarówno w populacji dzików jak i świń na co wskazują dane zebrane na wykresie. Do chwili obecnej (23.03.2019) zarejestrowano w Polsce prawie 4000 przypadków (wystąpienie choroby u dzików) ASF (ryc.1.) i 234 ogniska (wystąpienie choroby u świń) tej choroby. Coraz większy jest też obszar kraju dotknięty omawianą chorobą. (ryc.2.).

Do końca marca 2019 r. ASF stwierdzono na obszarze 80 powiatów w 5 województwach.

Ryc. 1. Liczba przypadków ASF w Polsce w latach 2014-2019 (dane z 22.03.2019 r.)

Ryc. 2. Strefy występowania ASF w Polsce (marzec 2019).

Przedstawione dane wskazują jednoznacznie na niekorzystną, i konsekwentnie pogarszającą się sytuację w zakresie ASF w Polsce.

Sytuacja epidemiologiczna na Lubelszczyźnie

Regionem najbardziej dotkniętym chorobą jest województwo Lubelskie; na obszarze Lubelszczyzny stwierdzono ponad 50% z wszystkich zarejestrowanych w Polsce. Pierwszym zaskoczeniem na Lubelszczyźnie był fakt, że w tym regionie kraju epidemia ASF rozpoczęła się od świń domowych a nie jak to miało miejsce dotychczas w innych regionach od dzików.

Pierwsze ognisko ASF (o ognisku mówimy gdy ASFV występuje u świń, a o przypadku gdy ASF występuje u dzików) rozpoznano 12.08.2016 roku w miejscowości Stare Buczyce w gminie Janów w powiecie białskim. W kolejnych tygodniach tego roku - wykryto kolejne cztery ogniska wszystkie w gminie Leśna Podlaska.

Pierwszy przypadek ASF stwierdzono na Lubelszczyźnie 19.10.2016 r. gminie Zalesie w powiecie bialskim. Do 30.12 2016 r wykryto kolejnych 14 przypadków; wszystkie w powiecie bialskim. W sumie w roku 2016 stwierdzono na Lubelszczyźnie 5 ognisk i 15 przypadków ASF.

W roku 2017 zarejestrowano w woj. lubelskim 59 ognisk oraz 408 przypadków ASF. Ogniska wykryto w powiecie bialskim (42) włodawskim (6) radzyńskim (8) oraz parczewskim (3). Przypadki dotyczyły powiatów bialskiego – 241, włodawskiego – 121, radzyńskiego – 34, parczewskiego – 9, łukowskiego – 2 chełmskiego – 1.

W roku 2018 zdiagnozowano w omawianym regionie 76 ognisk oraz 934 przypadki.

Ogniska stwierdzono w powiatach: chełmskim- 33, parczewskim – 20, radzyńskim – 6, włodawskim – 6, krasnostawskim - 2, bialskim – 4, łączyńskim – 2, lubartowskim – 2, hrubieszowskim – 1.

Przypadki zarejestrowano w powiatach: bialskim- 235, chełmskim – 183, włodawskim – 161, parczewskim – 128, radzyńskim – 76, łukowskim – 58, krasnostawskim – 55, łączyńskim -13, hrubieszowskim -11, świdnickim – 2, lubartowskim – 9, krańickim – 1, puławskim – 1, ryckim – 1.

W roku 2019 do dnia 11.04. nie stwierdzono ani jednego ogniska ASF natomiast zarejestrowano w tym czasie 139 przypadków omawianej choroby. Najwięcej w powiatach chełmskim i krasnostawskim odpowiednio 45 i 33 przypadki.

W sumie od pierwszego ogniska i przypadku ASF do dnia przygotowywania publikacji (11.04.2019) zarejestrowano na Lubelszczyźnie 140 ognisk ASF oraz 1496 przypadków. Można stwierdzić, że liczba ognisk jest na Lubelszczyźnie większa niż w całej pozostałej części kraju, natomiast liczba przypadków stanowi prawie 40% wszystkich przypadków w naszym kraju. Zabito, w ramach administracyjnego zwalczania ASF i poddano utylizacji 25416 świń.

Wystąpienie ASF na Lubelszczyźnie przyczyniło się w stopniu zasadniczym do spadku liczby gospodarstw utrzymujących świnię oraz do spadku pogłowia trzody chlewnej.

Według danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) (dane inspekcji weterynaryjnej są nieco inne) w roku 2016 w okresie wybuchu pierwszego ogniska w omawianym województwie zlokalizowanych było prawie 40 000 (39 980) gospodarstw utrzymujących 865 727 świń. W roku 2017 liczba gospodarstw spadła do 38 345 zaś liczba świń do 815 375 sztuk; w roku 2018 odpowiednie wskaźniki kształtowały się na poziomie 31 581 i 678 580 świń .

Na początku roku 2019 liczba stad spadła szczególnie wyraźnie - do 24 401 zaś liczba świń do 513 849. W sumie w okresie niecałych 4 lat liczba stad zmniejszyła się o około 15 500 a pogłowie świń o ponad 300 000 (szczegółowe dane liczbowe na omawiany temat zaprezentowano w tab.1.

Za główny powód rozprzestrzeniania się ASFV w populacji świń, na Lubelszczyźnie , podobnie jak w innych regionach naszego kraju uznać należy przede

wszystkim nieprzestrzeganie zasad bioasekuracji stad, przede wszystkim przez właścicieli chlewni drobnotowarowych. Liczba tego typu obiektów w momencie wystąpienia pierwszego ogniska była relatywnie duża.

Głównym źródłem wirusa i wektorem w szerzeniu się ASF w populacji dzików uznać należy zwłoki padłych z powodu choroby dzików. Należy podkreślić, że w tkankach padłych zwierząt wirus w optymalnych warunkach może przeżywać do 6 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że sposobem na opanowanie sytuacji jest przede wszystkim wdrożenie we wszystkich obiektach utrzymujących świnie ustanowionych prawem krajowym zasad bioasekuracji, zaś jedynym sposobem ograniczenia szerzenia się ASF w populacji dzików jest przede wszystkim bardzo aktywne poszukiwanie, zbieranie i utylizacja padłych dzików oraz przemyślane ograniczenie ich populacji, przede wszystkim w regionach, które wskaże inspekcja weterynaryjna na podstawie analizy ryzyka i wielu innych parametrów mających wpływ na dynamikę szerzenia się choroby w populacji zwierząt wolno żyjących.

Należy podkreślić, że jak dotychczas w Europie nikt nie doświadczył wcześniej takiej sytuacji, jak obecna, gdzie zasadniczo ASF rozprzestrzenia się głównie wśród dzików, i jednocześnie zwierzęta te są głównym źródłem wirusa i pośrednim wektorem w szerzeniu się choroby. Wcześniejsze doświadczenia, takie jak hiszpańskie, mogą pomóc w zapobieganiu zakażeń w populacji świń domowych, ale do kontrolowania i eliminowania infekcji wśród populacji dzików nie można zastosować tradycyjnych metod. Populacja dzików nigdy nie była tak liczna jak dziś. Przydatne byłoby opracowanie narzędzi do klasyfikacji ryzyka wysokości populacji dzików, określających poziomy ryzyka, które można akceptować. Prawdopodobnie potrzebne są badania, aby lepiej zrozumieć, jak zachowuje się choroba wśród dzików, a także należy opracować narzędzia profilaktyczne, takie jak szczepionki. Jednak na razie potrzebna jest przede wszystkim zwiększona świadomość wśród rolników, myśliwych, funkcjonariuszy celnych i ogółu społeczeństwa, aby zapobiec wprowadzeniu choroby do innych obszarów poprzez przemieszczanie zwierząt, domowych wyrobów z wieprzowiny, materiałów myśliwskich i odzieży itp.

Komunikacja jest kluczem do sukcesu, dlatego bardzo ważne jest zidentyfikowanie docelowych odbiorców i wybór właściwych kanałów do przekazywania stosownej wiedzy.

Tab. 1. Parametry epidemiologiczne i ekonomiczne związane z wybuchem ASF na Lubelszczyźnie od początku epidemii do chwili obecnej.

Rok	Liczba			
	ognisk	przypadków	stad	świń
2016	5	15	39980	865727
2017	59	408	38345	815375
2018	76	934	31581	678580
2019*	0	139	24401	513849

* do dnia 11.04.2019 r.

Piśmiennictwo:

1. Epidemiological analyses of African swine fever in the Baltic States and Poland. EFSA Journal: 2017, 15 (11) 5068, 1-59.
2. Pejsak Z., Truszczyński M.: Analizy epidemiologiczne afrykańskiego pomoru świń w krajach nadbałtyckich i w Polsce. Życie Weterynaryjne, 2017, 92 (7), 486-488.
3. Probst G., Globig A., Knoll B., Conraths F.J., Depner K.: Behaviour of free ranging wild boar towards their dead fellows: potential implications for the transmission of African swine fever. Royal Society open Sciences, 2017, 4, 170054. <https://doi.org/10.1098/rsos.170054>.
4. Rozporządzenie MRiRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2015 r. poz. 754)
6. Rozporządzenie MRiRW z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. 2015 poz. 316)

**Zygmunt Pejsak,
Paweł Piotrowski**

Prof. Zygmunt Pejsak jest pracownikiem Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR w Krakowie.

Paweł Piotrowski jest Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynaryjnym w Lublinie.

Międzynarodowe Konferencje Latynoamerykanistyczne – historia, cele, rezultaty

Międzynarodowe Konferencje Latynoamerykanistyczne, to cykl konferencji, które zainicjowała w 2013 roku dr hab. Katarzyna Krzywicka, prof. nadzw., politolog i latynoamerykanistka, założycielka i redaktor naczelna czasopisma hiszpańskojęzycznego „Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales”, założycielka i redaktor naukowa serii wydawniczej Studia Iberoamerykańskie UMCS, z Zakładu Stosunków Międzynarodowych Wydziału Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

I Międzynarodowa Konferencja Latynoamerykanistyczna została zorganizowana w dniach 27-28 czerwca 2013 roku, w Przemyśle we współpracy z Instytutem Stosunków Międzynarodowych Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle. Celem dwujęzycznej I Międzynarodowej Konferencji Latynoamerykanistycznej na temat *Ameryka Łacińska wobec przeobrażeń geopolitycznych i nowych zagrożeń - América Latina frente a las transformaciones geopolíticas y nuevas amenazas* była politologiczna analiza problemów wielowymiarowo rozumianego bezpieczeństwa i nowych zagrożeń w Ameryce Łacińskiej po upadku bipolarnego ładu międzynarodowego. W obradach, które odbywały się w języku polskim i hiszpańskim wzięło udział 36 badaczy, w tym 20 z zagranicznych ośrodków naukowych z Ameryki Łacińskiej i Europy. Rezultatem konferencji było wydanie w 2016 r. monografii wieloautorskiej w języku hiszpańskim i polskim zatytułowanej *Przeobrażenia geopolityczne i nowe zagrożenia w Ameryce Łacińskiej - Transformaciones geopolíticas y nuevas amenazas en América Latina*, przygotowanej pod redakcją Katarzyny Krzywickiej i Pawła Treflera, jako czwarty tom serii wydawniczej Studia Iberoamerykańskie UMCS, utworzonej przez prof. Katarzynę Krzywicką w 2012 roku i wydawanej przez Wydawnictwo UMCS w Lublinie.

W 2015 roku prof. Katarzyna Krzywicka nawiązała współpracę z Komisją Politologii i Stosunków Międzynarodowych PAN Oddział w Lublinie. W jej rezultacie w dniach 3-4 listopada 2015 roku zorganizowała w Lublinie, drugą z cyklu, Międzynarodową Konferencję Latynoamerykanistyczną na temat *Las relaciones entre política y religión en América Latina - determinantes y nuevos paradigmas (Relacje polityka – religia w Ameryce Łacińskiej – determinanty i nowe paradygmaty)*. Celem II Międzynarodowej Konferencji Latynoamerykanistycznej, zorganizowanej we współpracy z dr Renatą Siudą-Ambroziak z Centrum Studiów Latynoamerykańskich - Ośrodka Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego, była interdyscyplinarna debata w języku hiszpańskim i portu-

galskim na temat obecności religii w sferze publicznej i jej powiązań z polityką w perspektywie regionalnej Ameryki Łacińskiej i Karaibów, w celu uchwycenia dialektycznej dynamiki ich wzajemnych relacji, wpływów i przemian. Na zaproszenie organizatorek prof. Krzywickiej i dr Siudy-Ambroziak, w konferencji wzięło udział 38 badaczy, w tym 16 z zagranicznych ośrodków naukowych z Ameryki Łacińskiej i Europy. Rezultaty prowadzonych debat zostały opublikowane w formie artykułów naukowych w 2016 roku, w czasopiśmie „Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales”, w *Dossier* trzeciego tomu czasopisma na temat *América Latina: política y religión*, pod redakcją naukową Katarzyny Krzywickiej i Renaty Siudy-Ambroziak oraz w wydanej w języku hiszpańskim i portugalskim, w 2017 roku, monografii wieloautorskiej zatytułowanej *Política y religión en América Latina*, zredagowanej przez Katarzynę Krzywicką i Renatę Siudę-Ambroziak, jako piąty tom serii wydawniczej Studia Iberoamerykańskie UMCS, wydany przez Wydawnictwo UMCS w Lublinie.

III Międzynarodowa Konferencja Latynoamerykanistyczna została zorganizowana w dniach 21-22 listopada 2018 roku przez Wydział Politologii UMCS i Oddział Polskiej Akademii Nauk w Lublinie. Na zaproszenie organizatorki wydarzenia, prof. Katarzyny Krzywickiej przybyło do Lublina 48 uczestników, w tym 18, reprezentujących ośrodki naukowe z Argentyny, Brazylii, Kolumbii, Meksyku, Czech, Hiszpanii, Litwy, Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz przedstawiciele ambasad państw Ameryki Łacińskiej w Polsce. Naukowcy podjęli debatę w języku hiszpańskim, angielskim i polskim na temat uwarunkowań, istoty oraz zmiany pozycji i roli regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów w stosunkach międzynarodowych, w XXI wieku. Podczas zorganizowanych sesji prowadzono dyskusje na temat wyzwań i zagrożeń stabilności geopolitycznej i geoeconomicznej regionu, form regionalnej i międzyregionalnej współpracy politycznej i gospodarczej, istoty i specyfiki przywództwa regionalnego, przekształceń systemów politycznych, specyfiki i znaczenia konfliktów społecznych, zagrożeń bezpieczeństwa oraz regionalnych koncepcji i strategii zwalczania przestępczości zorganizowanej i cyberprzestępczości. III Międzynarodowa Konferencja Latynoamerykanistyczna została zorganizowana z okazji pięciolecia czasopisma „Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales”, założonego w 2014 roku i odbyła się w roku Jubileuszu 25-lecia Wydziału Politologii UMCS.

Międzynarodowe Konferencje Latynoamerykanistyczne, organizowane cyklicznie od 2013 roku przez Wydział Politologii UMCS w ramach współpracy z Komisją Politologii i Stosunków Międzynarodowych PAN Oddział w Lublinie, mają na celu stworzenie forum interdyscyplinarnej i międzynarodowej debaty badaczy Ameryki Łacińskiej i Karaibów, a także rozwój i promowanie polskich badań politologicznych na temat tego regionu w ramach działalności publikacyjnej czasopisma „Anuario Latinoamericano – Ciencias Políticas y Relaciones Internacionales” oraz serii wydawniczej Studia Iberoamerykańskie UMCS.

Uczestnicy III Międzynarodowej Konferencji Latynoamerykanistycznej

Fot. Sylwia Skotnicka

Katarzyna Krzywicka

Dr hab. Katarzyna Krzywicka, prof. nadzw., jest pracownikiem Wydziału Politologii UMCS w Lublinie.

Próby leczenia wścieklizny

Wścieklizna jest jedną z najstarszych chorób udokumentowanych w opisach. O wścieklicznie wspominał Kodeks Eshnuna – prawo miasta Eshnuna w 23 wieku przed narodzeniem Chrystusa. Chorobę opisywali Demokryt i Arystoteles w 5-4 wieku B.C.. Celsus – 100 A.D. jako pierwszy wskazał na rolę dzikich zwierząt w transmisji choroby. W 1804 roku Zinke eksperymentalnie zakaził swojego jamnika poprzez wtarcie śliny chorego zwierzęcia na skaryfikowaną skórę psa i tym samym potwierdził kluczową rolę śliny w transmisji zakażenia. W 1879 roku Galatier opisał wściekliznę u królika, a w 1881 Pasteur wskazał na rolę ośrodkowego układu nerwowego (OUN) w patogenezie choroby. Wiedza ta umożliwiła Pasteurowi - genialnemu mikrobiologowi francuskiemu – zastosowanie w 1885 roku po raz pierwszy szczepienia jako sposobu zapobiegania rozwojowi choroby. W 1903 roku Negri opisał ciała wtrętowe w komórkach nerwowych u osób zmarłych na wściekliznę. Warto wspomnieć, że przed Negrim, dr Orłowski – polski lekarz praktykujący w szpitalu warszawskim – obserwował ciała wtrętowe w 1898 roku.

Pomimo ogromnego postępu nauk biologicznych i pokrewnych jaki dokonał się w okresie ostatnich lat, pomimo opracowania skutecznych narzędzi diagnostycznych, pomimo opracowania skutecznych metod immunoprofilaktyki wirus wścieklizny ciągle stanowi zagrożenie dla zwierząt i człowieka. W przebiegu choroby obserwuje się postępujące zapalenie mózgowia i rdzenia kręgowego, które nieuchronnie prowadzi do śmierci. Wścieklizna jest chorobą o uznanym, najwyższym, prawie 100-procentowym współczynniku zejść śmiertelnych. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) rokrocznie na świecie rejestrowanych jest od 59 do 70 tysięcy zgonów z powodu wścieklizny. Gross bo 99% zgonów występuje w Afryce i Azji i jest wynikiem transmisji wirusa od psów do ludzi. O skali zagrożenia świadczy liczba szczepień poekspozycyjnych, którym według danych WHO poddawanych jest na świecie co roku 15 milionów ludzi. I chociaż głównym rezerwuarem wirusa wścieklizny są zwierzęta mięsożerne, to zakażenie i zachorowanie może dotyczyć wszystkich zwierząt stałocieplnych. Szeroko stosowane akcje szczepień zwierząt towarzyszących i doustna immunizacja zwierząt wolno żyjących spowodowały znaczne ograniczenie występowania choroby, ale coraz

więcej przypadków wścieklizny diagnozuje się u nietoperzy. Kontakt z wściekłym nietoperzem jest równie niebezpieczny jak z wściekłym psem czy lisem. W 1997 roku w Holandii zdiagnozowano wściekliznę u kobiety, która wróciła z wyprawy do jaskiń w Kenii, gdzie podczas eksploatacji została zadrapana w ramię przez nietoperza. Australia uważana była za kontynent wolny od wścieklizny do roku 1996, kiedy to wykryto, że przyczyną śmierci dwóch osób był wirus wścieklizny. I w tym przypadku źródłem zakażenia były nietoperze. W Queensland, w sierpniu 1996 kobieta została pogryziona w palec podczas próby usuwania nietoperza z dziecka, na którym nietoperz usiadł. Sześć miesięcy później kobieta zgłosiła się do lekarza z prośbą o badanie na wściekliznę. Lekarz zalecił zabiegi poekspozycyjne, ale kobieta odmówiła. Po 27 miesiącach wystąpiły u niej objawy podobne do wścieklizny. Stan się pogarszał i kobieta zmarła po 19 dniach. Zwraca tu uwagę niezwykle długi okres wylęgania choroby – 810 dni. Drugi przypadek dotyczył także kobiety i także miał miejsce w Queensland. W listopadzie 1996 roku kobieta została zadrapana przez nietoperza. Objawy kliniczne wścieklizny wystąpiły 4-5 tygodni później, zgon nastąpił po 20 dniach. Nietoperze są także jednym z głównych wektorów wścieklizny w USA. Obecnie w Polsce rejestruje się z roku na rok coraz więcej przypadków wścieklizny u nietoperzy. Należy zatem zachować daleko idącą ostrożność przy wszelkich kontaktach z nietoperzami.

W latach 1960-1990 wścieklizna szerzyła się w Polsce głównie u zwierząt wolno żyjących, a lis rudy stanowił główny rezerwuuar wirusa. W 1992 roku w Polsce zdiagnozowano 3084 ogniska wścieklizny, przy czym 70% wykrywano u lisa rudego. Polska wprowadziła doustną immunizację lisów przeciwko wściekliznie w 1993 roku. Najpierw była to strefa o głębokości 100 km wzdłuż granicy z Niemcami. Od 2002 roku akcję immunizacji lisów za pomocą szczepionki doustnej rozszerzono na cały kraj. Działania te doprowadziły do wysoce znamiennej redukcji liczby ognisk wścieklizny, gdyż w roku 2009 zarejestrowano jedynie 8 przypadków: 6 u lisa rudego i 2 u nietoperzy. Był to ogromny sukces i wydawało się, że Polska jest w przededniu ogłoszenia statusu „kraj wolny od wścieklizny”. Jednakże, po 7 latach wyników ujemnych w badaniu zwierząt na terenie południowo-wschodniej Polski wścieklizna zaatakowała ponownie dwa województwa: małopolskie i podkarpackie. Znow głównym rezerwuarem i wektorem wścieklizny był lis rudy. Ponieważ większość ekspozycji u ludzi wiąże się z pogryzieniem przez psy, polskie prawo od wielu lat stosuje wymóg (art. 6 Ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – Dz. U. nr 69 poz. 625 z późniejszymi zmianami).

mi) obowiązkowego szczepienia psów przeciwko wściekliznie. Obowiązkowym szczepieniom co 12 miesięcy podlegają wszystkie psy będące w wieku powyżej trzeciego miesiąca życia.

W Polsce, dzięki wdrożeniu szybkiego, skutecznego systemu nadzoru i diagnostyki laboratoryjnej od 17 lat nie zarejestrowano przypadku wścieklizny u człowieka. Dwa ostatnie przypadki wystąpiły w latach 2000 i 2002. Pierwszy dotyczył kobiety w wieku 59 lat, która zmarła w szpitalu w Ostródzie 04.10.2000 roku. Ekspozycja miała miejsce 28.08.2000 od kota w miejscowości Karaś koło Ławy. Był to kot tej osoby, który powrócił do domu po dłuższej nieobecności, pogryzł, podrapał właścicielkę i zniknął. Gdyby kot został przedstawiony do badania prawdopodobnie tragedii udałooby się zapobiec. Przypadek ten wskazuje na bezwarunkową konieczność konsultacji z właściwymi służbami każdego przypadku ekspozycji, gdy zwierzęcia nie można przedstawić do badania laboratoryjnego. Drugi przypadek miał miejsce w województwie podkarpackim 16.01.2002 roku. Zmarł mężczyzna w wieku 28 lat po 18 dniach od wystąpienia pierwszych objawów klinicznych wścieklizny. W tym przypadku źródła zakażenia nie udało się ustalić.

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, iż zagrożenie wścieklizną jest ciągle aktualne, a przy obecnej skali i zasięgu geograficznym przemieszczania się ludzi choroba może pojawiać się nawet na obszarach uznawanych za wolne. Stąd szczególnego znaczenia nabiera zasada unikania ekspozycji na zakażenie, a jeśli już do niej dojdzie to niezwłoczny kontakt ze służbami medycznymi i weterynaryjnymi w celu rozpoznania sytuacji i zastosowania procedur poekspozycyjnych (PEP). Wścieklizna jest chorobą w 99,99% przypadków kończącą się zejściem śmiertelnym. Literatura zna tylko kilka przypadków przeżycia ludzi, u których wystąpiła wścieklizna w formie klinicznej. Jednym z nich to przypadek 6-letniego chłopca w USA, który w 1970 roku został pogryziony przez nietoperza. U chłopca zastosowano profilaktykę poekspozycyjną (wg. WHO – PEP) oraz terapię fenytoinową dla złagodzenia napadów padaczkowych. Po 25 dniach od wystąpienia objawów chorobowych stan zdrowia pacjenta poprawił się i nie obserwowano utrzymywania się objawów neurologicznych w okresie kilkumiesięcznej obserwacji. Jednakże przypadki „wyleczenia” wścieklizny w stosunku do liczby zmarłych stanowią znikomy odsetek. Opracowany został eksperymentalny protokół postępowania terapeutycznego nazwany „protokołem Milwaukee”. Przewiduje on zastosowanie leków przeciwwirusowych oraz wprowadzenie chorego w śpiączkę farmakologiczną. Postępowanie to zastosowano u 15-letniej dziewczyn-

ki pokąsanej przez nietoperza, u której, miesiąc po pokąsaniu wystąpiły objawy wścieklizny. Po 31 dniach leczenia dziewczynka poddana została rehabilitacji, a po 76 dniach wróciła do domu. Jednakowoż w kolejnych przypadkach leczenia wg „protokołu Milwaukee” nie dało pozytywnych rezultatów. Zasada „protokołu Milwaukee” zakłada utrzymanie pacjenta przy życiu jak najdłużej aby uzyskać czas na wytworzenie odporności specyficznej przez co sam organizm doprowadzi do clearans wirusa z układu nerwowego. Patogeneza zakażenia wirusem wścieklizny jest złożona, nie do końca poznana i prawdopodobnie pobudzane przez wirus nadmierne reakcje obronne organizmu (reakcje odporności wrodzonej - innate immunity) mogą zaostrzać procesy patologiczne w ośrodkowym układzie nerwowym doprowadzając do zgonu. Główną przyczyną śmierci wydają się być zaburzenia funkcji neuronów, które są wynikiem replikacji wirusa wścieklizny i nadmiernych reakcji obronnych organizmu. Wczesna odpowiedź immunologiczna (niespecyficzna) organizmu na zakażenie wirusem wścieklizny, której efektem jest stan zapalny OUN, apoptoza komórek nerwowych nie zawsze jest korzystna dla gospodarza i może pogłębiać procesy patologiczne współuczestnicząc w degeneracji komórek nerwowych co prowadzi bezpośrednio do zejścia śmiertelnego. Podjęliśmy zatem badania nad przebiegiem zakażenia wirusem wścieklizny u zwierząt, którym podawaliśmy inhibitory wybranych szlaków odporności nieswoistej: czynnika martwicy nowotworu (tumor necrosis factor – TNF α), interleukiny 6 (IL-6), kinaz aktywowanych i mitogenami (MAPK), kaspazy 1. W celu ograniczenia replikacji wirusa wścieklizny zastosowaliśmy interferon α i β oraz preparaty przeciw wirusowe: faviopiravir (T705), ribawiryne łącznie z immunoglobulinami ludzkimi przeciwko wirusowi wścieklizny (HRIG). Dodatkowo, aby wymienione wyżej preparaty mogły przeniknąć do ośrodkowego układu nerwowego, zastosowano mannitol, który pełnił rolę czynnika otwierającego barierę krew – mózgowie.

Hipoteza robocza zakładała zbadanie na ile kontrola wybranych elementów odporności niespecyficznej łącznie z podaniem preparatów ograniczających replikację wirusa wścieklizny wpłynie na przebieg zakażenia. Gdyby, poprzez ograniczenie reakcji odporności wrodzonej i kontrolę replikacji wirusa, udało się wydłużyć przebieg zakażenia wirusem wścieklizny organizm zwierzęcia/człowieka uzyskałby dodatkowy czas na wytworzenie odporności swoistej i clearans wirusa z ośrodkowego układu nerwowego, a tym samym możliwy byłby powrót do zdrowia. Koncepcja ta skierowana jest do pacjentów, u których wystąpiły kliniczne objawy zakażenia wirusem wścieklizny i u których było już za późno na zasto-

sowanie procedury WHO PEP. PEP jest skuteczne jeśli jest zastosowane w odpowiednim czasie po ekspozycji na zakażenie. Jest to swego rodzaju wyścig z czasem. PEP ma na celu jak najszybsze wytworzenie odporności swoistej, która powinna zapobiec (zablokować) przedostaniu się wirusa wścieklizny z miejsca wniknięcia do ośrodkowego układu nerwowego (OUN). Z chwilą gdy wirus dotrze do OUN i wystąpią kliniczne objawy wścieklizny w zasadzie takie przypadki kończą się w 100% zgonem. Zatem chciałbym przedstawić wyniki badań jakie zrealizowaliśmy w zespole Zakładu Wirusologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach finansowanych w ramach FP7 – grant EU Asklepios. Grant EU FP7 Asklepios realizowany był przez konsorcjum brytyjsko – holendersko – czesko – węgiersko – polskie. Wyniki badań zostały ogłoszone w renomowanym periodyku *Vaccine* w 2018 roku jako trzy publikacje (*vaccine.2018.05.065*; *vaccine.2018.04.003*; *vaccine.2018.04.002*) przedstawiające wyniki badań zespołu holendersko – polskiego.

Pojawia się pytanie: dlaczego wybrano inhibitory TNF- α , IL-6, MAPKs, kaspazy 1? Analiza literatury wskazywała na nadekspresję genów kodujących czynniki odporności wrodzonej (nieswoistej) w komórkach zakażonych atenuowanym wirusem wścieklizny i to głównie tych związanych ze szlakami sygnalizacyjnymi dla cytokin, chemokin w tym IL-6 ale także IFN α/β . Są to czynniki prozapalne, których nagromadzenie prowadzi do nacieku komórek T oraz komórek jednojądrzastych w OUN, a to skutkuje ciężkim zapaleniem mózgowia. Jako inhibitor szlaku TNF- α wybrano preparat leczniczy Remicade zawierający infliksimab – chimeryczne monoklonalne przeciwciało ludzko-mysie. Infliksimab tworzy stabilne kompleksy z białkiem TNF- α blokując jego aktywność biologiczną. Jako inhibitor szlaku IL-6 zastosowano preparat RoActemra, którego substancją czynną jest tocilizumab – przeciwciało monoklonalne wiążące się z receptorami komórkowymi dla IL-6. Blokada receptorów komórkowych dla IL-6 eliminuje wpływ tej chemokiny na komórki. Jako inhibitor szlaków MAP kinaz zastosowano preparat Nexavar, który, jako substancję czynną zawiera tozylan sorafenibu. Sorafenib jest inhibitorem licznych kinaz aktywowanych mitogenami, które to kinazy aktywują szereg procesów komórkowych. Jako inhibitory replikacji wirusa wścieklizny wykorzystano preparaty lecznicze ribawiryne, fawipirawir, IFN- α i HRIG.

Badania wykonano na myszach szczepu C57BL/6 w wieku 7 tygodni zakupionych w certyfikowanej hodowli Harlan Laboratories. Myszy zakażano wirusem wścieklizny szczep SHBRV-18, który został udostępnio-

ny przez dra B. Dietzhold, Jefferson University, USA. Szczep tego wirusa Zakład Wirusologii PIW-et-PIB otrzymał z Erasmus Medical Center (EMC) w Rotterdamie. Po wystąpieniu pierwszych klinicznych objawów wścieklizny przystąpiono do podawania wymienionych preparatów w różnych kombinacjach. Wyniki w poszczególnych grupach zwierząt doświadczalnych oceniano w odniesieniu do grupy kontrolnej tj. grupy myszy zakażonych wirusem wścieklizny. W grupie kontrolnej nie stosowano żadnych preparatów leczniczych. Uzyskane wyniki poddawano analizie statystycznej za pomocą Graph Pad Prism 6 i Środowisko R oraz testów Shapiro-Wilka, Log-rank (Mantela-Coxa), U-Manna Whitneya oraz testu t-Studenta. Dla określenia zależności pomiędzy zmiennymi nie spełniającymi warunku rozkładu normalnego zastosowano nieparametryczny test Spearmana.

Test log-rank potwierdził istnienie statystycznie istotne wydłużenie okresu przeżycia myszy zakażonych wirusem wścieklizny, którym podawano inhibitor TNF- α ($p=0,0087$) oraz myszy, którym podawano inhibitor MAP kinaz ($p=0,0024$). Inhibitor TNF- α wydłużał okres przeżycia średnio do 8,5 dni w stosunku do myszy grupy kontrolnej, a inhibitor MAP kinaz do 7,75 dni. Inhibitor IL-6 także wydłużył okres przeżycia jednakże różnica ta nie była statystycznie istotna w porównaniu do grupy kontrolnej. Ta statystycznie istotna różnica w przeżywalności myszy zakażonych wirusem wścieklizny i leczonych preparatami Remicade i Nexavar wskazuje na nowe możliwości terapeutyczne klinicznej postaci wścieklizny. Ciekawą obserwacją jest ta, że myszy leczone Remicade wykazywały statystycznie istotnie wyższe miano wirusa wścieklizny w OUN w porównaniu z grupą kontrolną, a mimo to żyły dłużej niż myszy grupy kontrolnej. Obserwacja ta może potwierdzać założoną na początku doświadczenia tezę, że odczyn odporności nieswoistej jakie wyzwała w zakażonych tkankach wirus wścieklizny w istotny sposób przyczyniają się do szybszego zejścia śmiertelnego.

W kolejnym eksperymencie postanowiono zbadać wpływ na przeżywalność myszy zakażonych wirusem wścieklizny, gdy zastosowano kombinację inhibitorów TNF- α , MAP kinaz i kaspazy 1 łącznie z IFN- α i β , favipiravirem, ribawiryną i HRIG. Również te kombinacje preparatów spowodowały statystycznie istotne wydłużenie okresu przeżycia myszy leczonych w stosunku do okresu przeżycia myszy zakażonych, którym nie podawano żadnych preparatów ($p=0,0156$; $p=0,0093$). Ale w tym eksperymencie zarejestrowano statystycznie znamienne niższe miano wirusa wścieklizny w OUN w grupie myszy, którym podawano preparaty lecz-

nicze w stosunku do myszy pozostawionych bez leczenia. Był to prawdopodobnie efekt zastosowania preparatów antywirusowych (favipiravir, ribaviryna i HRIG).

Przedstawione wyniki badań należy traktować jako wstępne. Wskazują one na możliwość uzupełnienia terapii wścieklizny o inhibitory czynników odporności nieswoistej, ale potrzeba dalszych eksperymentów dla określenia optymalnej dawki tych inhibitorów.

Przeprowadzone eksperymenty, uzyskane wyniki oraz dyskusje przedstawiono szczegółowo w publikacjach zamieszczonych w periodyku *Vaccine*. Autorzy zachęcają do zapoznania się z tymi publikacjami. Tam też jest przedstawiona szczegółowa metodyka badań oraz graficzna prezentacja wyników. Powyższa kompilacja stanowi duży skrót i nie jest możliwe zaprezentowanie tabel, schematów i wykresów zamieszczonych w wymienionych publikacjach. Zawiera także dość obszerny wstęp, który wprowadza w zagadnienia patogenezy i zwalczania wścieklizny.

Rabies still remains one of the most serious diseases of mankind with serious impact on public health worldwide. The vaccination of dogs and oral immunization of wildlife have resulted in eradication of rabies in non-flying animals in many countries. However, illegal movement of pet animals creates a serious risk of reintroduction of rabies virus into the rabies free areas. The prevalence of rabies in humans in Europe is low at present, while half of the world human population lives in an endemic zones. A number of international organisations works on the global framework for elimination of dog-mediated human rabies. Many efforts have been undertaken to cure symptomatic rabies in humans. The paper describes shortly the proof of controlling of innate immunity on the course of the disease which experiments were published in *Vaccine* in 2018.

**Jan F. Żmudziński, Marcin Smreczak,
Anna Orłowska, Paweł Trębas,
Anna Marzec-Grządział**

Zespół Zakładu Wirusologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - PIB w Puławach.

WYDARZENIA

Uroczystości jubileuszowe lubelskich placówek PAN:**15 - lecie Fundacji PAN**

Od lewej: A. Bratkowski – Wicemarszałek Województwa Lubelskiego, I. Samodulski – Prezes Zarządu Fundacji PAN, prof. T. Trojanowski – Prezes Oddziału PAN w Lublinie, K. Grabczuk – Wicemarszałek Województwa Lubelskiego.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Podczas uroczystości jubileuszu 15-lecia Fundacji Polskiej Akademii Nauk zostały wręczone medale, wyróżnienia oraz dyplomy uznania przyznane Fundacji.

- Dyplom Uznania od Wojewody Lubelskiego - Przemysława Czarnka,
- Medal od Prezydenta Miasta Lublin – Krzysztofa Żuka,
- Dyplom Uznania od Zarządu Województwa Lubelskiego,
- Dyplom Uznania od Posła do Parlamentu Europejskiego Krzysztofa Hetmana,
- Wyróżnienie od Marszałka Województwa Lubelskiego Sławomira Sosnowskiego,
- Medal okolicznościowy od Narodowego Banku Polskiego.

Dyplomy uznania przyznane Fundacji PAN.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Prezydent Krzysztof Żuk wręcza medal Prezesowi Zarządu Fundacji PAN Ireneuszowi Samodulskiemu.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Wojewoda Lubelski Przemysław Czarnek wręcza dyplom uznania Prezesowi Zarządu Fundacji PAN Ireneuszowi Samodulskiemu.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Przewodniczący Rady Fundacji PAN prof. J. Gliński wraz z Prezesem Zarządu Fundacji składają podziękowania na ręce Prezesa oddziału PAN prof. T. Trojanowskiego.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

I. Samodulski - Prezes Zarządu Fundacji PAN wraz z Przewodniczącym Rady Fundacji - prof. J. Glińskim.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Ireneusz Samodulski

Ireneusz Samodulski jest prezesem Zarządu Fundacji Polskiej Akademii Nauk.

20- lecie działalności Oddziału PAN w lublinie

Oddziały PAN , w liczbie 8, są terenowymi reprezentantami Polskiej Akademii Nauk. Zostały kolejno utworzone w: Krakowie (1957 r.), Wrocławiu (1970 r.), Poznaniu (1972 r.), Katowicach (1974 r.), Łodzi (1977 r.), Gdańsku (1980 r.), Lublinie (1998 r.), Olsztynie i Białymstoku (2014 r.).

Do zakresu działalności Oddziału w Lublinie (Statut §3) należy w szczególności:

- 1) integracja życia naukowego i współpraca ze wszystkimi instytucjami naukowymi regionu (uczelniami, instytutami naukowymi, towarzystwami naukowymi), m.in. poprzez organizację otwartych i zamkniętych zebrań naukowych, konferencji i zjazdów naukowych, wydawnictw naukowych;
- 2) popieranie prac naukowych i prac rozwojowych o istotnym znaczeniu dla gospodarki i kultury narodowej ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień ważnych dla terenu swojego działania oraz uczestniczenie w upowszechnianiu i promocji ich wyników;
- 3) popularyzacja na terenie działalności Oddziału roli jaką pełni Akademia w skali krajowej i międzynarodowej;
- 4) pozyskiwanie środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych na rzecz realizacji badań naukowych i prac rozwojowych, w szczególności dotyczących tematyki regionalnej, z wykorzystaniem działalności Komisji Naukowych i Fundacji PAN;
- 5) współdziałanie z organami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej w województwie, w szczególności przez wykonywanie ekspertyz na rzecz tych organów, z wykorzystaniem działalności Komisji Naukowych i Fundacji PAN;
- 6) inicjowanie i prowadzenie międzynarodowej współpracy naukowej z państwami członkowskimi Unii Europejskiej i innymi krajami.

5 czerwca 2018 roku w Instytucie Agrofizyki PAN w Lublinie miała miejsce uroczysta sesja Zgromadzenia Ogólnego Oddziału PAN w Lublinie poświęcona 20-leciu działalności Oddziału, połączona z 15-leciem Fundacji PAN. Uroczystość zgromadziła ponad 120 znakomitych gości – przedstawicieli środowiska naukowego Lubelszczyzny, lokalne władze wojewódzkie, miejskie i samorządowe. Polską Akademię Nauk reprezentował prof. Stanisław J. Czuczwar – wiceprezes PAN.

Uczestnicy Z.O. Oddziału PAN w Lublinie

Fot. Archiwum Fundacja PAN

W prezydium sesji zasiedli kierownicy 3. jednostek PAN zlokalizowanych na terenie Lublina: prof. prof. Tomasz Trojanowski – prezes Oddziału PAN, Jan Gliński i Marian Truszczyński – wiceprezesi Oddziału PAN, Ireneusz Samodulski – prezes Fundacji PAN i Cezary Sławiński – dyrektor Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie – Gospodarz obiektu.

Referat okolicznościowy z okazji 100-lecia Niepodległości Polski nt. „Józef Piłsudski na Syberii” wygłosił prof. Eugeniusz Niebelski, przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału PAN w Lublinie.

Prezydium Sesji

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Prezes T. Trojanowski otwierając sesję krótko przedstawił tło historyczne powstania i działalności Oddziału w latach 1990-2017 oraz współpracujące z Oddziałem lubelskie placówki PAN obchodzące w 2018 roku swoje jubileusze 15-lecia Fundacji PAN i 50-lecia Instytutu Agrofizyki PAN. Profesor nadmienił, że szczegółowe dane o 20-tu latach aktywności Oddziału są zamieszczone w specjalnym numerze Biuletynu Informacyjnego Oddziału nr 23/2018, który otrzymali uczestnicy posiedzenia.

Słowa uznania dla Oddziału, gratulacje i pamiątkowe wyróżnienia przekazali na ręce Prezesa Oddziału: wiceprezes PAN – Stanisław J. Czuczwar, wojewoda lubelski – Przemysław Czarnek, prezydent Miasta Lublin – Krzysztof Żuk, przedstawiciele samorządu lubelskiego – Arkadiusz Bratkowski i Krzysztof Grabczuk.

Przekazanie prof. T. Trojanowskiemu listu gratulacyjnego Prezesa Polskiej Akademii Nauk przez prof. S. Czuczwarą, wiceprezesa PAN.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Gratulacje od Wojewody Lubelskiego prof. Przemysława Czarneka.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Gratulacje od Prezydenta miasta Lublin dr. Krzysztofa Żuka.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Gratulacje od przedstawicieli władz samorządowych województwa lubelskiego (od lewej) Krzysztofa Grabczuka i Arkadiusza Bratkowskiego.

Fot. Archiwum Fundacja PAN

Prezes

Warszawa, dnia 5 czerwca 2018 r.

Pan
Prof. dr hab. Tomasz Trojanowski
Prezes Oddziału PAN w Lublinie

Szanowny Panie Profesorze, Inżynierze,

Z okazji jubileuszu dwudziestolecia działalności Oddziału PAN w Lublinie składam na ręce Pana Profesora w imieniu własnym i kierownictwa Polskiej Akademii Nauk serdeczne gratulacje i powinszowania dla całej społeczności Oddziału.

Pragnę przy tej uroczystej okazji wyrazić nasze uznanie dla dokonań Oddziału w zakresie integracji środowiska naukowego Lublina, a także wkładu w dialog pomiędzy nauką a społeczeństwem i samorządem lokalnym. Nie do przecenienia są inicjatywy Oddziału służące popularyzacji nauki, w tym niezwykle interesujący cykl wykładów *Wszechnicy*. W sposób szczególnie chciałbym wyróżnić także wyjątkową rolę, jaką Oddział odgrywa w nawiązywaniu i prowadzeniu współpracy naukowej pomiędzy Polską a Ukrainą. Aktywność Oddziału PAN w Lublinie, jego członków oraz osobiście Pana Profesora doskonale wpisuje się w misję Polskiej Akademii Nauk, którą jest wszechstronna działalność na rzecz rozwoju nauki oraz ustanawiania najwyższych standardów jakości badań i norm etycznych, służąca społeczeństwu i wzbogacaniu kultury narodowej. Chciałbym Państwu za to serdecznie podziękować.

Składając Panu Profesorowi wyrazy szacunku i uznania proszę o przyjęcie serdecznych życzeń dla wszystkich związanych z Oddziałem PAN w Lublinie wszelkiej pomyślności oraz dalszych sukcesów naukowych, organizacyjnych i osobistych.

z wyrazami szacunku

Jerzy Duszyński
Jerzy Duszyński

akademia@pan.pl | tel.: +48 22 182 6103 | fax: +48 22 182 7050
PKiN, Pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa, www.pan.pl

List gratulacyjny

Dyplomy uznania dla Oddziału PAN w Lublinie:

Fot. PAN Oddział Lublin

Fot. PAN Oddział Lublin

50 - lecie Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie im. B. Dobrzańskiego PAN (1968-2018)

W dniu 21 listopada 2018 roku odbyła się w Filharmonii Lubelskiej Gala Jubileuszowa z okazji 50-lecia powołania Instytutu Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego Polskiej Akademii Nauk w Lublinie. Należy podkreślić, że obchody 50-lecia Instytutu połączone były z Zebraniem Plenarnym i Posiedzeniem Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, co w sposób dobitny podkreśla rolę i znaczenie Instytutu Agrofizyki w strukturach Akademii.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych z wojewodą Przemysławem Czarneckim na czele, Samorządowych, które reprezentował prezydent Krzysztof Żuk oraz Akademii na czele z prezesem Jerzym Duszyńskim. Bardzo licznie w Gali Jubileuszowej uczestniczyli członkowie Wydziału II PAN i pracownicy Instytutu.

Podczas uroczystości zostało wręczonych ponad 50 medali i dyplomów.

Prezydent Andrzej Duda Złotym Krzyżem Zasługi odznaczył prof. Wojciecha Skieruchę oraz prof. Małgorzatę Brzezińską. Srebrnym Krzyżem Zasługi prof. Magdalenę Frąc, prof. Antoniego Misia i prof. Artura Zdunka oraz Brązowym Krzyżem Zasługi prof. Justynę Cybulską, prof. Artura Wojciecha Nosalewicza, prof. Magdalenę Ryżak i Monikę Ewę Szymańską-Chargot. Ponadto, za wzorowe i wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej, 9 pracowników zostało odznaczonych Medalem Złotym, za długoletnią służbę.

Z okazji jubileuszu uhonorowany został również Instytut. Wojewoda Lubelski

Przemysław Czarnek wręczył na ręce Dyrektora prof. Cezarego Sławińskiego medal wraz z dyplomem uznania za wymierny wkład w rozwój nauki polskiej. Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk uhonorował Instytut oraz jego dyrektora medalami 700-lecia Miasta Lublin. To honorowe wyróżnienie nadawane jest instytucjom i osobom szczególnie zasłużonym dla Miasta. Jest on, obok medalu Unii Lubelskiej, najwyższym i najbardziej prestiżowym wyróżnieniem. Prezydent Krzysztof Żuk wyróżnił również 9 pracowników Instytutu Medalem Prezydenta Miasta Lublin, a 10 pracowników Dyplomem Prezydenta Miasta Lublin. Ideą tych nagród jest wyróżnienie instytucji, organizacji i osób, które w sposób szczególny swoją codzienną pracą, aktywnością i zaangażowaniem społecznym służą Lublinowi i jego mieszkańcom oraz przyczyniają się do promocji miasta.

Również Prezes Polskiej Akademii Nauk prof. Jerzy Duszyński dostrzegł dokonania Instytutu i uhonorował go Medalem Polskiej Akademii Nauk - najwyższym wyróżnieniem przyznawanym przez Akademię wybitnym instytucjom

lub osobom, przedstawicielom środowiska naukowego. Medal ten ma charakter honorowy i można go otrzymać tylko raz. Wyróżniony został również prof. Józef Horabik dyrektor Instytutu w latach 2006-2015, który otrzymał Medal im Michała Oczapowskiego prestiżowe i najwyższe wyróżnienie przyznawane przez Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN za wybitny wkład w rozwój nauk rolniczych i stosowanych nauk biologicznych osobie lub instytucji. Na zakończenie uroczystości Dyrektor Instytutu Agrofizyki PAN osobom, które w ciągu tych pięćdziesięciu lat w istotny sposób przyczyniły się do rozwoju Instytutu, wręczył Medale okolicznościowe 50-lecia Instytutu Agrofizyki PAN. Otrzymało je 13 osób.

Gala pod hasłem Nauka i Muzyka została poprowadzona przez Pana Artura Kalickiego, wieloletniego redaktora TVP3 Lublin, natomiast część artystyczna przez dr. Stefana Müncha - lubelskiego znawcę muzyki i wykładowcę akademickiego, dyrektora artystycznego. Wybrane pieśni i arie operowe i operetkowe wykonali Monika Buczkowska solistka Teatru Wielkiego, Opery Narodowej i Opery Królewskiej w Warszawie oraz Andrzej Wiśniewski solista Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego w Warszawie oraz Teatru Muzycznego w Lublinie. Podczas Uroczystości Prezydent Miasta Krzysztof Żuk wraz z Prezesem Polskiej Akademii Nauk ufundowali dwa stypendia dla doktorantów. Na zakończenie głos zabrali zaproszeni goście, którzy w formie listów gratulacyjnych wyrazili swoje uznanie dla dokonań pracowników Instytutu.

Od prawej: prof., prof. Jerzy Duszyński - prezes PAN, Jan Gliński - wiceprezes Oddziału PAN w Lublinie, Cezary Sławiński - dyrektor IA PAN

Fot. A. Pacek-Bieniek

Uczestnicy Jubileuszowej Gali

Fot. A. Pacek-Bieniek

Odnaczenia Jubileuszowe pracowników IA PAN

Fot. A. Pacek-Bieniek

Wręczenie odznaczeń

Fot. A. Pacek-Bieniek

Cezary Sławiński*Prof. Cezary Sławiński jest dyrektorem Instytutu Agrofizyki PAN.*

Jubileusz 100-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

W 2018 r. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II obchodził 100-lecie swojego istnienia. Jest jedną z najstarszych uczelni w Polsce.

Dnia 8 grudnia 1918 r. odbyła się pierwsza inauguracja roku akademickiego w Uniwersytecie Lubelskim. W tym samym dniu ukonstytuował się Senat Akademicki. Pierwszym Rektorem został ks. Idzi Radziszewski. Uniwersytet składał się z 4 wydziałów: Wydział Teologiczny (dziekan ks. Piotr Kremer); Wydział Prawa Kanonicznego i Nauk Moralnych (dziekan ks. Bronisław Żongołłowicz); Wydział Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych (dziekan Antoni Peretiatkowicz); Wydział Nauk Humanistycznych (dziekan Stanisław Ptaszycki). Podstawowe cele i zadania Uniwersytetu zostały uregulowane w Statucie: „Uniwersytet w Lublinie jest instytucją naukową, mającą za zadanie prowadzenie badań naukowych we wszelkich dziedzinach wiedzy, przygotowanie przyszłych badaczy naukowych, oraz dawanie młodzieży bezstronnego i gruntownego wykształcenia naukowego, niezbędnego do umiejętnej, samodzielnej i pożytecznej działalności zawodowej i społecznej. Rozwijając umysł słuchaczy, Uniwersytet ma zarazem na celu wyrabianie w nich silnych i szlachetnych charakterów, by przez to przysparzać krajowi dzielnych obywateli”. W 1928 r. Uniwersytet Lubelski przybrał nazwę „Katolicki Uniwersytet Lubelski” (od 2005 r. – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II). W 1938 r. uzyskał pełnię praw państwowych szkół akademickich. Po zakończeniu II wojny światowej Katolicki Uniwersytet Lubelski, w niepełnym roku akademickim 1944/1945, jako pierwsza uczelnia w powojennej Polsce wznowił swoją działalność, która została zawieszona w 1939 r. Z inicjatywą reaktywowania Uczelni wystąpił ks. Antoni Słomkowski. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II miał wielu wybitnych Profesorów (m.in. kard. Karol Wojtyła) i Absolwentów (m.in. ks. Franciszek Blachnicki, o. Mieczysław Krąpiec, kard. Stanisław Nagy, kard. Stefan Wyszyński).

Zgodnie ze Statutem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II obowiązującego od 16 kwietnia 2012 r., „Misją Uniwersytetu jest prowadzenie badań naukowych w duchu harmonii między nauką i wiarą, kształcenie i wychowanie inteligencji katolickiej oraz współtworzenie chrześcijańskiej kultury i troska o to, by treścią Ewangelii przepojone zostały kategorie myślenia, kryteria ocen i normy działania. Tożsamość Uniwersytetu wyrażają: dbałość o wysoki poziom badań naukowych i kształcenia akademickiego, pogłębianie i upowszechnianie chrześcijańskiej wizji człowieka i świata w kontekście wyzwań współczesności, troska o zachowanie i rozwój najcenniejszych tradycji Ojczyzny i formowanie w tym duchu młodego pokolenia [...]. Do pielęgnowania

tożsamości Uniwersytetu zobowiązuje społeczność akademicką nazwa Uniwersytetu i dziedzictwo jej Patrona oraz dewiza Deo et Patriae”.

Fot. T. Koryszko

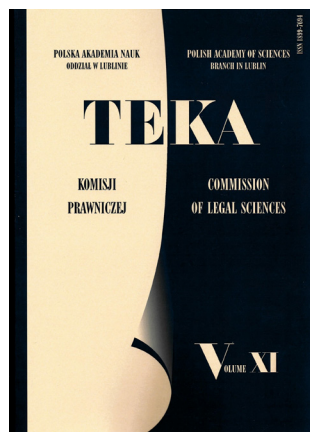

Fot. T. Koryszko

Agnieszka Romanko

Dr Agnieszka Romanko jest pracownikiem naukowym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II i członkiem Komisji Prawniczej Oddziału PAN w Lublinie.

Prawo

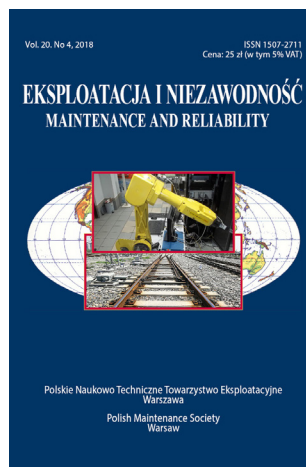

Tom XI (zeszyty 1 i 2)/2018 *TEKI Komisji Prawniczej* jest jedynym spośród 8. TEK, która została dofinansowana w 2018 roku w ramach DUN PAN. Pozostałe TEKI zostały przejęte przez inne jednostki naukowe. Zawiera on 59 artykułów w językach angielskim i polskim, autorów polskich i zagranicznych. Tematyka artykułów dotyczy zagadnień teoretycznych i praktycznych z zakresu prawa, prawa kanonicznego i administracji oraz prawa międzynarodowego. Większość artykułów jest efektem prowadzonej działalności badawczej przez członków Komisji Prawniczej Oddziału PAN w Lublinie.

TEKA Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie, tom XI (zeszyt 1 i 2)/2018 pod red. ks. Mirosława Sitarza. Wydawnictwo Muzyczne POLIHYMNIA w Lublinie. Lublin 2018, ss.949.

Kwartalnik pod naszym patronatem

W roku sprawozdawczym ukazał się kolejny 20 (1-4) tom (umieszczonego na Liście Filadelfijskiej) dwujęzycznego polsko-angielskiego kwartalnika *Eksploracja i Niezawodność* (Maintenance and Reliability), wydawanego od roku 2001 przez Polskie Naukowo-Techniczne Towarzystwo Eksploatacyjne (Warszawa), pod patronatem Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Lublinie. Zaprezentowano w nim recenzowane artykuły naukowe dotyczące problemów motoryzacji, eksploatacji urządzeń, transportu publicznego, techniki, mechaniki itp.

Eksploracja i Niezawodność – Maintenance and Reliability, 20/2018. Polskie Naukowo-Techniczne Towarzystwo Eksploatacyjne, Warszawa. 2018.

Czasopisma Polskiej Akademii Nauk

Academia (Magazyn PAN)

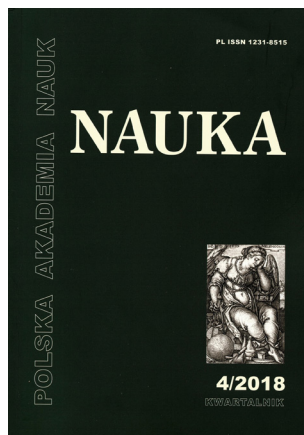

Polska Akademia Nauk począwszy od roku 2004 wydaje magazyn (kwartalnik) w dwóch wersjach językowych (polskiej i angielskiej) pod nazwą ACADEMIA. W tym czasopiśmie są publikowane artykuły wybitnych polskich naukowców z różnych dziedzin, jak: archeologia, astronomia, botanika, ekologia, etnologia, geografia, historia, mikrobiologia, nauki o Ziemi, oceanologia, paleontologia, parazytologia. Artykuły promują osiągnięcia nauki zarówno polskiej, jak i światowej. Rocznik 2018 dotyczył w kolejnych numerach (53-57) haseł: KONSUMPCJI, WPLYWÓW, WSPÓLNOTY, HORYZONTÓW. Ponadto wydanie specjalne 1(4) było poświęcone SMOGOWI i 2(5) – PUSZCZY.

Academia. Magazyn Polskiej Akademii Nauk. Nr 1-4, 2018. Wyd. Polska Akademia Nauk. Biuro Upowszechniania i Promocji Nauki. Warszawa, PKiN 2018.

Nauka

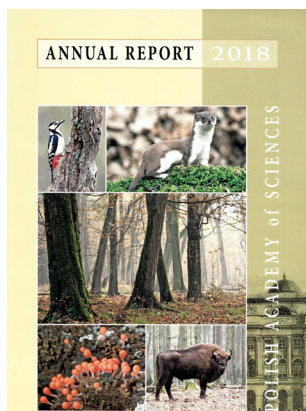
Nauka jest czasopismem Polskiej Akademii Nauk wydawanym kwartalnie w języku polskim lub angielskim. Prezentuje recenzowane prace naukowe, artykuły przeglądowe, polemiczne, wspomnieniowe, recenzje oraz wspomnienia. Zeszyty Nr 1-4/2018 zawierają, m.in. artykuły poświęcone: integracji europejskiej i miejsca Polski w tym procesie, ustawy IPN dotyczącej Holokaustu, problemów humanistyki i językoznawstwa.

Nauka 1-4/2018. Wyd. Polska Akademia Nauk. Biuro Upowszechniania i Promocji Nauki. Warszawa, PKiN 2018.

Rocznik PAN

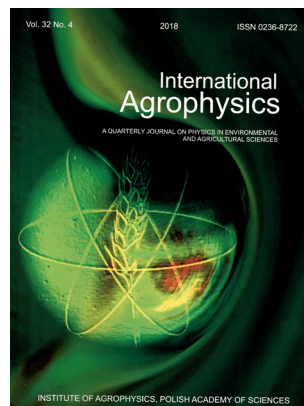
Ukazał się rocznik PAN w języku angielskim *Annual Report 2018*, podsumowujący działalność Akademii w roku 2018. We wstępie zawiera on adres Prezesa PAN, a następnie składy osobowe Prezydium PAN, Wydziałów, działalność i ważniejsze osiągnięcia Wydziałów i ich placówek naukowych, omówienie współpracy zagranicznej, działalności edukacyjnej i promocyjnej PAN, sylwetki laureatów nagród 2018 roku, m.in. prof. Tomasza Trojanowskiego. W wydawnictwie tym jest również podana zasada finansowania Akademii, adresy stacji zagranicznych i Komitetów naukowych PAN. Ponadto jest zamieszczona mapka rozmieszczenia na terenie Polski Oddziałów i placówek badawczych PAN. Na ostatniej stronie okładki - krótka historia Polskiej Akademii Nauk.

Annual Report 2018. Wydawca Biuro Promocji Nauki PAN, Warszawa 2018, ss. 124.

Wydawnictwa Instytutu Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie

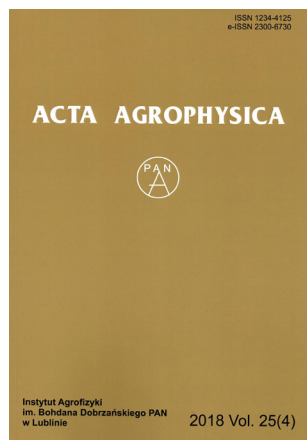
Międzynarodowa agrofizyka

W roku 2018 ukazał się 32. tom kwartalnika *International Agrophysics* o zasięgu międzynarodowym, (umieszczony na Liście Filadelfijskiej). Czasopismo to, publikowane w języku angielskim, jest ukierunkowane na fizyczne właściwości i procesy wpływające na produkcję roślinną, a także na środowisko przyrodnicze. Publikacja nie ma odpowiednika wśród światowych czasopism naukowych. Prezentuje wyniki podstawowych badań agrofizycznych, dotyczących transportu masy (wody, powietrza, składników mineralnych) i energii (ciepła i światła) w układzie gleba – roślina – atmosfera oraz sposobu ich regulacji w celu uzyskania wysokiej jakości biomasy. Wysoki poziom czasopisma gwarantuje międzynarodowy zespół redakcyjny.

International Agrophysics, vol.32/2018, red. nac. Józef Horabik, Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie, Lublin 2018.

Krajowa agrofizyka

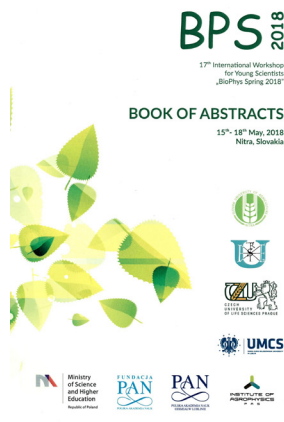
Z przeznaczeniem na kraj są wydawane *Acta Agrophysica* w języku angielskim. Jest to czasopismo ciągłe, wydawane jako kwartalnik, zawierający rozprawy naukowe i okazjonalnie monografie monotematyczne. *Acta* odgrywają dużą rolę w propagowaniu osiągnięć agrofizyki – zastosowań fizyki w badaniach rolniczych i w ochronie środowiska przyrodniczego. Oprócz autorów polskich, mają możliwości publikowania swoich prac autorzy z zagranicy. W roku 2018 ukazał się tom 25 (4 zeszyty) *Acta Agrophysica*

Acta Agrophysica, t. 25 (zeszyty 1 - 4). Red. nac. Małgorzata Brzezińska, Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie, Lublin 2018.

Konferencje, warsztaty

Biofiz

Ukazały się streszczenia (w j. angielskim) materiałów z kolejnych 17. Międzynarodowych warsztatów *BioPhys Spring 2018*, które odbyły się w Nitrze na Słowacji w dniach 15-18.05.2018. Organizatorami warsztatów są: Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie oraz uniwersytety rolnicze w: Nitrze (Słowacja), Pradze (Czechy), Godöllő (Węgry), przy udziale Oddziału PAN w Lublinie. Celem warsztatów jest szkolenie i wymiana doświadczeń młodych naukowców w zakresie zastosowań fizyki w systemach biologicznych, rolniczych i żywnościowych. Niniejsze wydawnictwo obejmuje 44 streszczenia wykładów naukowców z Polski, Węgier i Słowacji oraz prezentacji młodych naukowców z wymienionych ośrodków.

17 International Workshop for Young Scientists. 15-18.05.2018 Słowacja. Book of Abstracts. Int. Agrophysics PAN. Lublin, 2018, ss. 69.

Konferencja agrofizyczna (ICA)

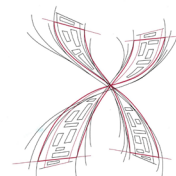
Cykliczna 12. Międzynarodowa Konferencja Agrofizyczna, która odbyła się w Lublinie w dniach 17-19.09.2018 roku zgromadziła 133 uczestników, z 47 jednostek naukowych zagranicznych. Wygłoszono 12 referatów plenarnych, 55 wystąpień ustnych oraz zaprezentowano 105 posterów. Celem konferencji było przedstawienie najnowszych osiągnięć agrofizyki w kontekście wyzwań współczesnego, europejskiego i światowego rolnictwa, w szczególności relacji pomiędzy jakością gleby, a jakością i efektywnością produkcji rolniczej oraz zmianami klimatycznymi.

12 International Conference of Agrophysics (ICA), Lublin 17-19.09. 2018. Lublin 2018, ss. 180.

Medycyna personalizowana

Streszczenia (w języku angielskim) z IV Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej i Warsztatów nt. Medycyna personalizowana – Genom – Niepełnosprawność – Edukacja – Pacjent – Technologia, w której uczestniczyło 150 osób, obejmowała 131 doniesień ustnych, 41 posterów, 6 warsztatów praktycznych. Interdyscyplinarność konferencji stanowiła dobrą platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej opieki nad osobami niepełnosprawnymi, pomiędzy lekarzami, architektami, fizykoterapeutami i nauczycielami.

IV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA
NAUKOWO SZKOLENIOWA
MEDYCYNĄ PERSONALIZOWANĄ
GENOM
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ
EDUKACJA
PACJENT
TECHNOLOGIE
27-28 LISTOPADA 2018 r.
LUBLIN

IV Międzynarodowa Naukowo-Szkoleniowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa nt. Medycyna personalizowana – Genom – Niepełnosprawność – Edukacja – Pacjent – Technologia. Lublin. 27-25.11.2018. Red. Anna Bogucka-Kocka, Janusz Kocki, Ireneusz Sowa. Lublin, 2018 ss. 238.

Innowacje w praktyce

Publikacja jest poświęcona V Ogólnopolskiej Konferencji pt. *Innowacje w praktyce*. Zawiera ona harmonogram imprezy, w tym: spis prezentacji, spotkań dyskusyjnych, posterów oraz streszczenia 78. prac naukowo-badawczych przedstawiających, m.in.: Innowacyjną koncepcję wykorzystania CO₂. Zastosowanie grafenu i nanorurek węglowych. Porowate nanomateriały krzemionkowe. Termowizyjne procesy wiercenia. Polimery i ich kompozyty biodegradowalne. Kliniczne metody pomiaru otyłości. Znaczenie mikrośladów w kryminalistyce..

Ogólnopolska konferencja naukowa *Innowacje w praktyce*, Lublin 5-6.04. 2018. Wyd. Centrum Innowacji Naukowo-Edukacyjnej. Lublin, ss. 170.

Klimat pola uprawnego

Streszczenia dotyczą 10. Jubileuszowej międzynarodowej konferencji przeprowadzonej w 4. czterech ośrodkach naukowych w Polsce i na Ukrainie z udziałem naukowców zajmujących się agrometeorologią i klimatologią stosowaną w obu krajach. W konferencji uczestniczyły 62 osoby, w tym 27 z Ukrainy, (z udziałem studentów ukraińskich). Oprócz wspomnień prof. J. Kołodzieja o prof. T. Górskim i omówieniu historii konferencji poświęconych klimatowi pola uprawnego, poruszano wiele tematów związanych z wpływem warunków meteorologicznych na gleby, wzrost, rozwój i plonowanie roślin uprawnych w Polsce i na Ukrainie, na turystykę, rozwój energetyki odnawialnej, ochronie środowiska i inżynierii.

Meteorologia i klimatologia stosowana – gospodarka, teoria i innowacyjność, poświęcone pamięci prof. dr. hab. Tadeusza Górskiego. Lublin – Zamość – Lwów – Kamieniec Podolski. 19-22.09.2018. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowicza w Zamościu, ss. 76.

Architektura i Sztuka

Wiadomości konserwatorskie

ROK 2018 WIADOMOŚCI
KONSERWATORSKIE

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Kolejny tom *Wiadomości Konserwatorskich Województwa Lubelskiego* w roku 2018 zawiera: I. Przegląd prac konserwatorskich w woj. lubelskim dotyczący zabytków archeologicznych. II. Studia i materiały, m.in. konferencja naukowa nt. zegarów słonecznych, wystrój kaplic Bazyliki Dominikanów w Lublinie, stulecie lubelskich służb konserwatorskich. III. Realizacje prac konserwatorskich w wybranych kościołach Kraśnika, Lublina, Milejowa. IV. Kronika ważniejszych wydarzeń z udziałem służb konserwatorskich.

Wiadomości konserwatorskich województwa lubelskiego. Rok 2018. Red. Dariusz Kopicowski, Barbara Stolarz, Anna Frąckiewicz. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, 2017, ss. 362.

Grody Lubelszczyzny

Tom *XIX Skarbów z przeszłości* przedstawia wczesnośredniowieczny okres budowy i funkcjonowania na ziemiach Polski pierwszych grodów wczesnosłowiańskich i późniejszych, poprzedzających już powstawanie struktur państwowych. Rozdziały: Topografia plemienna Lubelszczyzny. Wczesnośredniowieczne grody w Kotlinie Chodelskiej. Grody plemienne południowej Lubelszczyzny. Lublin i inne grody w okresie plemiennym na północnej krawędzi Wyżyny Lubelskiej. Grody plemienne (VIII-X wiek) i okresu przełomu X/XI wieku ze wschodniej Lubelszczyzny.

Grody z okresu plemiennego na Lubelszczyźnie. Praca zbiorowa pod redakcją Ewy Banasiewicz-Szykuły. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, Lublin 2018, ss.269.

Historia

Józef Piłsudski

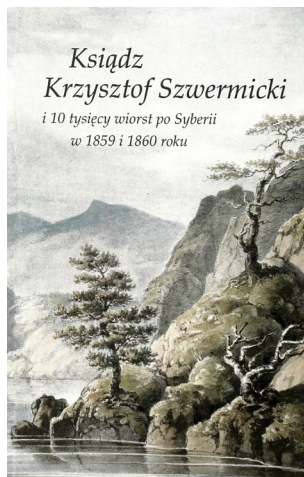

W 2018 roku ukazało się kilka opracowań książkowych prof. Eugeniusza Niebelskiego poświęconych zesłańcom syberyjskim. Do takich należy, m.in. zbiór tekstów kilku autorów pod nazwą *Józef Piłsudski na Syberii 1887-1892*. Część I Bracia Piłsudscy na syberyjskim zesłaniu. Część II. Józef Piłsudski w zesłańczych kręgach. Część III. Syberyjskie listy Józefa Piłsudskiego z lat 1887-1891.

Józef Piłsudski na Syberii 1887-1892. Pod red. Eugeniusza Niebelskiego. Wyd. POLIHYMNIA, Lublin 2018, ss. 319.

Krzysztof Szweremicki

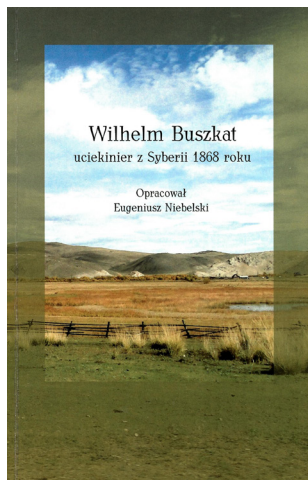
Kolejna książka prof. Eugeniusza Niebelskiego jest poświęcona księdzu Krzysztofowi Szweremickiemu, wybitnemu Polakowi, który w XIX wieku przebywał na Syberii jako dobrowolny zesłaniec, wieloletni proboszcz parafii irkuckiej, opiekun jej wiernych. Część I. Ks. Krzysztof Szweremicki. Dziennik podróży. Część II. Listy ks. Krzysztofa Szweremickiego. Część III. Historia zesłańca.

Książdz Krzysztof Szweremicki i 10 tysięcy wiorst po Syberii w latach 1859 i 1860 roku. Pod red. Eugeniusza Niebelskiego. Wyd. POLIHYMNIA, Lublin 2018, ss. 223.

Wilhelm Buszkat

Kolejna pozycja wydawnicza pt. *Wilhelm Buszkat uciekinier z Syberii 1868 roku* jest poświęcona Wilhelmowi Buszkatowi uczestnikowi dwóch powstań: styczniowego 1863 i nad Bajkałem 1866, zesłańcowi i uciekinierowi z Syberii. Uciekając przeszedł całą Syberię, po drodze został schwytany na Litwie, skąd ponownie uciekł aby w 1869 roku dotrzeć do Krakowa.

Wilhelm Buszkat uciekinier z Syberii 1868 roku. Pod red. Eugeniusza Niebelskiego. Wyd. POLIHYMNIA, Lublin 2018, ss. 158.

Józef Kalinowski

Książka pt. *Józef Kalinowski św. Rafał W kręgu ludzi i kultu* przedstawia zbiór studiów o Józefie Kalinowskim św. Rafale autorstwa historyków Kościoła i zakonnych badaczy, karmelitów: specjalistów od duchowości i watykańskich procesów beatyfikacyjnych. Rozdziały: I. Józef Kalinowski znajomi, koledzy i przyjaciele. II. Pokłosie kultu Świętego. III. Dla Kościoła i św. Rafała.

Józef Kalinowski św. Rafał W kręgu ludzi i kultu. Pod red. Eugeniusza Niebelskiego. Wyd. Werset Lublin, Lublin 2018, ss. 285.

Księża zesłańcy

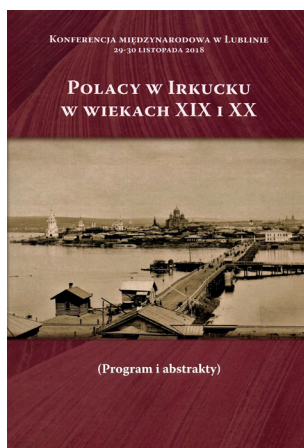

Książka pt. *Wiosna i jesień trwa tu krótko* stanowi nowe po 2011 roku wydanie, poprawione, uzupełnione o kolejne ważne i interesujące szczegóły, w zmienionej szacie graficznej, poświęcone pamięci 156 księży zesłańców 1863 roku zgromadzonych w Tuncie na Wschodniej Syberii.

Eugeniusz Niebelski, *Wiosna i jesień trwa tu krótko. Księża zesłańcy 1863 roku w syberyjskiej Tuncie*. Wyd. KUL. Lublin 2018, ss. 234.

Polacy w Irkucku

Książeczka *Polacy w Irkucku w wiekach XIX i XX* zawiera program i streszczenia 19 referatów prezentowanych na Międzynarodowej Konferencji w Lublinie w dniach 29-30.XI.2018 r. W konferencji udział wzięło wielu badaczy, historyków oraz przedstawicieli działaczy polonijnych z Syberii. Spotkanie było włączone w obchody 100. Rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Wygłoszone referaty przedstawiały, m.in. Związek Patryjotów Polskich w obwodzie irkuckim 1943-1940, naukę języka polskiego w Irkucku, początki Kościoła katolickiego i diaspory polskiej w Irkucku, wspomnienia polskich zesłańców.

Polacy w Irkucku w wiekach XIX i XX. Program i abstrakty. Konferencja Międzynarodowa w Lublinie. 29-30.XI.2018. Opracowanie Eugeniusza Niebelskiego. Wydawca POLIHYMNIA. Lublin 2018, ss. 42.

700-lecie Lublina

Książka pt. *700 lat Lublina. Rok z życia miasta* wydana z okazji Jubileuszu, prezentuje wszystkie dziedziny z życia miasta, m.in. w rozdziałach: Dekada Lublina 2007-2017. Premiery i wydarzenia teatralne. Projekty muzyczne. Sztuki wizualne. Filmowy Lublin. Wielkie święto dzielnic. Program naukowy. Konferencje i kongresy. Edukacja w przedszkolach i szkole. Stypendia. Projekty społeczne. Wydarzenia sportowe. Międzynarodowy Lublin. Infrastruktura. Turystyczny Lublin. Lublin przyszłości.

700 lat Lublina. Rok z życia miasta. Wyd. Urząd Miasta Lublin Wydział Kultury. Lublin 2018, ss. 295.

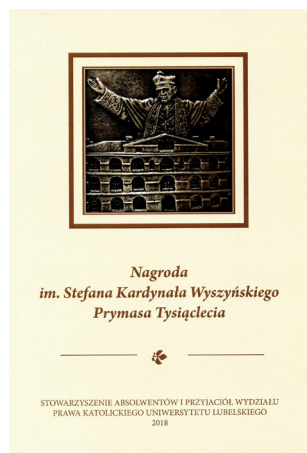
KUL

Z okazji Jubileuszu 100-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ks. prof. Antoni Dębiński – rektor KUL wydał książkę pt. *Gawędy na jubileusz*. Książka zawiera „teksty o ludziach, którzy na trwale wpisali się w dzieje Uniwersytetu, którzy tworzyli jego koncepcję, wspierali na różne sposoby, nie pozwolili zniszczyć, zabiegali o jego rozwój, rozślawiali jego imię swoją działalnością i twórczością”. Są tam zamieszczone szkice biogramów wybitnych uczonych, nauczycieli akademickich, organizatorów życia uniwersyteckiego, znanych absolwentów związanych z Uczelnią.

Antoni Dębiński. Gawędy na jubileusz. Wyd. Muzeum KUL, ss. 140.

Nagroda im. Prymasa Tysiąclecia

Zarząd Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL „wsłuchując się w nauczanie najwybitniejszego Absolwenta naszego Wydziału, chcąc uhonorować ludzi kierujących się tymi zasadami ustanowił nagrodę im. Stefana Wyszyńskiego oraz Medal Stefana Kardynała Wyszyńskiego Nauczyciela praw Bożych”. Temu wydarzeniu jest poświęcona książka.

Nagroda im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia. Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL. Red. Mirosław Sitarz. Lublin 2018, ss. 72.

Piotr Gliński

Dr Piotr Gliński jest pracownikiem Oddziału PAN w Lublinie.

2018

Styczeń

4, czwartek

W siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego odbyło się spotkanie noworoczne przedstawicieli środowiska naukowego Lubelszczyzny z udziałem członków Oddziału PAN w Lublinie. Spotkanie połączone było z wręczeniem Lubelskiej Nagrody Naukowej im. Edmunda Prosta za rok 2017. Po raz pierwszy w historii konkursu wyłoniono dwóch równorzędnych laureatów. Dr hab. Arkadiusz Bereza prorektor UMCS, został wyróżniony za książkę „Sąd Najwyższy 1917-2017. Prezesi, sędziowie, prokuratorzy Sądu Najwyższego” i dr hab. inż. Sławomir Juściński, z Uniwersytetu Przyrodniczego za pracę pt. „Logistyka transportu ładunków nienormatywnych”. Podczas uroczystości wyróżnienie odebrał ks. dr hab. Piotr Stanisław z KUL za wydaną w języku angielskim książkę „Religion and Law in Poland” oraz prof. Andrzej Wysokiński, kardiolog z Uniwersytetu Medycznego otrzymał odznaczenie „Zasłużony dla Lubelskiego Środowiska Naukowego.”

9, wtorek

W Pałacu Czartoryskich przy Placu Litewskim w sali konferencyjnej LTN odbył się otwarty wykład z cyklu Wszechnica pt. „Medycyna i muzykant”. W trakcie spotkania wygłoszono 4 referaty:

- Genetyczne programowanie komórek macierzystych człowieka - dr n. med. Alicja Petniak, prof. Janusz Kocki, Zakład Genetyki Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.
  - Pasożyty znane i nieznane - Dr n. farm. Przemysław Kołodziej, dr hab. Anna Bogucka-Kocka, Katedra i Zakład Biologii z Genetyką Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
  - Innowacyjne metody stosowane w chirurgii naczyniowej - Dr n. med. Marcin Feldo, Klinika Chirurgii Naczyń i Angiologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
  - Sekwencjonowanie następnej generacji (NGS) aplikacje kliniczne. Dr n. med. Karol Ruszel, prof. Janusz Kocki, Zakład Genetyki Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
- Uroczystość uświetnił koncert uczniów Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego w Lublinie.

19, piątek

W siedzibie Oddziału odbyło się posiedzenie Komisji Nauk Medycznych Oddziału PAN w Lublinie, w trakcie którego zostały wygłoszone dwa referaty:

- Analiza transakcyjna - prof. dr hab. n. med. Marek Masiak;
- Osobowość narcystyczna - dr hab. n. med. Jolanta Masiak.

23, wtorek

Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.

- 30, wtorek Posiedzenie Prezydium lubelskiego Oddziału PAN w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. W trakcie posiedzenia przedmiotem dyskusji były kwestie związane z organizacją kolejnej sesji Zgromadzenia Ogólnego Członków O.L. PAN oraz sprawa wyboru władz Oddziału PAN w Lublinie na kolejną kadencję 2019-2022.

Luty

- 20, wtorek Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- 26, poniedziałek Posiedzenie Komisji Prawniczej Oddziału PAN w Lublinie. W trakcie zebrania referat wygłosiła dr hab. Ewa Kruk pt. „Mediacja jako forma rozwiązania konfliktu karnego”.
- 27, wtorek W siedzibie Oddziału odbyło się posiedzenie Prezydium Oddziału. W trakcie Prezydium omówiono sprawę wyboru władz Oddziału na kadencję 2019-2020, a także proces przejmowania wydawnictw Oddziału przez inne instytucje naukowe. Poruszono temat ekspertyzy składu powietrza w lokalu Oddziału i konieczności jego zamiany.

Kwiecień

- 5-6, czwartek-piątek W Centrum konferencyjnym Arena Lublin miała miejsce V Ogólnopolska Konferencja „Innowacje w Praktyce”, połączona z VII Wystawą Innowacyjnych Rozwiązań. W wydarzeniu uczestniczyli pracownicy naukowcy lubelskich uczelni, studenci - doktoranci oraz przedstawiciele przedsiębiorstw przemysłowych, a w warsztatach medycznych - pracownicy ośrodków zdrowia i szpitali. Podczas wystawy można było zapoznać się z innowacyjnymi rozwiązaniami technologiczno-konstrukcyjnymi sprzętu naukowo-badawczego wiodących firm polskich i zagranicznych. .
- 17, wtorek Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- 17, wtorek Posiedzenie Prezydium Oddziału z udziałem Przewodniczących Komisji Oddziału PAN w Lublinie. Przedmiotem zebrania była informacja o zadaniach dofinansowanych w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN) w 2018 roku, w tym decyzji o dofinansowaniu tylko jednego z dotychczasowych ośmiu czasopism Oddziału.

Maj

- 3, czwartek Uroczyste posiedzenie Rady Miasta Lublina w Trybunale Koronnym z okazji Święta Konstytucji 3 Maja.

- 15-16, wtorek - środa* Na Wydziale Politologii UMCS miała miejsce międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Bezpieczeństwo zdrowotne w zglobalizowanym środowisku międzynarodowym-Health security in a globalized world”. Celem konferencji była prezentacja interdyscyplinarnych badań i podejścia do jednego z najważniejszych zagadnień współczesnego, zglobalizowanego świata, jakim jest bezpieczeństwo zdrowotne zarówno w wymiarze państwowym, jak i międzynarodowym. .
- 15-18, wtorek-piątek* W Nitrze na Słowacji odbyły się czternaste międzynarodowe warsztaty dla młodych naukowców BioPhys Spring 2018. Współorganizatorem konferencji byli: Czech University of Life Sciences, Prague, Czech Republic; Slovak University of Agriculture in Nitra; Slovak Republic, Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie; Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie. Warsztaty ukierunkowane są na głębsze zrozumienie procesów fizycznych zachodzących w układach biologicznych w rolnictwie, produkcji żywności oraz wykorzystywaniu biomasy na cele niespożywcze. Zakres tematyczny prezentowanych prac obejmował między innymi: wykorzystanie wiedzy z zakresu fizyki, fizykochemii oraz biologii do monitoringu i modelowania stanu środowiska przyrodniczego, doskonalenia metod produkcji rolniczej, przetwórstwa rolniczego oraz przetwarzania biomasy na cele spożywcze i niespożywcze.
- 21-23, poniedziałek - środa* W ramach współpracy naukowej pomiędzy Oddziałem PAN w Lublinie i środowiskiem naukowym na Ukrainie odbyła się w Kijowie konferencja pt. XIV Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna nt. gospodarki energetycznej w przemyśle „ENERGIA 2018” zorganizowana przez: Narodowy Uniwersytet Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Ukrainy w Kijowie, Przedstawicielstwo PAN w Kijowie oraz Polską Akademię Nauk Oddział w Lublinie - Komisję Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa Oddział Polskiej Akademii Nauk w Lublinie. Podczas konferencji omawiano zagadnienia dotyczące innowacji w naukach rolniczych, technicznych serwisów maszyn, technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej, systemów bioenergetycznych i biotechnologii, mobilnej energetyki, techniki systemowej, transportu i logistyki, ochrony pracy i ochrony środowiska.
- 21-23, poniedziałek - środa* W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie miała miejsce VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców”, organizowana przez Katedrę Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, Wydział Prawa Kanonicznego UKSW w Warszawie, Komisję Prawniczą Oddziału PAN w Lublinie, Wydział Nauk Prawnych TN KUL, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL, Stowarzyszenie Kanoistów Polskich.

Czerwiec

*3-4, niedzie-
la - ponie-
dzialek*

W Instytucie Agrofizyki im. B. Dobrzańskiego, Polskiej Akademii Nauk, odbyła się 16th International Workshop For Young Scientist BioPhys Spring 2017. Celem cyklicznych Międzynarodowych Warsztatów jest wymiana doświadczeń badawczych, doskonalenie warsztatu pracy naukowej młodych naukowców, umiejętności prezentacji wyników badań, integracja środowiska naukowego oraz tworzenie powiązań sieciowych młodych naukowców zajmujących się zastosowaniem fizyki do badania obiektów biologicznych.

5, wtorek

Przypadająca w tym roku jubileuszowa uroczystość 20-lecia Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie połączona z 42 Sesją Zgromadzenia Ogólnego Członków Oddziału i 15-lecia Fundacji PAN odbyła się w Instytucie Agrofizyki PAN. Spośród 100 zaproszonych gości, obecni byli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych oraz reprezentanci świata nauki i biznesu. W trakcie Sesji zaistniała okazja poznania w zarysie historii powstawania i działalności Oddziału Lubelskiego PAN. Referat okolicznościowy z okazji 100-lecia Niepodległości Polski nt. „Józef Piłsudski na Syberii”, wygłosił prof. dr hab. Eugeniusz Niebelski - przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału PAN w Lublinie.

*6-7, środa -
czwartek*

W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie miała miejsce międzynarodowa konferencja „Prawa i wolności człowieka a bezpieczeństwo państwa. Polska - Słowacja - Ukraina - Gruzja”, organizowana przez Komisję Prawniczą Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie; Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL; Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL; Wydział Prawa Uniwersytetu Trnavskiego (Słowacja); Wydział Prawa Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych we Lwowie (Ukraina), Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; Fundację Polskiej Akademii Nauk. Zorganizowana konferencja przyczynia się do integracji środowisk naukowych zajmujących się bezpieczeństwem prawnym państwa w relacjach wewnętrznych i zewnętrznych w różnych obszarach życia społecznego w procesie integracji europejskiej Polski, Słowacji, Ukrainy i Gruzji. Idea konferencji powstała w wyniku współpracy naukowej prawników Europy Środkowo-Wschodniej. Zakres tematyczny konferencji miał na celu pogłębienie wiedzy i wymianę opinii na temat praw i wolności człowieka w kontekście bezpieczeństwa państwa, w szczególności: reformy wymiaru sprawiedliwości, ochrony dóbr osobistych, ochrony praw człowieka w tym prawa do życia, wolności myśli, sumienia i wyznania, a także bezpieczeństwa granic państwowych w postaci integralności terytorialnej państwa i przeciwdziałania przestępstwom gospodarczym.

- 15, piątek* Z inicjatywy Komisji Podstaw i Zastosowań Fizyki i Chemii w Technice, Rolnictwie i Medycynie PAN Oddział w Lublinie w sali Rady Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej odbyło się seminarium naukowe połączone z ogólnym zebraniem Komisji. Podczas spotkania naukowego zaprezentowano dwa referaty:
- Europejskie Towarzystwo Bezpieczeństwa i Niezawodności- działalność i perspektywy współpracy - prof. dr hab. inż. David Valis z Czeskiej Akademii Wojskowej w Brnie.
  - Instrumentalne metody identyfikacji bursztynu - dr Ewaryst Mendyk z Wydziału Chemii UMCS.
- 21, czwartek* Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- 21, czwartek* W Auli Instytutu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. M. Nałęcz-
cza PAN w Warszawie odbyła się 136 sesja Zgromadzenia Ogólnego PAN.

Lipiec

- 15, piątek* W Pałacu Czartoryskich odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna nt. „Motoryzacja i Energetyka Rolnictwa - MOTROL 2018”. Współorganizatorem konferencji byli Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa PAN Oddział w Lublinie i Wyższa Szkoła Inżynieryjno - Ekonomiczna z siedzibą w Rzeszowie. Konferencja ma charakter cykliczny i poraz kolejny pozwoliła zebrać grono naukowców z Polski i Ukrainy - przedstawicieli nauk technicznych reprezentujących aktualne kierunki badań w zakresie motoryzacji, energetyki i ekonomii rolnictwa oraz ochrony środowiska, ważne dla rozwoju gospodarczego Polski i Ukrainy.

Wrzesień

- 17-19, poniedziałek - środa* W Lublinie poraz kolejny miała miejsce cykliczna XII Międzynarodowa Konferencja Agrofizyczna: Gleba, Roślina, Klimat 12th International Conference on Agrophysics (ICA): Soil, Plant & Climate. Organizatorami konferencji byli: Instytut Agrofizyki PAN, Fundacja Polskiej Akademii Nauk, Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie. Celem konferencji było przedstawienie najnowszych osiągnięć agrofizyki w kontekście wyzwań współczesnego, europejskiego i światowego rolnictwa, w szczególności relacji pomiędzy jakością gleby, jakością i efektywnością produkcji rolniczej oraz zmianami klimatycznymi. Konferencja miała na celu promowanie zrównoważonego rolnictwa, które zapewnia produkcję zdrowej i smacznej żywności, nie degraduje środowiska i ma minimalny wpływ na zmiany klimatyczne, demograficzne i biologiczne. Uczestniczyli w niej eksperci z całego świata.
- 17-21, poniedziałek - piątek* Drugi Europejski Tydzień Innowacji.

- 18, wtorek Wyjazdowe posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk w Oddziale PAN we Wrocławiu.

Październik

- 1, poniedziałek Inauguracja roku akademickiego w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie z udziałem Prezydenta RP Mateusza Morawieckiego. Oddział PAN w Lublinie reprezentował prof. T. Trojanowski.
- 2, wtorek Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.
- 3, środa Inauguracja roku akademickiego w Politechnice Lubelskiej.
- 8, poniedziałek Posiedzenie Komisji Prawniczej Oddziału PAN w Lublinie. Podczas spotkania zostały wygłoszone dwa referaty:
- Konkordat polski (1993-1988) przesłanki, przedmiot i stosowanie” - ks. prof. dr hab. Józef Krukowski.
- Postępowania w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich po reformie 2018 r.” - ks. prof. dr hab. Wisław Bar.
- 10, środa Spotkanie Komitetu Honorowego w sprawie obchodów Święta Narodowego - 11 Listopada. Członkiem Komitetu jest Prezes O.L. PAN.
- 10, środa Inauguracja roku akademickiego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu.
- 12, piątek Komisja Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Oddziału PAN w Lublinie zorganizowała otwarte posiedzenie naukowe połączone z sesją naukową dedykowaną pamięci zmarłej w bieżącym roku członkini tejże Komisji, prof. Stefanii Andrusiw, znakomitej slawistce i ukrainistyce.
- 13, sobota Inauguracja roku akademickiego w Wyższej Szkole Inżynieryjno-Ekonomicznej w Rzeszowie.
- 17, środa Kongres Ruchu „Europa Christi” w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II .
- 19-20, piątek sobota Konferencja pt. „Architektura i Budownictwo” odbyła się w Politechnice Lubelskiej.
- 21, niedziela Uroczysta Inauguracja roku akademickiego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy.
- 22, piątek W siedzibie Oddziału miała miejsce 43 Sesja zwyczajna Zgromadzenia Ogólnego Członków Oddziału PAN w Lublinie. W trakcie sesji Prezes i Wiceprezes przedstawili sprawozdanie z działalności Oddziału w 2018 r. i plan na 2019 r., a referat nt. „Polska Akademia Nauk w przededniu reformy”, przedstawił Prof. Stanisław J. Czuczwar, czł. koresp. PAN wiceprezes Polskiej Akademii Nauk.

- 23, wtorek Tradycyjnie 23 października odbyła się inauguracja roku akademickiego w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Data ta wiąże się z dniem powołanie do życia uczelni.
- 25, piątek Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- 25, piątek Posiedzenie wyborcze Komisji Historycznej PAN Oddział w Lublinie. Członkowie Komisji powierzyli przewodnictwo Komisji na nową kadencję dotychczasowym władzom w składzie prof. Eugeniusz Niebelski (Przewodniczący), dr hab. Dariusz Słapek, prof. UMCS (Wiceprzewodniczący) i dr hab. Anna Barańska, prof. KUL (Sekretarz). W trakcie posiedzenia omawiano przyszłość wydawania TEKI Komisji Historycznej. Referat nt. Dzieło Radziwiłła „Sierotki” w kręgu piśmiennictwa pątniczego XVI/XVII w., wygłosił prof. Leszek Wojciechowski.
- 25, piątek 137 Sesja Zgromadzenia Ogólnego PAN. Wybór Prezesa PAN na kadencję 2019-2020.

Listopad

- 11, niedziela Na zaproszenie Wojewody Lubelskiego i Marszałka Województwa Lubelskiego prezes Oddziału uczestniczył, jako członek Komitetu Honorowego, w obchodach Święta Niepodległości.
- 13, wtorek Promocja w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL książki prof. Eugeniusza Niebelskiego „Józef Piłsudski na Syberii 1887-1892”.
- 20, wtorek Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- 21, środa W Filharmonii Lubelskiej miała miejsce uroczysta Gala Jubileuszowa z okazji 50-lecia Instytutu Agrofizyki im. B. Dobrzańskiego PAN. Podczas Gali Medal im. Michała Oczapowskiego otrzymał prof. Eugeniusz Krawowski za wybitne zasługi dla rolnictwa.
- 21-22, środa-czwartek Z udziałem ok. 40 uczonych, w tym 14 z zagranicznych ośrodków jak Argentyna, Brazylia, Kolumbia, Meksyk, Hiszpania, Litwa, Niemcy, Republika Czeska, Wielka Brytania w siedzibie Oddziału PAN w Lublinie odbyła się III Międzynarodowa Konferencja Latinoamerykanistyczna nt. Ameryka Łacińska jako region w stosunkach międzynarodowych w XXI wieku. / América Latina la región de relaciones internacionales en el siglo XXI. Uczestnicy konferencji podjęli debatę na temat uwarunkowań, istoty i zmiany pozycji i roli regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów w stosunkach międzynarodowych, w XXI wieku. Dokonano analizy wyzwań i zagrożeń stabilności geopolitycznej i geoeconomicznej regionu. Dyskutowano na temat form regionalnej i międzyregionalnej współpracy politycznej i gospodarczej oraz pozycji i roli państwowych i niepaństwowych podmiotów stosunków międzynarodowych.
- 22, czwartek Posiedzenie Rady Fundacji PAN w Oddziale PAN w Lublinie.

- 27-28, *wtorek - środa* W sali konferencyjnej Hotelu Victoria w Lublinie odbyła się konferencja pt. „Medycyna personalizowana - Genom - Niepełnosprawność - Edukacja - Pacjent - Technologie”. Współorganizatorem konferencji byli Komisja Nauk Medycznych Oddziału PAN w Lublinie i Towarzystwo Wspierania Nauk Farmaceutycznych. Konferencja była okazją do prezentacji współczesnych trendów w architekturze, edukacji, medycynie, psychologii i rehabilitacji. Interdyscyplinarność konferencji w oczach uczestników stanowiła doskonałą platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej opieki nad osobami niepełnosprawnymi pomiędzy lekarzami, architektami, fizjoterapeutami, nauczycielami, terapeutami i specjalistami z innych dziedzin. Dodatkowo odnotowano uczestnictwo w obradach konferencji rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych. Specjalne sesje były dedykowane problemom diagnostyki i terapii pacjentów ze spektrum autyzmu.
- 29-30, *środa - czwartek* Komisja Historyczna PAN Oddział w Lublinie i Biblioteka Uniwersytecka KUL byli organizatorami konferencji pt. „Polacy w Irkucku w XIX i XX wieku”. Tematyka obrad dotyczyła szeroko rozumianej obecności Polaków w Irkucku i na Syberii, zarówno przymusowej (zesłańcy czasów carskich poczynając od XVIII w., łagiernicy czasów sowieckich po czasy po II wojnie światowej), jak i dobrowolnej (osiedleńcy), oraz losów potomków sybiraków przyczyniających się z kolei do rozwoju kulturalnego i ekonomicznego Irkucka i Syberii.

Grudzień

- 6, *czwartek* Posiedzenie Prezydium Polskiej Akademii Nauk.
- 6, *czwartek* 138 Sesja Zgromadzenia Ogólnego PAN. Wybór wiceprezesów PAN na kadencję 2019-2020.
- 13, *wtorek* W Warszawie odbyło się szkolenie pracowników Kancelarii PAN z „Pierwszej Pomocy”.
- 17, *poniedziałek* W siedzibie Oddziału PAN w Lublinie w Pałacu Czartoryskich odbyło się kolejne posiedzenie oddziałowej Komisji Prawniczej, podczas którego dr hab. Piotr Zakrzewski wygłosił referat nt. „Instytucja przedawnienia po zmianach z 2018 roku.”
- 20, *czwartek* Prof., prof. T. Trojanowski i J. Gliński wzięli udział w rocznym spotkaniu opłatkowym w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

Iwona Czopska-Gródek

Mgr Iwona Czopska-Gródek jest pracownikiem Oddziału PAN w Lublinie.

Część II

Działalność Oddziału PAN w Lublinie w kadencji 2015 - 2018

**ODDZIAŁ PAN W LUBLINIE
W LATACH 2015- 2018**

Działalność Oddziału w minionej kadencji 2015-2018

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	LICZBA
Zgromadzenia Ogólne Oddziału PAN w Lublinie	8
Posiedzenia Prezydium Oddziału	18
Integracyjne posiedzenia naukowe (Wszechnica)	18
Konferencje naukowe: - krajowe - międzynarodowe (referaty i prezentacje)	24 22 2602
Pozycje wydawnicze Oddziału lub pod patronatem Oddziału	48
Zadania realizowane przez Członków O.L. PAN: - prace badawcze - ekspertyzy, recenzje, opinie	77 294
Publikacje Członków Oddziału PAN w Lublinie	204

Oddział rozpoczął statutową działalność w 13-osobowym składzie. Pod koniec kadencji w związku ze śmiercią prof. Henryka Chołaja w 2017 r. kontynuował w składzie 12 członków.

Prezesi Oddziału reprezentowali Akademię poprzez budział w:

- Klegium Rektorów Uczelni Wyższych Lublina,

- inauguracjach roku akademickiego uczelni wyższych regionu lubelskiego, uroczystościach wręczenia doktoratów honoris causa wybitnym naukowcom przez wyższe uczelnie Lublina i innych miast,
- Komitetach Honorowych wielu konferencji,
- Komitetach Honorowych obchodu ważnych rocznic państwowych (3.V, i 11.XI),
- organizacji Lubelskiego Festiwalu Nauki,
- obchodach rocznic niepodległości Ukrainy, na zaproszenie Konsula Generalnego Ukrainy w Lublinie.

Członkowie Oddziału prowadzili w swoich jednostkach prace badawcze, wykonywali ekspertyzy, recenzje i opinie.

Oddział opierał się na aktywności 19 Komisji naukowych (ok. 800 członków, w tym 150 zagranicznych), w ramach których integrował środowisko naukowe uczelni wyższych Lublina (KUL, UMCS, PL, UM, UP) oraz instytutów naukowych Lublina (IA PAN) i Puław (IUNG, PIWET).

Komisje naukowe reprezentowały różne dziedziny nauki, od ogólnych jak: historia, prawo, politologia, rolnictwo i weterynaria, środowisko przyrodnicze, medycyna, architektura, teologia oraz wąsko ukierunkowanych na takie problemy jak: chemia plazmy niskotemperaturowej; zastosowań fizyki i chemii w technice, rolnictwie i medycynie; biotechnologii; filozoficzno-przyrodnicze; polsko-ukraińskich związków kulturowych; ekonomii i zarządzania; budowy i eksploatacji maszyn, elektrotechniki, budownictwa; nauk nieliniowych; agrometeorologii i klimatologii stosowanej; motoryzacji i energetyki rolnictwa; rozwoju i promocji osiągnięć młodych naukowców.

Oddział przywiązywał dużą rolę przy włączeniu do prac Komisji młodych naukowców, popierając ich udział w konferencjach (np. Innowacje w praktyce) wyjazdach zagranicznych (np. w ramach Biphys Spring). Nową formą Wszechnicy było jej organizowanie wspólnie z Lubelskim Towarzystwem Naukowym dla młodzieży licealnej szkół z Lubelszczyzny.

Działalność Oddziału, inspirowana przez lubelskich członków PAN i kierownictwa z Oddziału i Komisji naukowych Oddziału opierała się głównie na organizowaniu cyklicznych lub okolicznościowych konferencji naukowych krajowych i zagranicznych (ok. 10 rocznie) oraz na wydawaniu 10 tematycznych roczników.

Czasopisma (8 roczników TEKA Komisji Oddziału PAN w Lublinie, MOTROL, ECONTECHMOD w ocenie parametrycznej MNiSzW 5-12 pkt) obejmowały dziedziny: historii, prawa, architektury, środowiska przyrodniczego, medycyny, politologii, motoryzacji i energetyki rolnictwa, polsko-ukraińskich związków kulturowych. Autorami artykułów w wymienionych czasopismach byli zarówno uznani, jak również młodzi naukowcy krajowi i zagraniczni. Poszczególne tomy zawierały artykuły z danego zakresu o różnej tematyce, ale też problemowe poświęcone np.: 700-leciu miasta Lublina, rewitalizacji miast, koncepcji, ewaluacji i zarządzania ryzykiem, językowi ukraińskiemu poza granicami Ukrainy itp. Pod koniec omawianej kadencji zakończono działalność wydawni-

czą czasopism Oddziału PAN w Lublinie, za sprawą decyzji władz PAN (czasopisma Oddziału nie spełniały kryteriów przyjętych przez PAN). Dzięki zdecydowanej postawie władz Oddziału i nieustępliwości redaktorów naczelnych zachowana została możliwość wydawania tych czasopism, a tym samym zachowania kulkunastoletniej ciągłości wydawniczej pod szyldem zainteresowanych instytucji, np. uczelni wyższych.

Biuletyny Informacyjne Oddziału nr 21-24 zawierały, oprócz podstawowych danych, problemowe artykuły w oparciu o organizowane przez Oddział imprezy naukowe oraz prezentacje lubelskich placówek naukowych. Szczególnie ostatni 2018 rok Oddziału obfitował w ważne wydarzenia związane z: 1050. rocznicą Chrztu Polski, 100. rocznicą uzyskania Niepodległości, 700-leciem miasta Lublina, jubileuszami lubelskich jednostek PAN: 15-lecie Fundacji PAN, 20-lecie Oddziału PAN w Lublinie, 50-lecie Instytutu Agrofizyki PAN w Lublinie i 100-lecia KUL.

Czasopisma PAN Oddział w Lublinie

Tytuł czasopisma	Numer ISBN	Aktualna punktacja
TEKA Komisji Architektury, Urbanistyki i Studiów Krajobrazowych	1895-3980	9
TEKA Komisji Historycznej	1733-5388	7
TEKA Komisji Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa	1641-7739	8
Komisji Ochrony i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego	1733-4233	8
TEKA Komisji Politologii i Stosunków Międzynarodowych	1896-8279	11
TEKA Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych	1733-2249	9
TEKA Komisji Prawniczej	1899-7694	11
MOTROL Motoryzacja i Energetka Rolnictwa	1730-8658	6
ECONTECHMOD. An International Quarterly Journal on Economics of Technology and Modelling Processes	2084-515	12
TEKA Achieves of the Commission of Medical Sciences	2300-4576	5

Współpraca z zagranicą

Ważną rolę w działalności Oddziału odgrywała współpraca naukowa Komisji z wieloma placówkami zagranicznymi. Z racji usytuowania na wschodniej granicy Polski aktywnie z placówkami naukowymi Lwowa i Kijowa na Ukrainie współpracowały:

- Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa, kierowana przez prof. Eugeniusza Krasowskiego.
- Komisja Agrometeorologii i Klimatologii Stosowanej kierowana przez prof. Józefa Kołodzieja.
- Komisja Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych kierowana przez prof. Mirosławę Ołdakowską-Kufel.
- Komisja Nauk Medycznych kierowaną przez prof. Janusza Kockiego.

W wymienionej współpracy wielce pomocne było Przedstawicielstwo PAN w Kijowie kierowane przez prof. Henryka Sobczuka.

Na uwagę zasługuje działalność zagraniczna innych Komisji:

- z Ukrainą i Słowacją (Komisja Prawnicza kierowana przez ks. Józefa Krukowskiego).
- z Japonią (Komisja Chemii Plazmy Niskotemperaturowej kierowana przez prof. Danutę Stryczewską)
- z Ameryką Łacińską (Komisja Politologii i Stosunków Międzynarodowych kierowana przez prof. Marka Pietrasia).

Bogaty dorobek w badaniach i opisie dziejów zesłańców syberyjskich Powstania Styczniowego miał prof. Eugeniusz Niebelski, przewodniczący Komisji Historycznej

Konferencje w liczbie ok. 10 rocznie organizowane przez Oddział lub we współpracy z innymi jednostkami naukowymi cieszyły się dużym zainteresowaniem naukowców krajowych i zagranicznych. Należy tu wymienić cykliczne konferencje międzynarodowe:

- Klimat pola uprawnego (Komisja Agrometeorologii i Klimatologii Stosowanej)
- Motoryzacja i energetyka rolnictwa MOTROL (Komisja Motoryzacji i Energetyki Rolnictwa)
- Innowacje w praktyce (Komisja Rozwoju i Promocji Osiągnięć Młodych Naukowców)
- Fizyka uszkodzeń eksploatacyjnych (Komisja Podstaw i zastosowań Fizyki i Chemii w Technice, Rolnictwie i Medycynie)
- Chemia plazmy niskotemperaturowej (Komisja Chemii Plazmy Niskotemperaturowej)
- Medycyna personalizowana (Komisja Nauk Medycznych)
- Roślina – źródłem materiału badawczego (Komisja Nauk Medycznych)
- Kodeks prawa kanonicznego w badaniach młodych naukowców (Komisja Prawnicza)
- Warsztaty młodych naukowców BiophysSpring (IA PAN z udziałem Oddziału)

Oddział utrzymywał kontakty z 42 uczelniami wyższymi, instytutami badawczymi, towarzystwami naukowymi i władzami administracyjnymi regionu, które na bieżąco były informowane o pracach Oddziału i Akademii, otrzymywały po-

zycje wydawnicze Oddziału, a ich przedstawiciele brali udział w sesjach plenarnych Oddziału.

Oddział udostępniał swoją siedzibę na interdyscyplinarne zebrania naukowców z ośrodka lubelskiego oraz na spotkania ludzi nauki z przedstawicielami lokalnych władz wojewódzkich i samorządowych.

Oddział popierał działalność naukową o istotnym znaczeniu dla gospodarki i kultury narodowej oraz uczestniczył w upowszechnianiu jej wyników.

Redakcja

**POLSKA AKADEMIA NAUK
ODDZIAŁ W LUBLINIE**

DIRECTORY PAS BRANCH IN LUBLIN

The Lublin Branch was established on May 23, 1997. It presently includes 13 members of the Academy. In accordance with its statutes, the Branch helps to integrate the academic life of the region in cooperation with all its universities and research institutes, especially in the two main scientific centers of the region – Lublin and Puławy – which include about 6,000 scientists and 80,000 students. It maintains a close relationship with the only institute of the Polish Academy of Sciences in this region of Poland: the Institute of Agrophysics in Lublin and the Foundation of the Polish Academy of Sciences. The Branch also supports and carries out research of considerable importance for the national economy and culture, with special consideration given to the Lublin region. The Branch also helps local authorities with their strategic innovation programs for the Lublin voivodship. The Branch plays an integrative role, both among local scientific institutions and between them and public administration.

The Branch operates in the Lublin and South-east part of Poland. That is why it considers cooperation with scientific centers in neighboring countries – Ukraine, Belarus, Russia, and Lithuania – to be especially important. The Branch has gained wide acceptance in the region, as has been confirmed by local scientific and administrative authorities.

There are 19 scientific commissions operating within the Branch (together with about 800 members), covering various disciplines represented by the universities and institutes of the region: humanities, technological sciences, agriculture, environment protection, medicine, economics, legal studies, architecture, and theology. The results of the commissions' work were published in the TEKA, MOTROL and ECONTECHMOD journals (presenting the files of commissions) and monographs published by the Lublin Branch. Every year about 10 national and international cyclic conferences in cooperation with Polish and foreign partners are organized. Important international conferences held in recent years have included: ECOENERGY (Kijv), ELMECO – Electromagnetic Devices and Processes in Environment Protection (Lublin), Workshops for Young Scientists Biophys Spring (Lublin, Prague, Nitra, Gödöllő). Together with the Lublin Society of Science there are organized popular lectures WSZECHNICA.

Once a year the Branch issues a Bulletin presenting the Branch's activities, scientific research, and events, and biographies of distinguished scholars associated with the region. A quarterly journal Maintenance and Reliability is also published under the auspices of the Branch. Additionally, a bilingual website is being continuously updated and developed.

Redakcja